

COOPERATION
INNOVATION
TECHNOLOGY
TRANSFER

2021

ZBORNÍK PRÍSPEVKOV Z KONFERENCIE
S MEDZINÁRODNOU ÚČASŤOU
PROCEEDINGS FROM THE CONFERENCE

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky fond regionálneho rozvoja
OP Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Národná infraštruktúra pre podporu transferu technológií na Slovensku II – NITT SK II
Investícia do Vašej budúcnosti / Tento projekt je podporený z Európskeho fondu regionálneho rozvoja / www.opii.gov.sk

Centrum vedecko-technických informácií Slovenskej republiky
Centrum transferu technológií pri Centre vedecko-technických informácií
Slovenskej republiky

COOPERATION INNOVATION
TECHNOLOGY TRANSFER (COINTT) 2021
ZBORNÍK PRÍSPEVKOV Z KONFERENCIE
S MEDZINÁRODNOU ÚČASŤOU

*COOPERATION INNOVATION
TECHNOLOGY TRANSFER (COINTT) 2021
PROCEEDINGS FROM THE CONFERENCE*

Bratislava (ONLINE) 19. – 20. 10. 2021

Podujatie konané pod záštitou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
a Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky

*Podujatie realizované v rámci implementácie národného projektu Národná infraštruktúra pre podporu
transferu technológií na Slovensku II – NITT SK II
Investícia do Vašej budúcnosti/Tento projekt je podporený z Európskeho fondu regionálneho rozvoja/www.opii.gov.sk
Konferenciu COINTT 2021 finančne podporila aj Slovenská inovačná a energetická agentúra*

Zborník prednášok z konferencie s medzinárodnou účasťou
Cooperation Innovation Technology Transfer (COINTT) 2021
Proceedings from the conference
Cooperation Innovation Technology Transfer (COINTT) 2021

©Vydalo / Publisher: Centrum vedecko-technických informácií Slovenskej republiky, Lamačská cesta 8A, 840 05 Bratislava

Rok vydania / Published in: 2022

Editovala / Editor: Adriana Shearman

Jazyková korektúra anglickej verzie / Proofreading of English texts: Adriana a David Shearman

Texty v slovenskom jazyku prešli čiastočnou úpravou a korektúrou / Proofreading of Slovak texts: Adriana Shearman

Dizajn a grafické spracovanie / Graphic design: CVTI SR

157 strán / Pages

Prvé vydanie / 1st Edition

Počet výtlačkov / Number of copies: 200

ISBN 978-80-8240-021-5 (tlač)

EAN 97880824000215

ISBN 978-80-8240-022-2 (online)

EAN 9788082400222

TECHNOLOGY TRANSFER

- 7 LUKA PAVEL
Slovensko potrebuje viac firiem, ktoré prerazia v zahraničí
Bez kvalitného vzdelávania a výskumu to nepôjde
- 11 RYBANSKÁ LUCIA
Pozdvihovanie povedomia v oblasti transferu technológií
vo vedeckovýskumných inštitúciách
- 13 NOSKOVIČ JAROSLAV
Legislatívne prekážky pri realizácii transferu technológií na Slovensku
- 17 BEDNÁROVÁ LENKA
Pôsobenie Centra transferu technológií pri CVTI SR
- 23 MACKO MARTIN
Vzdelávanie v oblasti duševného vlastníctva a inovatívneho podnikania
- 27 CHLOUPEK VOJTĚCH
Benefity členství v sdružení LES Česká republika a Slovensko
- 34 JAKAB FRANTIŠEK
Regionálne inovačné centrá na Slovensku
- 39 ŠTEMBERKOVÁ RŮŽENA
Transfer znalostí aneb realita v České republice

INNOVATION

- 49 RYBOVIČ ANDREJ
Ako zvýšiť inovačnú výkonnosť Slovenska
- 52 KOLEVSKÁ PETRONELA A SHEARMAN ADRIANA
Duševné vlastníctvo a kreatívny priemysel na Slovensku
- 58 FRANKO LUKÁŠ
Duševné vlastníctvo v oblasti marketingu a reklamy

- 63 SAMOŠ MAREK
Aktuality z Úradu priemyselného vlastníctva SR
Spolupráca s vedeckovýskumnými inštitúciami a vízia
- 73 SZÉPEOVÁ BARBORA
Služby v oblasti prepájania akademického a súkromného sektora
Projekt *Prax pre univerzity, riešenia pre firmy* a jeho východiská
- 76 CHOVANEC ONDREJ A SHEARMAN ADRIANA
Pozdvihovanie povedomia v podnikaní: Čo vedia podnikatelia o inováciách a duševnom vlastníctve?
- 85 **INFORMÁCIE O REČNÍKOCH**

TECHNOLOGY TRANSFER

SLOVENSKO POTREBUJE VIAC FIRIEM, KTORÉ PRERAZIA V ZAHRANIČÍ BEZ KVALITNÉHO VZDELÁVANIA A VÝSKUMU TO NEPÔJDE

Pavel Luka

ESET, spol. s r.o., Einsteinova 24
851 01 Bratislava, Slovenská republika

Náš softvér chráni viac ako 110-miliónov používateľov na celom svete, dokázali sme si udržať rast aj počas pandémie a náš pripravovaný ESET Campus má ambíciu premeniť časť Bratislavy na stredo-európske centrum inovácií. Na začiatku tohto úspechu je antivírus, ktorý na sklonku bývalého režimu vymysleli dvaja IT nadšenci a postupne sa im ho podarilo vďaka špičkovému vývoju exportovať za hranice. Slovensko potrebuje viac takýchto príbehov.

Palo Luka, prevádzkový riaditeľ spoločnosti ESET

Už takmer tri dekády som súčasťou úspešného príbehu spoločnosti ESET, v ktorej som začal ešte ako študent. Za ten čas som si uvedomil, akú dôležitú úlohu zohráva pri napredovaní vzdelávanie, veda a výskum. Chcel by som sa s vami podeliť o päť postrehov, z ktorých by podľa mňa mohlo Slovensko čerpať, aby sa nestratilo v dynamicky sa rozvíjajúcom svete.

Základ je kvalitné vzdelanie: najprv treba doštudovať, až potom pracovať na plný úväzok

Koniec 80-tych rokov minulého storočia bol plný udalostí, ktoré ovplyvňujú náš život doteraz. Konkrétne v roku 1987 (okrem premiéry Simpsonovcov) uzrel svetlo sveta aj jeden z úplne prvých počítačových vírusov *Vienna*. Tento škodlivý kód zaujal dvoch mladých počítačových nadšencov – Mira Trnku a Petra Paška, ktorí sa naň rozhodli napísať antivírus. V súčasnosti už legendárny NOD bol na úplnom začiatku priemyslu s antivírusovou ochranou. Trvalo však ďalších 5 rokov, kým oficiálne vznikla spoločnosť ESET.

Spolupráca s univerzitou zohrala dôležitú úlohu hneď pri vzniku spoločnosti. Ja som sa dostal do firmy ešte ako študent v roku 1993. Ako prvák na vysokej škole som bol súčasťou partie počítačových nadšencov. Nemali sme veľa informácií, no aj tak nás bavilo programovať. Chceli sme z počítačov, ktoré vtedy ešte neboli vôbec také výkonné, vyťažiť maximum. Do tejto partie patrili aj Michal Weis, druhák na Elektrotechnickej fakulte Slovenskej vysokej školy technickej v Bratislave (v súčasnosti Fakulta elektrotechniky a informatiky Slovenskej technickej univerzity v Bratislave), ktorý sa venoval počítačovým vírusom. Jeho zanieťenie si všimol pedagóg Peter Hubinský, ktorý spolupracoval s firmou ESET a dotiahol do nej aj Michala.

Po mesiaci Michal presvedčil zakladateľov, že keď sa chce firma rozširovať a posunúť technológiu dopredu, treba antivírus kompletne prepísať. Na pomoc si zavolať ostatných členov školskej partie, vrátane mňa. Postupne sme dali dokopy aj ďalších študentov. Pridali sa k nám šikovní ľudia ako Ri-

chard Marko (terajší generálny riaditeľ a spolumajiteľ) a Maroš Grund (terajší spolumajiteľ). Dá sa povedať, že druhá generácia antivírusu NOD je dielom študentov. Naše pracovné zapálenie zároveň nešlo na úkor školy. Zakladatelia firmy dbali na to, aby sme sa stíhali venovať aj štúdiu.

Z tohto príbehu pramení aj dnešný postoj spoločnosti ESET k študentom. Na vlastnej koži sme si uvedomili, že mladí ľudia dokážu prinášať energiu a nápady, ktoré prispievajú k veľkým veciam. Zároveň je však dôležité poskytnúť im dostatočný priestor na vzdelávanie a uvedomiť si, že sú v prvom rade študenti. Nesnažíme sa preto tieto talenty pritiahnuť do spoločnosti ESET na plný úväzok už počas školy, ale trpezlivo čakáme, kým doštudujú. Takisto sa ich nesnažíme presvedčať, aby napríklad nepokračovali v doktorandskom štúdiu. Takto by mali rozmýšľať aj všetky firmy, ktoré majú dlhodobú víziu.

Úspešné firmy by mali podporovať univerzity nezištne

Asi málokto by na začiatku veril, že partia počítačových nadšencov zo Slovenska to nakoniec dotiahne na globálne úspešnú firmu. V súčasnosti máme viac ako 20 pobočiek v rôznych krajinách po celom svete. Za tento úspech vďačíme vlastnému výskumu, vďaka ktorému dokážeme promptne reagovať na najnovšie digitálne hrozby a využívať pri ochrane našich zákazníkov najmodernejšie technológie.

Nie je náhoda, že výskumné centrá máme v mestách, kde sa nachádzajú silné univerzity, napríklad v poľskom Krakove alebo rumunskom Jasy. Na montrealskej univerzite dokonca istú dobu naša pobočka aj sídlila. Približne pred desiatimi rokmi sme sa rozhodli ísť s touto inštitúciou aj do výskumnej spolupráce, do ktorej sme dali aj pomerne veľa peňazí. Spolupráca však nakoniec nedopadla celkom podľa našich predstáv. Výskum úplne neodpovedal na naše otázky a ani z neho nevzišli príliš prínosné publikácie.

Veľmi zaujímavú spoluprácu sme ale nadviazali napríklad s Masarykovou univerzitou v Brne. Išlo o výskum, vďaka ktorému sme pochopili, ako čo najlepšie motivovať používateľov, aby si zapli detekciu potenciálne nechcených aplikácií v našom produkte. Tento krok totiž pre legislatívne pravidlá nevieme urobiť za používateľa, musí ho vykonať sám. V rámci iného projektu sme zasa poskytli Masarykovej univerzite naše mobilné riešenia, vďaka čomu mohli výskumníci otestovať produkty v reálnych situáciách.

Na začiatku sa dá veľmi ťažko odhadnúť, ako spolupráca s univerzitou dopadne. Podľa môjho názoru by do takýchto projektov mali ísť firmy nezištne a s veľkou dávkou filantropie. Spolupráca s akademickou obcou môže byť pre firmu veľkým prínosom, ale v prvom rade by sme mali mať na mysli, do akej miery bude užitočná pre univerzitu. Sú to práve vzdelávacie inštitúcie, ktoré vám môžu tieto investície neskôr vrátiť v podobe kvalifikovanej pracovnej sily či uvedomelého a kúpyschopného prostredia, v ktorom podnikáte.

Netreba sa vzdať pri prvej byrokratickej prekážke

Samostatnou kapitolou je podpora vzdelávania na Slovensku. Pre nás je to srdcová záležitosť a otázka napredovania našej krajiny. Približne v roku 2008 sme prišli s myšlienkou vybudovania výskumného kybernetického laboratória na Slovenskej technickej univerzite v Bratislave (STU), kde sme chceli prepojiť akademickú obec s praxou. Narazili sme však na viacero prekážok, vrátane priestorov a problémov ohľadom duševného vlastníctva, pre ktoré sme tento projekt vtedy nedokázali rozbehnúť.

K pôvodnej myšlienke sme sa po niekoľkých rokoch rozhodli priblížiť postupnými krokmi. Napadlo nám, že na univerzite by mohli naši odborníci aspoň vyučovať predmet Reverzné inžinierstvo. Ide o kľúčový aspekt počítačovej bezpečnosti, ktorému sa však na škole nevenovala veľká pozornosť. Aj keď ľudia z fachu mali najprv pochybnosti o zrealizovaní takejto spolupráce a počúvali sme, že na akreditáciu budeme čakať tri roky, nakoniec k nej došlo v priebehu jedného semestra.

Predmet sme začali vyučovať nielen na Fakulte informatiky a informačných technológií STU (FIIT STU), ale aj na Fakulte elektrotechniky a informatiky STU a Fakulte matematiky, fyziky a informatiky Univerzity Komenského. V roku 2015 sme nakoniec na FIIT STU otvorili aj Výskumné centrum ESET a k vyučovaniu reverzného inžinierstva sme pridali predmet Programovanie v C++.

Aj napriek úvodným komplikáciám sa nakoniec spoluprácu podarilo zrealizovať a medzi študentmi sa teší veľkej obľube. Tento príklad ukazuje, že sa netreba vzdávať plánov a niekedy sa oplatí počkať na správnu príležitosť. Držíme sa kréda, že ak niečo spočiatku nefunguje, skúsime to znovu a trochu inak. Mimoriadne dôležitá je pri tomto reflexia - vyhodnotiť, prečo niečo nevyšlo. Ak sa niečo podarilo, treba po čase vyhodnotiť, či to ešte stále dáva zmysel.

Treba robiť všetko pre to, aby mozgy zostali na Slovensku

Jedným z problémov, s ktorými sa dlhodobo borí IT priemysel nielen na Slovensku, je nedostatok kvalifikovaných špecialistov. Deficit mozgov ale pociťujú aj ostatné výskumné odvetvia. Veríme, že ako krajina by sme sa mohli posunúť dopredu najmä vďaka kvalitnej vede. Potrebujeme prilákať mladých k vedeckým kariéram, udržať ich na Slovensku a vysvetliť bežným ľuďom, ako môže naša krajina ťažiť zo špičkového výskumu. Ak budeme vždy iba montážnou dielňou, nikdy nedobehneme úroveň vyspelých štátov. Progres dosiahneme až vtedy, keď začneme u nás realizovať nápady, produkty či technológie, ktoré budeme exportovať do sveta.

Na to, aby sme dokázali vytvárať vlastnú pridanú hodnotu, potrebujeme nasmerovať do vedy o mnoho viac peňazí. Kým podiel výdavkov Slovenska na vedu je iba približne 0,9 % HDP a sme v tomto smere na chvoste Európskej únie, krajiny so špičkovým výskumom naň dávajú aj viac ako 4 % HDP. Toto ESET ako firma nedokáže veľmi ovplyvniť. Čo však vieme, je vytvoriť tlak zospodu a ukázať ľuďom pozitívne vzory.

V čase rozmachu dezinformácií a pohrdania faktami považujeme za dôležitejšie ako kedykoľvek predtým vyzdvihnúť prácu skutočných vedeckých autorít. Nadácia ESET od roku 2019 udeľuje ocenenie ESET Science Award, ktorým skladá poctu mimoriadnym osobnostiam slovenskej vedy. O laureátoch v troch kategóriách rozhoduje nezávislá medzinárodná komisia, na ktorej čele bol minulý rok uznávaný astrofyzik a držiteľ Nobelovej ceny za fyziku Kip Thorne.

Počas troch ročníkov sme v rámci ESET Science Award spopularizovali a finančne ocenili prácu viacerých vedcov a ukázali sme širokej verejnosti, že aj napriek náročným podmienkam vzniká na Slovensku špičková veda.

Štát musí spolupracovať s firmami

Spomínal som, že IT odvetvie zápasí s nedostatkom kvalifikovaných pracovníkov. Ešte žalostnejšia situácia je v inštitúciách zameraných na výskum v oblasti IT, ktoré jednoducho nedokážu finančne konkurovať firemnému sektoru. Aj na ESET Science Award sme si všimli, že väčšina nominovaných sa venuje skôr prírodným vedám a takmer nikto výskumu informačných technológií.

Aj preto sme sa rozhodli finančne podporiť vznik Kempelenovho inštitútu inteligentných technológií, ktorý prepája akademický sektor so súkromným. V rámci Kempelenovho inštitútu už vykonávajú výskum PhD študenti a som rád, že sa im zatiaľ darí. Jedna výskumná skupina sa napríklad zaoberá spracovaním prirodzeného jazyka, čo je v prípade slovenčiny pomerne zložitá záležitosť, no v spolupráci so súkromnou firmou sa im darí napredovať.

Ambíciou Kempelenovho inštitútu inteligentných technológií je robiť aj základný výskum umelej inteligencie, nie iba aplikovaný výskum, ktorého výsledky môžu firmy hneď zúročiť. Takýto druh výskumu však súkromný sektor vo všeobecnosti financuje nerád. Je preto nevyhnutné, aby sa do takejto spolupráce zapojil aj štát. Verím, že časom sa nám podarí vybudovať verejno-súkromné partnerstvá ako napríklad Fraunhoferov výskumný spolok alebo inštitúty Maxa Plancka v Nemecku.

POZDVIHOVANIE POVEDOMIA V OBLASTI TRANSFERU TECHNOLOGIÍ VO VEDECKOVÝSKUMNÝCH INŠTITÚCIÁCH

Lucia Rybanská

Slovenská technická univerzita v Bratislave, Know-how centrum STU
Vazovova 5, 812 43 Bratislava

Úvod

Téma panelovej diskusie o pozdvihovaní povedomia v oblasti transferu technológií si dala za cieľ poskytnúť komplexný prehľad o vykonaných aktivitách smerujúcich k zlepšeniu povedomia, ktoré prezentovali zástupcovia jednotlivých vedeckovýskumných inštitúcií. Účastníkmi panelovej diskusie boli doc. Mgr. Ing. Danka Moravčíková, PhD., riaditeľka Kancelárie projektových a transferových činností zo Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre, doc. RNDr. Zdenko Machala, DrSc., vedúci Katedry astronómie, fyziky Zeme a meteorológie z Fakulty matematiky, fyziky a informatiky, Univerzity Komenského v Bratislave, Dr.h.c. prof. Ing. Anton Čižmár, CSc., prorektor pre inovácie a transfer technológií z Technickej univerzity v Košiciach a RNDr. Jaroslav Noskovič, PhD., vedúci Oddelenia ochrany a komercializácie duševného vlastníctva, Odbor transferu technológií z Centra vedecko-technických informácií Slovenskej republiky.

Vklad univerzitných Centier transferu technológií

Panelová diskusia sa na začiatku zamerala na celkové zhodnotenie pozdvihovania povedomia o duševnom vlastníctve na vedeckovýskumných inštitúciách a ich zástupcovia konštatovali, že povedomie v tejto oblasti sa v posledných rokoch postupne zvyšuje, k čomu prispelo okrem iného aj vybudovanie špecializovaných pracovísk na vedeckovýskumných inštitúciách tzv. Centier transferu technológií. Počiatočné povedomie o duševnom vlastníctve začali šíriť zamestnanci týchto nových pracovísk a to prostredníctvom rôznych podporných aktivít pre výskumných pracovníkov a študentov všetkých stupňov vysokoškolského štúdia.

Osobný kontakt sa osvedčil najviac

Zástupcovia vedeckovýskumných inštitúcií uviedli rôzne činnosti, ktoré realizovali, ako bolo organizovanie seminárov, kde na jednej strane síce išlo o prínosné podujatia, avšak účasť na takýchto podujatiach bola veľmi nízka. Bol spomenutý aj tzv. audit na jednej fakulte a jej ústavoch, ktorý bol realizovaný zamestnancom pracoviska transferu technológií a zástupcami Centra vedecko-technických informácií Slovenskej republiky, pričom jeho záverom bolo okrem získania informácií o už podaných patentových alebo iných prihláškach aj zistenie množstva úspešných spoluprác s praxou a najmä skutočnosť, že najlepšia forma komunikácie v tejto oblasti je osobná konzultácia, prípadne konzultácia v úzkom kruhu výskumných pracovníkov. Zástupcovia vedeckovýskumných inštitúcií konštatovali, že význam spolupráce zamestnancov centier transferu technológií a výskumných pracovníkov nastáva už v úvodných fázach výskumno-vývojových projektov, kde majú výskumní pra-

covníci možnosť využiť počítačové služby ako je sprostredkovanie rešerše na stav techniky, prípadne konzultáciu a zadefinovanie novej stratégie pri ochrane vznikajúceho duševného vlastníctva. Pozdvihovanie povedomia v oblasti transferu technológií úspešne prezentuje už niekoľko rokov aj pravidelné organizovanie konferencie o transfere technológií, ktorá sa posledné dva roky označuje ako COINTT (COOPERATION INNOVATION TECHNOLOGY TRANSFER). Súčasťou tejto konferencie je aj udeľovanie ceny za transfer technológií.

Špecifické prípady

Ďalšia časť diskusie sa sústredila na jednotlivé pracoviská vedeckovýskumných inštitúcií pre transfer technológií, ktoré sa venujú najmä ochrane nových predmetov priemyselného vlastníctva a ich komercializácii, teda prenosu vedeckých poznatkov do praxe, avšak neoddeliteľnou súčasťou ich aktivít je aj šírenie základných informácií o sebe samých a o všetkých službách, ktoré poskytujú alebo vedia sprostredkovať zabezpečiť pre potreby výskumných pracovníkov, prípadne študentov. Zástupcovia vedeckovýskumných inštitúcií bližšie špecifikovali svoje konkrétne pracovisko, jeho vznik, aktivity, zamestnancov a samozrejme aj dosiahnuté úspechy a ich šírenie smerom do vnútra inštitúcie, ale najmä navonok, smerom k verejnosti.

Potreba zakladania spoločností spin-off

V záverečnej časti panelu sa zástupcovia vedeckovýskumných inštitúcií venovali téme zakladania spin-off spoločností na svojich inštitúciách. Spin-off spoločnosti patria na zahraničných univerzitách k významným subjektom realizácie chráneného vynálezu do praxe, avšak na našich inštitúciách ide o oblasť, ktorá nie je všade podchytená interným dokumentom, ktorý by stanovil jednotný postup, prípadne nie všetky inštitúcie majú vôbec založenú nejakú spin-off spoločnosť.

Záver

Pozdvihovanie povedomia v oblasti transferu technológií je permanentný proces, ktorý je potrebné realizovať nepretržite na všetkých vedeckovýskumných inštitúciách, pretože čím vyššie je dané povedomie, tým širšia je spolupráca s praxou, dochádza k efektívnejšiemu nakladaniu s duševným vlastníctvom a zároveň ku kvalitnejším výsledkom výskumu a vývoja. Úspešné pozdvihovanie povedomia je potrebné realizovať aj vhodnými aktivitami, ktoré túto oblasť môžu zreteľne zviditeľniť v očiach výskumných pracovníkov a aj širokej verejnosti.

LEGISLATÍVNE PREKÁŽKY PRI REALIZÁCIÍ TRANSFERU TECHNOLÓGIÍ NA SLOVENSKU

Jaroslav Noskovič

Centrum vedecko-technických informácií Slovenskej republiky, Lamačská cesta 8A
840 05 Bratislava, Slovenská republika

Úvod

Mnohé prekážky a obmedzenia, vysoké riziko, vysoké náklady, malá nádej na konečný úspech vedúci ku komerčnému zhodnoteniu inovácie a nejasná právna úprava o nakladaní s duševným vlastníctvom sú argumenty na strane verejných a štátnych vedeckovýskumných inštitúcií, cítiacich potrebu výrazne zlepšiť situáciu v oblasti transferu technológií a komercializácie predmetov ich duševného vlastníctva. Na lepšie porozumenie tomuto stavu a jeho príčinám, je na začiatok potrebné ujasniť dve veci: na jednej strane presne identifikovať a pomenovať legislatívne prekážky a na strane druhej kvalifikovane legislatívno-právne analyzovať želanú zmenu v právnych predpisoch, ktorá by slúžila ako vhodný podklad pre začatie legislatívneho procesu. Vo svojom vystúpení expert v oblasti práv duševného vlastníctva JUDr. Klinka podal ucelený pohľad na problematiku legislatívnej úpravy prevodu výlučných práv z pohľadu štátnych a verejných vedeckovýskumných organizácií.

Priamy a nepriamy transfer technológií

Riadený prenos výsledkov výskumu z verejných a štátnych vedeckovýskumných inštitúcií (VVI) do praxe, teda transfer technológií, spravidla zahŕňa nakladanie s duševným vlastníctvom a k nemu sa viažu výlučnými právami. Predmetom transferu sú najmä vynálezy, technické riešenia a dizajny, ktoré je v zmysle platnej legislatívy možné chrániť, využívať a inak s nimi nakladať z pozície ich majiteľa. Pri určovaní majiteľa sa vždy vychádza od fyzických osôb, ktoré daný predmet duševného vlastníctva vytvorili, teda od pôvodcov. Pokiaľ sa jedná o zamestnancov VVI, práva patria inštitúcii. Tá sa po uplatnení svojho práva môže rozhodnúť, ako ďalej s daným predmetom duševného vlastníctva naloží. Pokiaľ má predmet duševného vlastníctva určitý komerčný potenciál, spravidla najprv zabezpečí jeho ochranu, napr. podaním patentovej alebo inej vhodnej prihlášky. Tým sa spustí proces, na konci ktorého môže VVI získať výlučné práva na využívanie vynálezu, technického riešenia alebo dizajnu vytvoreného ich zamestnancami. Avšak už v rámci správneho konania o priznaní výlučných práv môže VVI spustiť ďalšiu fázu transferu technológií – komercializáciu. Zväčša sa začína vyhľadaním potenciálnych partnerov, ktorí by mohli mať záujem o nadobudnutie práv k danému predmetu duševného vlastníctva. Nasleduje ich oslovenie s ponukou na udelenie licencie alebo prevod výlučných práv a v niekoľkých prípadoch sa pokračuje rokovania vedúcimi k uzavretiu príslušnej zmluvy (licenčnej, o prevode práv a pod.). Celý uvedený proces sa nazýva nepriamy transfer technológií, pričom jeho doplnkom je tzv. priamy transfer technológií. Ten sa realizuje v situáciách ako zákazkový a spoločný výskum spoločne s poskytovaním konzultácií, kedy VVI realizuje výskum a vývoj na základe konkrétneho dopytu, objednávky od subjektu z praxe. Interakcia prebieha priamo – výlučne medzi dvoma zainteresovanými subjektmi. Výsledok výskumu aj v tomto prípade často spĺňa pojmové znaky niektorého predmetu duševného vlastníctva. Ak má objednávateľ záujem o jeho využívanie, VVI mu musí práva na tento predmet previesť alebo mu udeliť licenciu. V prípade, že subjekt z praxe výskum financoval, s udelením licencie sa spravidla neuspokojí.

INŠTITÚCIA	PRÁVNA FORMA	NAKLADANIE S DV
Verejné vysoké školy	Verejnoprávne inštitúcie	Výslovne neregulované, tzn. bez špecifických obmedzení (zák. č. 176/2004 Z.z.)
Štátne vysoké školy (všeobecne)	Štátne rozpočtové alebo príspevkové organizácie	Výslovne neregulované, tzn. nedovolené (§ 3 ods. 2 zákona č. 278/1993 Z. z.)
Policajné vysoké školy		
Vojenské vysoké školy		
Zdravotnícke vysoké školy		
Slovenská akadémia vied a jej organizácie (aktuálny stav)	SAV je štátna rozpočtová organizácia Organizácie SAV sú buď rozpočtové organizácie alebo príspevkové organizácie	Výslovne neregulované, tzn. nedovolené (§ 3 ods. 2 zákona č. 278/1993 Z. z.)
Organizácie Slovenskej akadémie vied (podľa zákona o VVI, zatiaľ sa neuplatňuje)	Verejná výskumná inštitúcia	Výslovne regulované so špecifickými podmienkami a obmedzeniami, najmä v § 35 zákona o VVI
Národné poľnohospodárske a potra- vinárske centrum Lužianky Národné lesnícke centrum Zvolen Štátny geologický ústav Dionýza Štúra Bratislava Výskumný ústav vodného hospo- dárstva Bratislava	Štátna príspevková organizácia	Výslovne neregulované, tzn. nedovolené (§ 3 ods. 2 zákona č. 278/1993 Z. z.)
Medzinárodné laserové centrum Bratislava	Štátna rozpočtová organizácia	

Obrázok 1. Súčasné legálne možnosti na nakladanie s predmetmi zamestnaneckého duševného vlastníctva vytvorenými vo vybraných slovenských verejných a štátnych vedeckovýskumných inštitúciách.

PODNIKANIE INŠTITÚCIE	ZAKLADANIE NOVÝCH SUBJEKTOV
Dovolené (§ 18 zákona o vysokých školách)	Dovolené (§ 41 ods. 1 písm. d) zákona o vysokých školách)
Dovolené (§ 18 zákona o vysokých školách v spojení s § 43, 44 a 45 zákona o vysokých školách)	Vid' nižšie
	Dovolené (iba podľa § 39a v spojení s § 44 zákona o vysokých školách)
	Nedovolené (§ 39a je vylúčený § 43 ods. 16 zákona o vysokých školách)
	Dovolené (iba podľa § 39a v spojení s § 45 zákona o vysokých školách)
Dovolené v súvislosti s plnením hlavných úloh (§ 15 ods. 6 zákona o SAV)	SAV môže zriadiť nové organizácie len ako VVI (§ 2 v spojení s § 15 a nasl. zákona o SAV) Organizácie SAV nemôžu založiť žiadne nové subjekty (výslovne neregulované, tzn. nedovolené)
Dovolené v súvislosti s uskutočňovaním výskumu, vývoja a inovácií, zabezpečovaním a správou infraštruktúry VaV, získavanie, spracúvanie a šírenie informácií z oblasti vedy a techniky, a tiež poznatkov z vlastného VaV (§ 2 ods. 1 písm. b) a písm. d) zákona o VVI)	Dovolené so špecifickými podmienkami a obmedzeniami podľa § 32 a 34 zákona o VVI
Na základe súhlasu zriaďovateľa na plnenie určených úloh (§ 28 ods. 2 zákona č. 523/2004 Z. z.)	Nedovolené (§ 21 ods. 9 zákona č. 523/2004 Z. z.)
Nedovolené (§ 28 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z.)	

Absencia zákonnej úpravy nakladania s duševným vlastníctvom vedeckovýskumných inštitúcií

Spoločným znakom vyššie uvedených situácií je potreba v určitých prípadoch realizovať prevod výlučných práv upínajúcich sa k predmetu duševného vlastníctva z VVI na subjekt z praxe. Nakoľko sa jedná o zásadný prvok transferu technológií, Centrum transferu technológií pri CVTI SR (CTT pri CVTI SR) pristúpilo k preskúmaniu legislatívy upravujúcej tento proces, a to tak vo všeobecnosti, ako aj špecificky pre vysoké školy, Slovenskú akadémiu vied a rezortné výskumné ústavy. Už z predbežnej analýzy realizovanej aj v spolupráci s Ministerstvom financií SR vyplynulo, že zákonná úprava prevodu práv na predmety duševného vlastníctva pre uvedené VVI absentuje. Všeobecná úprava sa nachádza v príslušných zákonoch o jednotlivých predmetoch duševného vlastníctva, ale jej absencia pre VVI má určité dôsledky a môže byť vymedzená ako súbor legislatívnych prekážok pre realizáciu transferu technológií na Slovensku. Za účelom ich presnej identifikácie a návrhu možných riešení CTT pri CVTI SR započalo v roku 2020 spoluprácu s JUDr. Tomášom Klinkom, odborníkom na právo duševného vlastníctva so skúsenosťami v oblasti novelizácie legislatívy¹. Aktuálne výsledky produktívnej spolupráce boli aj predmetom prednášky pána Klinku na podujatí COINTT 2021. Úvodom do odbornej časti prednášky bol chronologický prehľad aktivít CTT pri CVTI SR v tejto oblasti prednesený Jaroslavom Noskovičom, vedúcim Oddelenia ochrany a komercializácie duševného vlastníctva v CVTI SR. Následne pán JUDr. Klinka vytvoril pre účastníkov podujatia ucelený pohľad na problematiku legislatívnej úpravy prevodu výlučných práv z pohľadu VVI. Úplný prehľad problematiky bol reprezentovaný tabuľkou zobrazujúcou jednotlivé typy VVI s ich legálnymi možnosťami nakladania s duševným vlastníctvom (obrázok 1).

Najzásadnejším výsledkom analýzy bola skutočnosť, že štátne VVI podľa súčasnej legislatívy nemôžu plnohodnotne nakladať s vytvoreným duševným vlastníctvom, najmä nesmú realizovať prevod výlučných práv na iné subjekty. Verejné VVI (najmä verejné vysoké školy) na druhú stranu takúto operáciu vykonávať môžu, ale zákony neurčujú žiadne súvisiace postupy. Uvedené skutočnosti viedli k pokračovaniu spolupráce CTT pri CVTI SR s pánom JUDr. Klinkom, pričom jej výsledkom bol návrh znenia novely zákona č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu. Naformulovaný text bol ďalej konzultovaný s Ministerstvom financií SR a tiež bol súčasťou prednášky na podujatí COINTT 2021.

Záver

K prezentovaným výsledkom a návrhom riešenia sa na podujatí rozprúdila živá diskusia, pričom súhlasné stanovisko s pokračovaním spusteného procesu vyslovili viacerí prítomní vrcholní predstavitelia slovenských VVI. CVTI SR má v rámci svojich podporných aktivít záujem identifikovať všetky existujúce prekážky realizácie transferu technológií a napomôcť pri ich odstraňovaní. Eliminácia legislatívnych prekážok je pritom absolútnym základom pre rozvoj ďalšej spolupráce medzi verejnými a štátnymi vedeckovýskumnými inštitúciami a praxou. Pre úplnosť je potrebné dať do pozornosti, že od 1.11.2021 je účinná novela zákona č. 243/2017 Z. z. o verejnej výskumnej inštitúcii a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorá sa významným spôsobom dotkla aj hospodárenia VVI a tiež nakladania s majetkom VVI. Pokiaľ ide o nakladanie s duševným vlastníctvom, možno hodnotiť pozitívne, že novela v § 32 ods. 5 zaviedla výnimku z obmedzení, ktoré VVI musia dodržiavať pri nakladaní s prioritným majetkom.

¹KLINKA, Tomáš. Legislatívne prekážky efektívneho transferu technológií na Slovensku (najmä vo vzťahu k nakladaniu s duševným vlastníctvom). Transfer technológií bulletin [online]. 2020 (1). e-ISSN 1339-5414. Dostupné na: doi.org/10.52036/TTb20201125

PÔSOBENIE CENTRA TRANSFERU TECHNOLOGIÍ PRI CVTI SR

Lenka Bednárová

Centrum vedecko-technických informácií Slovenskej republiky, Lamačská cesta 8A
840 05 Bratislava, Slovenská republika

Úvod

Centrum transferu technológií (CTT) Centra vedecko-technických informácií SR (CVTI SR) v súčasnosti zastupujem ako vedúca Oddelenia informačnej podpory transferu technológií a mám vo svojej pôsobnosti aj Stredisko patentových informácií PATLIB. V mojom príspevku na konferencii COINTT 2021 som predstavila služby CTT CVTI SR (ďalej aj ako „Centrum TT“), ktoré poskytuje jednak vedeckovýskumným inštitúciám, ako i podnikateľom a širšej verejnosti. V CVTI SR boli všetky činnosti pred zriadením Centra TT vykonávané v rámci Odboru transferu technológií. V rámci implementácie národného projektu „Národná infraštruktúra pre podporu transferu technológií na Slovensku – NITT SK“ bol riaditeľom CVTI SR dňa 21. marca 2011 Odboru transferu technológií udelený štatút Centra transferu technológií pri CVTI SR. Jeho činnosť zabezpečujú v odbore najmä dve oddelenia: Oddelenie ochrany a komercializácie duševného vlastníctva a Oddelenie informačnej podpory transferu technológií.

Aktivity Centra transferu technológií pri CVTI SR v kocke

Aktivity Centra TT by sa dali zhrnúť do nasledujúcich skupín:

- Komplexná podpora pre vedeckovýskumné inštitúcie. Patrí sem podpora zakladania a rozvoj lokálnych centier transferu technológií a pomoc pri ochrane a komercializácii duševného vlastníctva vedeckovýskumných inštitúcií.
- Účastník a správca združenia Národné centrum transferu technológií SR (NCTT SR). Združenie má aktuálne deväť členov – CVTI SR, Slovenská akadémia vied a sedem slovenských univerzít (Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, Slovenská technická univerzita v Bratislave, Technická univerzita v Košiciach, Technická univerzita vo Zvolene, Univerzita Komenského v Bratislave, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Žilinská univerzita v Žiline). Združenie je otvorené prijatiu nových členov z radu slovenských vedeckovýskumných inštitúcií. Pre svojich členov prevádzkuje patentový fond, ktorý slúži na hradenie prihlasovacích poplatkov k ochrane duševného vlastníctva a vytvára aj nové fondy „proof of concept“ a „proof of market“, ktoré pomôžu pri tvorbe prototypov a samotnej komercializácii.
- Poskytovanie služieb pre podnikateľské subjekty a širšiu verejnosť najmä konzultačné a rešeršné služby.
- Služby jednotného kontaktného bodu pre vznik spoluprác medzi akademickým a komerčným sektorom. V rámci týchto služieb zabezpečuje vyhľadávanie kontaktov a vedenie rokovaní medzi podnikateľskými subjektami a vedeckovýskumnými inštitúciami za účelom ich spolupráce v oblasti výskumu, vývoja a komercializácie ich výstupov vo forme duševného vlastníctva.
- Vydávanie odborného časopisu TRANSFER TECHNOLOGIÍ bulletin (TTb, obrázok 1). Časopis vychádza v polročných intervaloch v tlačenej aj online verzii na <https://ttb.sk/>. Časopis obsahuje

aj odborné recenzované články v slovenskom, českom a anglickom jazyku, ktoré sú publikované bez APC (article processing charges) publikačných poplatkov. Časopis je aktuálne v procese schvaľovania jeho zaradenia do medzinárodnej databázy [DOAJ](#) (Directory of Open Access Journals) a do medzinárodnej databázovej platformy vedeckých a odborných publikácií ProQuest.

- Organizácia odborných podujatí ako sú semináre a workshopy, ale najmä najväčšia výročná konferencia venovaná téme transferu technológií na Slovensku – Cooperation Innovation Technology Transfer (COINTT). Informácie o predošlých ročníkoch konferencie, ako aj foto galéria, video záznamy a online zborník sú dostupné na webovej stránke <https://cointt.sk/>.
- Zvyšovanie povedomia o problematike ochrany duševného vlastníctva a transferu technológií jednak v akademickom prostredí, ale aj u širšej verejnosti. K tomu využívame rôzne komunikačné kanály:
 - Newsletter o transfere technológií – staršie vydania sa nachádzajú na webe NPTT, v prípade záujmu je možná aj [registrácia](#) na jeho odber.
 - Sociálne siete – pravidelne zverejňujeme aktuálne informácie z oblasti ochrany duševného vlastníctva a transferu technológií na profiloch sociálnych sietí: [Facebook CTT pri CVTI SR](#) a [LinkedIn CTT pri CVTI SR](#).
 - Web stránky a blog:
 - [Stredisko patentových informácií PATLIB](#) (blog sa nachádza v hornom menu),
 - [Národný portál pre transfer technológií](#) (blog sa nachádza v hornom menu),
 - [TRANSFER TECHNOLOGIÍ bulletin](#),
 - [COINTT](#).

Obrázok 1. Náhľad na webové sídlo odborného časopisu Transfer Technológií bulletin (TTb), jediného svojho druhu na Slovensku, ktorý vydáva Centrum vedecko-technických informácií SR od roku 2011.

Komplexná podpora pre vedeckovýskumné inštitúcie

CTT CVTI SR pôsobí ako centrum transferu technológií s celoštátnou pôsobnosťou. Pre verejné akademické a výskumné inštitúcie prevádzkuje Národný portál pre transfer technológií (obrázok 2) nptt.cvtisr.sk. V rámci neho poskytuje rôzne dôležité informácie pre univerzity, Slovenskú akadémiu vied (SAV) a rezortné výskumné ústavy. Na portáli sú dostupné vzorové dokumenty ako zmluvy a smernice, ale aj metodické materiály. Všetky podporné činnosti pre vedeckovýskumné inštitúcie poskytuje Centrum TT v rámci realizácie národného projektu Národná infraštruktúra pre podporu transferu technológií na Slovensku II – NITT SK II.

NPTT NÁRODNÝ PORTÁL PRE TRANSFER TECHNOLOGIÍ

EN Newsletter Tlač Hľadaný výraz

Domov Kontakt Opýtajte sa Partneri BLOG Registrovaní používateľi

NEWSLETTER
O TRANSFERE TECHNOLOGIÍ

Aktuality

Finančná podpora pre MSP na ochranu duševného vlastníctva od...
15. 2. 2022

80 nových e-publikácií o inováciách, duševnom vlastníctve a...
28. 10. 2021

Novembrová séria webinárov na tému DUŠEVNÉ VLASTNÍCTVO
25. 10. 2021

všetky aktuality

O portáli

Transfer technológií

Poskytované služby v procese transferu technológií

Národné centrum transferu technológií SR - NCTT SR

Hradenie správnych a udržiavacích poplatkov

Dotazníky technológií

Poskytované vzorové materiály

Informačné zdroje

Podujatia

Pre centrá transferu technológií SR

Pre vedeckovýskumné inštitúcie

Pre študentov

Pre firmy

Vítame Vás na stránkach portálu, ktorý podporuje proces transferu technológií na Slovensku.

Národný portál pre transfer technológií (NPTT) vznikol v rámci implementácie národného projektu Národná infraštruktúra pre podporu transferu technológií na Slovensku – NITT SK. Obsahovo a technicky je prevádzka portálu zabezpečovaná Centrom transferu technológií pri Centre vedecko-technických informácií Slovenskej republiky (CVTI-SR). Svojím obsahom pokrýva problematiku ochrany a komercializácie duševného vlastníctva – transferu technológií.

Obrázok 2. Náhľad na webové sídlo Národný portál pre transfer technológií (NPTT).

Táto podpora sa realizuje za účelom efektívnejšieho využívania výsledkov vedeckovýskumnej činnosti najmä v podobe duševného vlastníctva na pôde akademických a výskumných inštitúcií. Tieto inštitúcie sa môžu rozhodnúť pre rôzne formy nakladania so svojím duševným vlastníctvom:

- môžu ho využívať pre ďalší vlastný výskum a vývoj,
- môžu ho publikovať alebo inak verejne šíriť pre dobro spoločnosti,
- môžu sa rozhodnúť ho chrániť a komerčne zhodnotiť (v tomto prípade odporúčame najprv riešenie ochrániť, až potom publikovať, aby bolo možné ho v procese ochrany považovať za nové).

Vedeckovýskumným inštitúciám poskytuje CTT CVTI SR najmä tieto typy služieb:

- Konzultácie a poradenstvo k možnostiam ochrany duševného vlastníctva a procesu transferu technológií, ako aj možnostiam využitia ďalších bezplatných služieb a formulácii požiadaviek na ďalšie podporné služby.
- Expertné podporné služby sú poskytované priamo v procese realizovaného transferu technológií.
- Tematické podujatia a osвета, medzi ktoré patria najmä semináre a workshopy pre pracovníkov lokálnych centier transferu technológií a vedeckovýskumných pracovníkov, poskytovanie aktuálnych informácií z oblasti ochrany duševného vlastníctva a transferu technológií.
- Vzorové dokumenty. Ako bolo spomenuté vyššie, vzorové smernice a zmluvy, ako aj metodické materiály sú dostupné na portáli NPTT pre registrovaných používateľov po prihlásení.
- Zabezpečenie členstva v medzinárodných organizáciách aktuálne v združeniach Licensing Executives Society Česká republika a Slovensko (LES ČRS) a Association of European Science and Technology Transfer Professionals (ASTP). Úhrada účastníckych poplatkov za členstvo v týchto organizáciách je zabezpečovaná iba pre členov NCTT SR.
- Hradenie poplatkov súvisiacich s ochranou duševného vlastníctva z patentového fondu (iba pre členov NCTT SR alebo na základe bilaterálnych zmlúv s vedeckovýskumnými inštitúciami).

Hlavným pilierom podpory vedeckovýskumných inštitúcií sú **expertné podporné služby (EPS)**. Tie sú poskytované v samotnom procese transferu technológií.

- Pri klasickom, tzv. lineárnom transfere technológií je pôvodcom jeden alebo viac zamestnancov vedeckovýskumnej inštitúcie, pričom ich zákonnou povinnosťou je oznámiť zamestnávateľovi vznik takéhoto duševného vlastníctva a zamestnávateľ sa rozhodne do 30 dní od oznámenia pôvodcu, či si uplatní právo na dané riešenie. Pri tomto procese medzi služby poskytované Centrom TT vedeckovýskumným inštitúciám patria:
 - rešerš na stav techniky,
 - vypracovanie evaluácie,
 - vysporiadanie vzťahov s pôvodcami,
 - vypracovanie a podanie patentovej prihlášky,
 - vypracovanie marketingového listu (briefu),
 - vyhľadávanie a oslovenie potenciálnych partnerov pre komercializáciu zo súkromného sektora,
 - sprostredkovanie a účasť na rokovaníach s potenciálnymi partnermi pre komercializáciu – dohodnutie licencie, predaja alebo založenia spin-off spoločnosti.
- Pri priamom transfere technológií môže ísť o zákazkový alebo spoločný výskum, prípadne poskytovanie konzultácií. Mal by byť založený na zmluvnom vzťahu medzi vedeckovýskumnou inštitúciou a komerčným subjektom. Pri tomto procese poskytne CTT CVTI SR služby v rozsahu:
 - vedenie rokovaní s komerčným partnerom,
 - asistencia pri návrhu zmlúv.

Poskytovanie služieb pre podnikateľské subjekty a širšiu verejnosť

Služby pre podnikateľov a fyzické osoby sú zabezpečované v rámci **Strediska patentových informácií PATLIB** (obrázok 3). Pre klientov zo súkromného sektora sú služby bezplatné vďaka financovaniu z projektov Národné podnikateľské centrum (NPC) v Bratislave a v regiónoch a konzorcia Enterprise Europe Network (EEN).

Obrázok 3. Náhľad na webové sídlo Strediska patentových informácií PATLIB.

Medzi služby strediska PATLIB patria najmä:

- poradenstvo a konzultácie v oblasti ochrany duševného vlastníctva,
 - rešeršné služby z patentovej aj nepatentovej literatúry,
 - prístup k fondom špeciálnej literatúry – depozitné knižnice OECD, WIPO, EBOR, EDC, normy STN (výpožičky sú prezenčné fyzicky alebo online),
 - organizácia odborných podujatí (semináre, školenia, workshopy, konferencie) a exkurzií (na vyžiadanie).
- **Poradenstvo a konzultácie v oblasti ochrany duševného vlastníctva zahŕňajú:**
 - pomoc pri identifikácii predmetov duševného vlastníctva (DV) alebo aj tzv. audit DV,
 - konzultácie k možnostiam ochrany predmetov duševného vlastníctva (vynález, logo/názov firmy, vzhľad výrobku alebo obalu a pod.),
 - poradenstvo o využívaní databáz, registrov a online služieb priemyselného vlastníctva,
 - asistencia pri formulovaní rešeršných požiadaviek,
 - konzultácie k výstupom poskytnutých rešeršných služieb,
 - poradenstvo k fondom depozitných knižníc a noriem STN.
 - **Rešeršné služby Strediska patentových informácií PATLIB zahŕňajú:**
 - rešerš na stav techniky,
 - rešerš na právny stav dokumentov,
 - rešerš na aktivity konkurencie,
 - rešerš na ochranné známky,
 - rešerš na dizajn,
 - rešerš z nepatentovej literatúry (z fondov depozitných knižníc, noriem STN alebo iných elektronických informačných zdrojov).

Kedy klienti najčastejšie využívajú rešeršné služby:

- za účelom poznania súčasného stavu techniky (informácie pre ďalšie smerovanie vlastného výskumu a vývoja),
- za účelom získania informácií o existujúcich chránených technických riešeniach (získanie informácií o konkurencii),
- k výskumu alebo projektu, a to buď pred projektom alebo počas jeho realizácie (tu odporúčame, aby si záujemcovia podali žiadosť o rešeršné služby ešte pred začatím, ideálne aj s podaním projektu, aby sa vyhli skúmaniu riešenia, ktoré už bolo vynájdené a mohli tak svoj čas a energiu venovať projektom, ktoré sú potrebné a prinesú spoločnosti inovatívne riešenia),
- pred podaním prihlášky na ochranu DV (vynálezu, ochrannej známky, dizajnu).

Počas prezentácie bola spomenutá aj iniciatíva Úradu Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO) v rámci fondu pre malé a stredné podniky (MSP) na zvýšenie záujmu o ochranu duševného vlastníctva. V rámci tejto iniciatívy bolo možné v roku 2021 sa uchádzať o granty vo výške 50 % z prihlasovacích poplatkov za prihlášky ochranných známk a dizajnov.

V roku 2022 EUIPO plánuje vydať obdobnú novú výzvu, ktorá s najväčším predpokladom bude zohľadňovať potreby a požiadavky MSP z predošlého obdobia. Keď bude nová výzva zverejnená, Centrum transferu technológií pri CVTI SR poskytne o tejto novej podpornej schéme podrobné informácie na stránke strediska PATLIB CVTI SR.

V prípade záujmu o naše služby nás neváhajte kontaktovať na adrese ctt@cvtisr.sk. Ak máte záujem o služby pre vedeckovýskumné inštitúcie, môžete sa na nás obrátiť priamo na adresu nptt@cvtisr.sk. Ak máte záujem o služby pre podnikateľov a fyzické osoby alebo o bližšie informácie o výzve

EUIPO pre MSP, kontaktujte nás prostredníctvom adresy patlib@cvtisr.sk.

Záver

Centrum transferu technológií pri Centre vedecko-technických informácií SR poskytuje rozmanité služby pre dve hlavné cieľové skupiny, ktorými sú v rámci Národného systému podpory transferu technológií slovenské vedeckovýskumné inštitúcie (univerzity, Slovenská akadémia vied a rezortné výskumné ústavy) a širšia verejnosť (podnikatelia a fyzické osoby). Svojimi aktivitami sa snaží zvýšiť povedomie o potrebe ochrany duševného vlastníctva a transfere technológií na Slovensku. V rámci svojich služieb pre vedeckovýskumné inštitúcie sa snaží o podporu rozvoja lokálnych centier transferu technológií a zvyšovanie kvalifikácie ich zamestnancov.

VZDELÁVANIE V OBLASTI DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA A INOVATÍVNEHO PODNIKANIA

Martin Macko

Príspevok pripravený na základe prezentácie a so súhlasom prednášajúcej pani Ing. Lucie Bockovej

Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky, Švermova 43

974 04 Banská Bystrica, Slovenská republika

Úvod

Duševné vlastníctvo a inovatívne podnikanie sú aktuálne témy so širokým dosahom na jednotlivca a spoločnosť. Inovácie a ich ochrana sú nevyhnutnou súčasťou podnikania, spolu s potrebou vzdelávania v oblasti podnikania a rozvoja kompetencií podnikavosti v školskom prostredí. O súčasných a budúcich možnostiach v oblasti inovatívneho podnikania, význame duševného vlastníctva v podnikaní a možnostiach prepojenia školského vzdelávania s duševným vlastníctvom a inováciami diskutovali v paneli zástupcovia akademických a vzdelávacích inštitúcií. Akademická sféra bola v paneli zastúpená Barborou Mazúrovou – pedagogičkou, vedeckovýskumnou pracovníčkou a koordinátorkou pre vnútorný systém kvality Ekonomickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Z univerzitného prostredia pochádzala aj Andrea Čorejová, vedúca Centra pre transfer technológií Žilinskej univerzity v Žiline (CTT UNIZA). Oblasť vzdelávania bola zastúpená aj Evou Vargovou, riaditeľkou vzdelávacej organizácie Junior Achievement Slovensko, n. o. (JA Slovensko) v Bratislave a Milošom Mrvom, podnikateľom a odborným asistentom na Katedre stratégie a podnikania Fakulty managementu Univerzity Komenského (FM UK) v Bratislave.

Úloha vzdelávacích inštitúcií v oblasti duševného vlastníctva a inovatívneho podnikania

Moderátorka panelovej diskusie Lucia Bocková na úvod priblížila fungovanie informačného centra Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky (ÚPV SR) z pohľadu podpory duševného vlastníctva a inovatívneho podnikania. ÚPV SR nie je primárne vzdelávacou inštitúciou, napriek tomu podporuje vzdelávacie aktivity formou všeobecných a špecifických prednášok z oblasti duševného vlastníctva. ÚPV SR v tejto oblasti spolupracuje s univerzitami a Slovenskou akadémiou vied. Informačné centrum úradu realizuje prednášky pre stredné aj základné školy, poradenskú činnosť pre akademickú obec a podnikateľov a zabezpečuje komerčné rešerše na objednávku.

Barbora Mazúrová z pohľadu Ekonomickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici priblížila študijný program Ekonómia a manažment. V rámci uvedeného programu je množstvo predmetov, ktoré sa zaoberajú podnikavosťou a inovatívnym podnikaním, marketingom a značkou. Špeciálne duševnému vlastníctvu sa venuje výberový predmet Ochrana duševného vlastníctva v organizáciách. Predmet obsahuje teóriu priemyselných práv, ako aj praktické aspekty prihlasovania a ochrany priemyselných práv. Uvedený predmet je pozitívne hodnotený študentmi vďaka praktickým cvičeniam, diskusiám a spoluprácou s Úradom priemyselného vlastníctva SR.

Eva Vargová nazrela na diskutovanú problematiku z pohľadu riaditeľky vzdelávacej organizácie

Junior Achievement Slovensko, n.o. Bratislava. Organizácia sa zameriava na spoluprácu so základnými a strednými školami v oblasti podnikavosti, finančnej gramotnosti, ekonomického myslenia a rozvoja zručností pre úspech. JA Slovensko vedie študentov k inováciám pomocou projektu Aplikovaná ekonómia. Ide o celoročný vzdelávací program alebo samostatný školský predmet, v rámci ktorého študenti založia a vedú študentskú firmu s cieľom vytvoriť produkt a predať ho na trhu. Súčasťou programu je aj prieskum trhu, konkurencie, vedenie študentov k originalite. Študenti počas školského roka absolvujú celý proces od založenia študentskej firmy až po jej likvidáciu. Ďalšími aktivitami organizácie sú zážitkové programy Študentská gramotnosť a Základy podnikania, realizované na prvom a druhom stupni základných škôl. Absolventi týchto dvoch programov dosiahli prvenstvo v súťaži európskej finančnej gramotnosti. Duševné vlastníctvo tvorí súčasť vzdelávacích materiálov všetkých programov JA Slovensko. Eva Vargová považuje za dôležité, aby študenti získavali skúsenosti ohľadom duševného vlastníctva a ochrany svojich nápadov už na základnej alebo strednej škole. Zároveň zdôraznila, že svet podnikania je oveľa širší ako akademický svet. Z tohto dôvodu je pre študentov najlepšie získavať podnikateľské skúsenosti už počas strednej školy.

Andrea Čorejová priblížila aktivity v oblasti podpory inovatívneho podnikania študentov v rámci CTT UNIZA. Prvou aktivitou je predmet Právne aspekty multimédií. Študenti v rámci predmetu skúšajú inovácie a vylepšenia, prípadne prinášajú nové produkty na trh. Cieľom predmetu je podporiť študentov technických smerov v rozvoji ekonomického zázemia (napríklad rozpočítania nákladov a pod.). Ďalšou aktivitou CTT UNIZA je predmet (start-up program) s názvom Povolanie podnikateľ. V rámci programu študenti riešia praktické zadania ohľadom podnikania v spolupráci s mentormi z podnikateľskej praxe. Treťou aktivitou CTT UNIZA je prednášateľská činnosť ohľadom praktických aspektov ochranných známok, ktorú Andrea Čorejová vykonáva vo vzťahu k ekonomickým a technickým univerzitám. Okrem uvedeného CTT UNIZA realizuje grantovú súťaž pre študentov Žilinskej univerzity, v rámci ktorej študenti môžu nominovať svoj nápad alebo inováciu. V prípade výhry študenti získavajú prostriedky na realizáciu svojho nápadu a overenie fungovania vynálezu v praxi.

Miroslav Mrva upriamil pozornosť na študijný program Katedry stratégie a podnikania FM UK s názvom „Podnikanie“. Uvedený študijný program sa podľa Miroslava Mrvu nevenuje prioritne duševnému vlastníctvu. Napriek tomu tvorí duševné vlastníctvo integrálnu súčasť vyučovacích predmetov. V rámci uvedeného predmetu sa snažia s kolegami v študentoch rozvíjať podnikateľské myslenie, podnikateľské zručnosti a podnikavosť. Predmet Podnikanie pokrýva viacero praktických aspektov podnikania: od zrodu podnikateľského nápadu, cez otestovanie kľúčových parametrov až po realizáciu, najmä formou „learning by doing“ (t.j. prácou študentov vo firme, alebo tvorbou vlastného projektu). Za kľúčové považuje Miroslav Mrva aj zapojenie študentov do výskumných projektov, ktoré katedra realizuje, alebo sieťovanie študentov s mentormi z oblasti podnikania.

Prínos vzdelávacích inštitúcií v oblasti duševného vlastníctva a inovatívneho podnikania

Úspešných príbehov je podľa Barbory Mazúrovej mnoho, a to aj vďaka množstvu možností, ktoré súčasnosť ponúka. Túto skutočnosť sa snaží akcentovať aj na svojich prednáškach. Zdôraznila aj iniciatívu študentov na ochranu životného prostredia v rámci mesta Banská Bystrica. Ďalších projektov je veľa a univerzita ich svojou činnosťou podporuje. Na podporu úspešných nápadov zriadila fakulta aj nadáciu, ktorá finančne podporuje úspešných študentov v ich podnikateľskej činnosti.

Eva Vargová vidí prínos programov JA Slovensko v možnosti študentov prejsť celým procesom vývoja firmy od založenia až po likvidáciu. Sú študenti stredných škôl, ktorí už v štvrtom ročníku majú založené reálne firmy. Organizácia má úspešných absolventov, ktorí podnikajú už viac ako 20 rokov a začali ako študentská firma. Iní študenti vytvárajú aplikácie a programy.

Andrea Čorejová vidí prínos svojej práce v konkrétnej pomoci študentom pri prihlasovaní úžitkových vzorov a ochranných známok. V rámci programu Povolanie podnikateľ študentov učí aj spôsob, akým zisťovať, či logo ich firmy spĺňa požiadavky na prihlásenie. Priblížila aj úspechy absolventov univerzity. Absolventka univerzity vyrába recyklovaný nábytok, ďalší absolventi vedú niekoľko rokov úspešný projekt kompostérov pre sídliská. Mnohí absolventi využívajú aj možnosť konzultácií s univerzitou ohľadom duševného vlastníctva aj niekoľko rokov po absolvovaní štúdia.

Miloš Mrva priblížil výsledky absolventov FM UK. Konštatuje, že úspešných príbehov a absolventov je veľa, niekedy aj neslávne známych. Našťastie prevláda opak – mnoho absolventov je etablovaných vo vedení firiem, alebo v štátnych inštitúciách. Príkladom je absolventka fakulty, ktorá organizuje festival Atmosféra v Hontianskych Nemcoch. Ďalší absolvent zabezpečoval nedávnu návštevu pápeža na Slovensku z pohľadu infraštruktúry a bezpečnosti. Najznámejším príkladom je úspešný projekt Sli.do, ktorý vytvoril absolvent fakulty na zelenej lúke. Záverom Miloš Mrva konštatoval, že študenti fakulty sa nemajú problém uplatniť a fakulta ich podporuje v ich úsilí. Zároveň poukázal na skutočnosť, že na Slovensku je mnoho dobrých nápadov, ale študentom často chýba dravosť a schopnosť predať sa. Tieto vlastnosti sa snažia vštepiť aj študentom fakulty.

Zručnosti a vedomosti potrebné pre inovatívne podnikanie

Barbora Mazúrová považuje za dôležité vstúpiť deťom od základnej školy, že hodnoty vytvorené inými ľuďmi máme rešpektovať, poznať svoju hodnotu pri inovatívnej tvorbe a pretaviť myšlienky do skutkov.

Eva Vargová kladie dôraz na praktické aspekty spojené s podnikaním. Ide napríklad o dodržiavanie etických aspektov, ktoré zastrešuje predmet Etika v podnikaní. Študenti sa v rámci predmetu učia, ako byť transparentný, riešia rôzne príklady z praxe (napr. ako bolo porušené duševné vlastníctvo), riešia etické a morálne dilemy s podnikaním. Pri každom produkte, ktorý už existuje, by študenti mali uvádzať zdroj. Činnosť študentov prebieha v súlade s konzultáciami odborníkov z praxe, t.j. reálnych podnikateľov. Podľa Evy Vargovej je dôležité, aby sa študenti vedeli „obracáť“ a mali „ostré lakty“ za dodržania etických pravidiel. Zároveň kriticky poukázala na to, že etický aspekt je na Slovensku podceňovaný. Každý 18-ročný študent, ktorý skončí stredoškolské vzdelanie na Slovensku, by si mal byť vedomý, že zdroj treba uviesť, že kopírovanie je nelegálne a že kopírovať alebo predať slová alebo nápad niekoho iného je trestné. Študenti by mali už s touto vedomosťou prísť na vysoké školy.

Andrea Čorejová spolu s kolegami podáva študentom ucelený prehľad o otázkach duševného vlastníctva. Pri podnikaní považuje za dôležité vedieť, ako podávať príslušné žiadosti, prípadne čo urobiť na ochranu vlastného duševného a priemyselného vlastníctva. Mnoho študentov pôsobí v sektore informačných technológií. Z tohto dôvodu potrebujú znalosti z oblasti autorského práva. Andrea Čorejová preto kladie dôraz na rešpektovanie autorských práv študentmi a ovládanie dôsledkov porušovania autorských práv.

Úlohou FM UK z hľadiska zručností študentov je podľa Miloša Mrvu zameriavať sa okrem odborných zručností a znalostí aj na interpersonálne zručnosti študentov. Pre podnikanie je podľa Mrvu potrebné najmä kritické myslenie študentov, zvedavosť, schopnosť pozeráť sa na príležitosti otvorenými očami, schopnosť pozeráť sa na problém ako na kreatívnu príležitosť. Ďalej sa fakulta snaží podporovať prezentačné zručnosti, komunikačné zručnosti, tímovú prácu. Inovatívny podnikateľ by mal podľa Miloša Mrvu disponovať týmito zručnosťami. Produkt podnikateľa by mal disponovať

prvkami originality a inovatívnosti pri zrode produktu, alebo v určitej časti obchodného modelu.

Aká je budúcnosť inovatívneho podnikania

Barbora Mazúrová vyslovila želanie, aby bolo viac podujatí pre starších študentov z oblasti priemyselného vlastníctva. Prínosom by bola aj popularizačno-náučná tvorba od Úradu priemyselného vlastníctva SR, ktorá by vtiahla študentov do problematiky a demonštrovala by im význam priemyselného vlastníctva a jeho ochrany.

Budúcnosť inovatívneho podnikania vidí Eva Vargová v možnosti realizovať program Junior Achievement na každej škole na Slovensku. Prihlásiť sa môže každá škola s akýmkoľvek vyučovacím jazykom.

Andrea Čorejová vyslovila názor, že pokiaľ si študenti niečo vytvoria, mali by si to ochrániť. Ak ide o originálnu myšlienku, študenti by sa nemali báť ju realizovať. Vedieť o nehmotnej hodnote podniku a naučiť sa s ňou narábať. Keď si to študenti uvedomia, posunie ich to ďalej. Prispieť k tomu by mohol aj Úrad priemyselného vlastníctva SR formou videonahrávok, príručiek a príkladov pre stredoškolákov a vysokoškolákov.

Miroslav Mrva odporučil študentom, aby sa nebáli prichádzať s vlastnými nápadmi. Taktiež, aby využili podmienky na strednej alebo vysokej škole, kedy nemajú záväzky a majú dostatok času. Aby sa hrali, tvorili a objavovali, a aby tým vznikol dostatok pozitívnych príkladov pre ostatných.

Otázky a odpovede

V rámci priestoru na otázky bolo udelené slovo docentovi Mariánovi Zajkovi z Ústavu manažmentu Slovenskej technickej univerzity (STU) v Bratislave. Marián Zajko priblížil fungovanie ústavu, ktorý sa od svojho založenia venuje vo výučbových predmetoch otázkam podnikania a duševného vlastníctva. Zároveň vyzdvihol pôsobenie organizácie Junior Achievement Slovensko. Výučba predmetov zameraných na podnikanie na základných a stredných školách je elementárnym predpokladom úspechu. Takto to funguje v škandinávskych krajinách, Veľkej Británii a Spojených štátoch amerických. Za významný počin považuje Marián Zajko aj založenie Poradenského a rozvojového centra v rámci Fakulty manažmentu Univerzity Komenského. Ústav manažmentu STU pod vedením Mariána Zajka využil vo výučbe predmetov aj skúsenosti Žilinskej univerzity (Povolanie podnikateľ). Analogické predmety vyučoval ústav na niektorých fakultách Slovenskej technickej univerzity. Predmety boli zamerané na vytvorenie a vedenie firmy, nasledované súťažou podnikateľských nápadov, hodnotených neakademickou porotou. Na Fakulte informatiky a informačných technológií STU vyučuje Ústav manažmentu predmet Inovačné podnikanie v informačných a komunikačných technológiách, rámci ktorého využíva metodiku MIT (Massachusettského technologického inštitútu).

Záver

Hostia panelovej diskusie sa zhodli na tom, že potreba inovatívneho podnikania a ochrany duševného vlastníctva podnikateľov je v súčasnej dobe obzvlášť aktuálna. Z výsledkov projektov a študijných programov diskutujúcich je zrejmá požiadavka ďalšej podpory detí a študentov vo vzdelávaní ohľadom podnikania, inovácií a ochrany duševného vlastníctva. Rešpektovanie etických pravidiel a princípov je nevyhnutnou súčasťou vzdelávacieho procesu a malo by byť úzko prepojené s podnikavosťou, kreativitou a inováciami. Kvalitné vzdelávanie so zameraním na podnikateľské zručnosti sa ukazuje ako prínosné nielen pre žiakov a študentov, ale aj pre ďalší rozvoj spoločnosti ako celku.

BENEFITY ČLENSTVÍ V SDRUŽENÍ LES ČESKÁ REPUBLIKA A SLOVENSKO

Vojtěch Chloupek

Bird & Bird s.r.o. advokátní kancelář, Na Příkopě 15
110 00 Praha 1, Česká republika

Úvod

V této zvláštní době covidové, kdy je omezena možnost osobního setkávání a výměny zkušeností touto formou, se i jednotlivé organizace, spolky, sdružení odborníků z určitých oborů či oblastí přesouvají do online prostoru. Jedním z takových sdružení je i Licensing Executives Society International (LESI), jejíž některé výhody se právě v online světě projeví ještě více. LESI – to je platforma s vlastním členským vstupem, která umožňuje získávat informace, vyměňovat zkušenosti a sdružovat lidi podobného smýšlení, ať už na lokální úrovni, či celosvětově. Svou činností přispívá k vysokému profesnímu standardu mezi odborníky (manažery, podnikateli, vědci, techniky, zaměstnanci vysokých škol, právníky, patentovými a známkovými zástupci, úředníky státní správy a ostatními pracovníky z velkých, středních i malých organizací, nezávislých firem, univerzit, výzkumných ústavů, vládních orgánů a poradenských firem), kteří se věnují licencování práv duševního vlastnictví, transferům technologií a obecně právu duševního vlastnictví. Jednou z národních skupin vytvořených za účelem sdružování odborníků z těchto oblastí je i spolek Licensing Executives Society Česká republika a Slovensko (LES ČRS).

Obrázek 1. Logo mezinárodní neziskové organizace Licensing Executives Society International.

LESI – Licensing Executives Society International

LESI¹ (obrázek 1) je sdružení 33 národních a regionálních členských spolků, jejichž členové mají zájem o přenos technologií a licencování práv duševního vlastnictví – od technického know-how a patentovaných vynálezů až po software, autorská práva a ochranné známky. Sdružení je neziskové a striktně nepolitické.

LESI bylo založeno v USA v roce 1973 jako odborná nezisková organizace, která v současné době zastupuje kolem 10 000 jednotlivých členů ve více než 90 zemích světa.

Cíle

Formální cíle LESI přijaté před téměř 50 lety jsou stále aktuální a mimo jiné zahrnují:

- fungovat jako neziskové profesní sdružení stanovující a podporující vysoké profesní standardy mezi těmi, kteří se zabývají přenosem a licencováním technologií a průmyslového nebo duševního vlastnictví,

¹<https://www.lesi.org/>

- pomáhat svým členům ke zlepšování jejich dovedností a postupů při udělování licencí prostřednictvím samostatné výuky, provádění speciálních studií a výzkumu, sponzorování vzdělávacích setkání, zveřejňování statistik, zpráv, článků a jiných materiálů a výměna názorů ohledně domácího i zahraničního licencování,
- informovat širokou i podnikatelskou veřejnost, mezinárodní subjekty a vládní orgány o ekonomickém významu licencí a vysokých odborných standardů těch, kteří se zabývají licenční profesí, a zpřístupnit svým členům nejnovější a nejpřesnější informace o licencování,
- formovat různé geograficky založené spolky LES s potřebným počtem a vyvážením místních členů, poskytovat jim organizační vedení, koordinovat jejich činnost a pomáhat radou a vzájemnou výpomocí,
- usnadnit členům jednotlivých spolků LES interakci s ostatními za účelem výměny informací a rozvoje profesionálních kontaktů,
- poskytovat kvalitní vzdělávání a usnadnit jeho sdílení mezi všemi spolky LES,
- spolupracovat s globálními organizacemi a politickými fóry a informovat je o ekonomickém významu a důležitosti licencí, transferu technologií a práv duševního vlastnictví obecně.

Členství a orgány

Sdružení LESI se skládá především z členů svých národních a regionálních členských spolků. V čele stojí prezident, samotné sdružení je řízeno představenstvem. Představenstvo je voleno Mezinárodní radou delegátů, jejíž členové jsou jmenováni členskými spolky. Sdružení LESI má dále výbory, které mu napomáhají při výkonu různých aktivit, a které lze rozdělit do tří kategorií:

- Management Committees (řídící výbory) – poskytují administrativní podporu pro každodenní operace a hlavní činnosti LESI,
- Industry, Professional and Regional Committees (průmyslové, profesní a regionální výbory) – jsou považovány za „bránu“ pro členy LES k aktivní účasti ve sdružení LESI, členství v těchto výborech je otevřeno všem členům LES a jejich účast na činnostech těchto výborů je podporována a vítána; jejich primárním úkolem je zajišťovat informace pro účely konferencí, setkávání a seminářů LES, které se vztahují k jejich specifickému oboru, aspektům licenční profese nebo geografické oblasti; dále poskytují podklady pro časopis *les Nouvelles*,
- Ad Hoc Committees (ad hoc výbory nebo pracovní skupiny) – zabývají se novými iniciativami představenstva.

Řídící výbory i průmyslové, profesní a regionální výbory jsou trvalé výbory, tedy výbory zřízené na dobu neurčitou a fungující na základě stanov LESI.

Diversita

LESI klade důraz na vyváženost v zastoupení svých členů a podporuje také mladé nadšence a ženy, které jsou v těchto kdysi spíše mužských oborech čím dál častěji zastoupeny. Za tím účelem vznikly v rámci LESI dvě speciální iniciativy:

- Ženy v licenční alianci / Women in Licensing Alliance (WILA). WILA má sloužit jako shromažďovací místo pro vzdělávání v oblasti mezinárodního úsilí o rozvoj dovedností a vedení žen a nabízí příležitosti k vytváření mezinárodních sítí a mentorství. LESI má dobré předpoklady k tomu, aby spojil ženy a muže z celého světa, aby sdíleli své zkušenosti v oblasti profesního postupu a podporovali postupné začleňování žen v oborech týkajících se licencování.
- Kongres mladých členů/Young Members Congress (YMC). YMC v rámci LESI má oproti WILA delší tradici. Spojuje mladé nadšence duševního vlastnictví, a to jak ty věkem (do 40 let), tak ty mladé duchem. Posláním YMC je tedy zvýšit počet aktivních členů ve věku do 40 let v rámci členských spolků LES; podporovat účast a vytváření sítí mladých členů na akcích LESI prostřed-

nictvím organizace jedinečných vzdělávacích a sociálních programů; mentorovat mladé vedoucí pracovníky pro účast a vedení na úrovni představenstva, delegátů a výborů LESI a informovat členy LESI o zájmu, úspěších a příspěvcích mladších členů. YMC se také snaží podporovat účast rodin prostřednictvím speciálních programů a pobídek.

Obrázek 2. Logo spolku Licensing Executives Society Česká republika a Slovensko.

LES ČRS – Licensing Executives Society Česká republika a Slovensko

LES ČRS² (obrázek 2) je součástí mezinárodní sítě LESI, a to již od roku 1995. Jde o spolek sdružující odborníky z České republiky a Slovenska, kteří se aktivně zabývají komerčním využitím a ochranou duševního vlastnictví, jeho transfery, licencováním a správou. Sídlem spolku je Praha. Jde o nezávislou organizaci, která není financována z veřejných zdrojů.

Historický exkurz

Dne 28. 8. 1995 byla pod čj. II/s-OS-27917/95-R Ministerstvem vnitra ČR provedena registrace stanov tehdejšího Licenčního sdružení, jehož cílem bylo mezi jiným stát se členem LESI. Žádost o přijetí sdružení za kolektivního člena LESI byla předložena 19. 9. 1996 a dne 5. 10. 1996 bylo sdružení oficiálně přijato schůzí mezinárodních delegátů za kolektivního člena LESI s názvem LES Česká republika - LES Czech Republic. Jako spolek LES Česká republika bylo sdružení poté zapsáno spolkovým rejstříkem vedeným Městským soudem v Praze pod sp. zn. L 6983 dne 1. 1. 2014. Již od svého počátku se v řadách členů objevovali nejen čeští, ale i slovenští odborníci. Proto se spolek po schválení ze strany LESI rozhodl změnit svůj název na LES Česká republika a Slovensko z. s.

Cíle

LES ČRS byl založen s neziskovým cílem za účelem naplňování společných zájmů svých členů. Hlavními úkoly zakotvenými mimo jiné ve Stanovách spolku jsou:

- působit jako odborná a vzdělávací společnost a podporovat vysokou odbornou úroveň jednotlivců zabývajících se poskytováním licencí k průmyslovému a duševnímu vlastnictví a transferu technologií obecně,
- informovat státní, veřejnou a podnikatelskou sféru o hospodářském významu poskytování licencí a vysoké odborné úrovni subjektů zabývajících se poskytováním licencí,
- sjednocovat členy spolku zabývající se a zainteresované na převodu duševního vlastnictví poskytováním licencí, převodem licencí, společným podnikáním, zakládáním přidružených společností nebo jakýmkoli jiným způsobem (poskytování licencí),
- usilovat o zdokonalení vědomostí a odborných znalostí v oblasti poskytování licencí a služeb poskytovaných průmyslovému a obchodnímu sektoru,
- prostřednictvím výzkumu, odborných diskusí a výměny informací rozvíjet možnosti lepšího chápání úlohy, kterou sehraává poskytování licencí ve všech druzích hospodářské činnosti,
- konat setkání, semináře a kurzy zvyšování kvalifikace za účelem výměny a šíření znalostí a informací a předávání zkušeností v oblasti poskytování licencí a sponzorovat setkání na národní či mezinárodní úrovni k realizaci těchto cílů,
- napomáhat svým členům při získávání zaměstnání,
- spolupracovat a pěstovat styky s dalšími organizacemi vytvořenými za účelem zdokonalování

²<http://www.les-crs.org/>

znalostí a prosazování zájmů v oblasti poskytování licencí nebo s jinými organizacemi zainteresovanými či zabývajícími se daným předmětem činnosti, zejména pak s LESI a dalšími orgány a organizacemi vytvořenými v rámci působnosti LESI,

- usilovat o dosažení a udržení vysoké odborné úrovně svých členů.

Členství

Podmínkou členství v LES ČRS je uhrazení členského příspěvku, který aktuálně činí 3.400 Kč, a dále dodržování Stanov LES Česká republika a Slovensko a Pravidel jednání členů. Členem se může za těchto podmínek stát v podstatě kdokoli, kdo se zajímá o duševní vlastnictví a chce své zkušenosti v tomto oboru rozvíjet či předávat. Členství v LES je již tradičně možné jenom pro konkrétní fyzické osoby a nikoli pro společnosti a organizace. LES podporuje odborníky ze všech oblastí – ideální členskou základnu by tvořili z jedné třetiny odborníci z komerční sféry; z druhé odborníci z univerzit a akademického výzkumu; a z třetí advokáti, patentoví zástupci či známkoví odborníci. LES ČRS sdružuje odborníky ze všech těchto oblastí, členskou základnu tvoří z velké části i ženy. Členové poté mají přístup do členské části webových stránek, a to jak LES ČRS, tak i LESI.

Orgány

Nejvyšším orgánem LES ČRS je valná hromada. LES ČRS je vedena řídicí radou, která zasedá každý měsíc či podle potřeby a je výkonným orgánem rozhodujícím o aktivitách a financích LES ČRS. V čele stojí řídicí radou volený president. LES ČRS je na mezinárodních fórech zastupována mezinárodními delegáty. Kterýkoliv člen LES ČRS se však může těchto mezinárodních akcí zúčastnit.

Výhody členství v LESI a LES ČRS

Díky členství v LES ČRS se stáváte součástí mezinárodní sítě licenčních odborníků či odborníků z oblasti duševního vlastnictví, která nabízí mnoho výhod. Jednou z nich je vzdělávání se a získávání informací přímo od těch nejlepších z oboru jak z České republiky a Slovenska, tak i ze zahraničí. Jako člen LES ČRS se můžete účastnit konferencí přinášejících zajímavá témata z oboru duševního vlastnictví, licencování či transferu technologií, a to i těch pořádaných jednotlivými členskými spolky. Máte také jedinečnou možnost navázat celosvětově kontakty, které mohou vést k budoucí profesní spolupráci. Kromě konferencí a odborných seminářů přináší aktuality z oboru také odborný časopis les Nouvelles, webové stránky LESI či jednotlivých národních a regionálních skupin, nebo online newsletter LES Global News.

Setkávání, konference, networking

Setkávání na různých konferencích, ať už světových, pan-evropských či národních/regionálních, je mezi členy velmi populární. Vždy je na nich bohatý odborný i společenský program, který umožňuje nejen výměnu zkušeností z oboru a navazování pracovních kontaktů, ale i vytváření celoživotních přátelství. Členové LES ČRS mají na místní konferenci a případné další akce místního spolku vstup v ceně členského příspěvku, na ty ostatní pak mají zvýhodněné registrační poplatky. Před vypuknutím celosvětové pandemie Covid-19 se převážná většina konferencí konala živě, nyní hlavně online, což je pro členy vlastně ještě výhodnější, neboť se mohou „účastnit“ celé škály aktivit jednotlivých národních/regionálních skupin bez nutnosti výdajů na cestování, a to i zpětně. Odkazy na všechny akce pořádané skupinami LESI jsou dostupné v členské sekci webových stránek LESI.

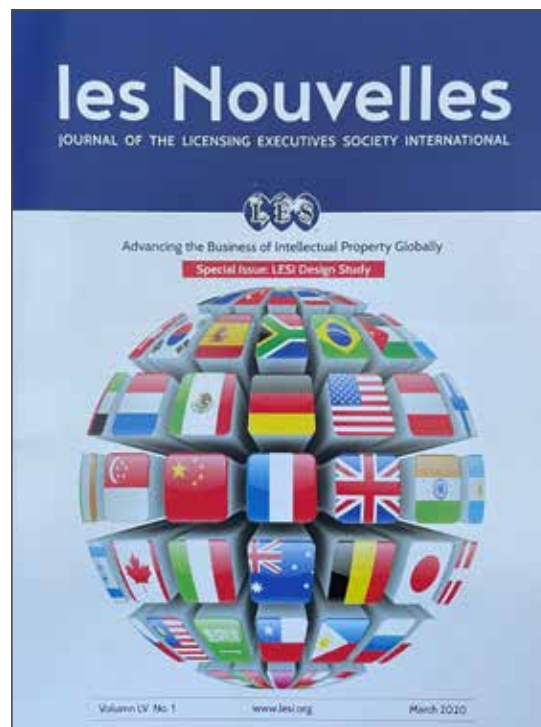
Publikace

Členové LESI získávají pravidelné informace a nejnovější zprávy z oblasti ochrany, komercializace a využívání duševního vlastnictví prostřednictvím různých publikací, ať už tištěných, či elektronických. Všechna čísla jsou také členům zdarma přístupná v elektronické podobě v členské části webových stránek LESI či v mobilní aplikaci.

- **Časopis les Nouvelles**

Jedná se o oficiální periodikum LESI, které vychází čtvrtletně již od roku 1971 (obrázek 3). Časopis je koncipován tak, aby prohluboval znalosti členů a dalších v oblasti licencování a ochrany duševního vlastnictví. Články se týkají zejména komercializace, transferu technologií a licenčních smluv, a shrnují poznatky a zkušenosti z různých odvětví z celého světa. Některá čísla jsou monotematická (např. ve spolupráci s Evropským patentovým úřadem). Členové LES dostávají les Nouvelles jako součást svého členství, nečlenové si mohou za úplatek sjednat předplatné.

Obrázek 3. Náhled na obálku časopisu *les Nouvelles*, oficiálního periodika neziskové organizace Licensing Executives Society International.

- **Newsletter LES Global News**

LES Global News je online publikace LESI poskytující informace o jednotlivých aktivitách národních skupin i zprávy z mezinárodní společnosti. Členům je zaslán na jejich e-mail, případně jej lze shlédnout v členské sekci webových stránek LESI či v mobilní aplikaci.

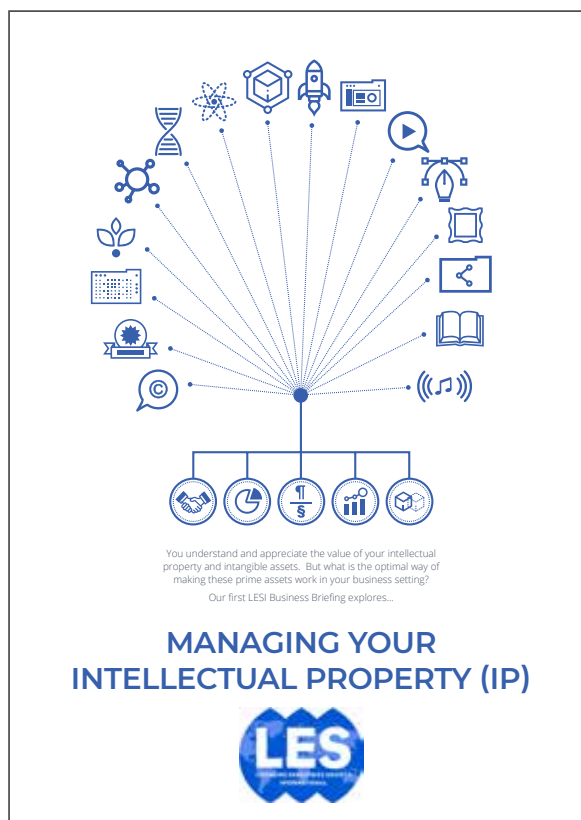
Obrázek 4. Náhled na zpravodaje *Newsletter LES Global News*, on-line periodika neziskové organizace Licensing Executives Society International.

- **LESI Business Briefings**

Jedná se o novinku – sérii zatím tří publikací zaměřených primárně na rychle rostoucí inovativní podnikání, které potřebuje praktické rady, jak nejlépe zpeněžit své duševní vlastnictví. Tři brožury, které napsali členové LESI a odborníci z celého světa, poskytují základní informace o kritických otázkách týkajících se správy, oceňování a licencování duševního vlastnictví. Pro členy jsou publikace ke stažení zdarma, nečlenové si je mohou zakoupit.

Obrázek 5. Náhled na tři dosavadní publikace Business Briefings, publikace neziskové organizace Licensing Executives Society International specializující se na rychle rostoucí inovativní podnikání.

LESI databáze členů

Velkou výhodou členství v LESI je také přístup do mezinárodní databáze všech členů LESI v členské sekci. Tam lze podle různých kritérií vyhledávat členy pro případnou spolupráci, výměnu zkušeností, radu. Mezi členy bývá navíc zvykem vzájemně podporovat jednotlivé lokální organizace, včetně například přednášením na konferencích jiných členských spolků.

Práce ve výborech LESI

Jak už bylo zmíněno výše, členové LESI také mají možnost zapojit se do činnosti mezinárodních pracovních skupin s různou odborností rozdělených podle oblastí práva či průmyslových odvětví. Nabízí se jim tak možnost spolupracovat s lidmi úzce zaměřenými na určitou oblast, vzdělávat se a šířit své zkušenosti dál.

Další vzdělávání

Další z výhod členství je možnost účastnit se speciálních vzdělávacích kurzů zaměřených zejména na licencování a transfery technologií. V licenčním kurzu mají účastníci možnost naučit se, jak postupovat při přípravě licenční smlouvy od A do Z. Kurz zahrnuje prezentaci týkající se klíčových aspektů licenční praxe, jako jsou základy duševního vlastnictví, due diligence, oceňování a soutěžní právo, jakož i interaktivní workshopy o vyjednávání, strategii duševního vlastnictví a přípravě smluv. Vzdělávání a školení probíhají interně i externě prostřednictvím různých kurzů, seminářů, webinářů a workshopů. Velmi oblíbené jsou i různé mentorské příležitosti se zkušenými profesionály.

Spolupráce s mezinárodními orgány, regionálními a vnitrostátními orgány a jinými profesními organizacemi v oblasti duševního vlastnictví

LESI i jeho jednotlivé skupiny v rámci své činnosti vedoucí ke vzdělávání a šíření povědomí o dušev-

ním vlastnictví jako takovém spolupracují i s různými mezinárodními, regionálními a vnitrostátní orgány či organizacemi. Součástí takové spolupráce je i předkládání stanovisek a připomínek vládním orgánům k předpisům týkajícím se duševního vlastnictví. V této souvislosti je třeba zmínit zejména spolupráci LESI s European Patent Office (EPO). Ta vyústila v organizaci společné on-line konference určené především pro ty, kdo rozhodují o obchodní činnosti firem, pod názvem „High-growth technology business forum“ (Fórum pro rychle rostoucí technologické podnikání, HTB fórum), která se konala ve třech dnech a byla zaměřena na tři hlavní oblasti. Konference byla organizována jako živé interaktivní a diskusní fórum, na kterém byly prezentovány příběhy úspěšných inovativních podnikatelů v malých a středních technologických firmách. Panel expertů z celého světa si bedlivě prošel cestu k úspěchu těchto podnikatelů přes vnitřní procesy stojící za úspěšnými příběhy a detailně nazřel na role duševního vlastnictví firmy. Panel též poskytl mnoho praktických rad a odkazů. První část, Licencování (30. 9. 2021), byla zaměřena na mnohé obchodní aspekty a příležitosti související s poskytováním vlastních licencí a/nebo využíváním licencí třetích stran při svém podnikání. Druhá část (28. 10. 2021), Financování růstu, zdůraznila klíčovou roli, kterou hraje portfolio a strategie s nakládáním s duševním vlastnictvím při získávání investic a zvyšování hodnoty podniku. Případové studie byly diskutovány z pohledu jak zakladatelů, tak investorů. V třetí části (18. 11. 2021), Buduj na prodej, byly diskutovány příběhy úspěšně prodaných firem specificky z pohledu duševního vlastnictví, značky a provozní organizace, jelikož ty jsou hnacím motorem prodejních transakcí. Všechna tři videa jsou veřejně přístupná zde: [EPO - High-growth technology business forums – videos](#).

Školící materiály, které společně vytvořily LESI a Evropská patentová akademie EPO, slouží k podpoře inovací po celém světě. Na místní úrovni lze zdůraznit zejména spolupráci LESI ČRS s Centrem vedecko-technických informací SR (CVTI SR) na Slovensku, či s Technologickým centrem Akademie věd ČR v České republice.

REGIONÁLNE INOVAČNÉ CENTRÁ NA SLOVENSKU

František Jakab

Technická univerzita v Košiciach, Univerzitný vedecký park TECHNICOM, Nĕmcovej 5
042 00 Košice, Slovenská republika

Úvod

Inovácie ako také, sú základnou podmienkou rozvoja a zvyšovania konkurencieschopnosti krajiny. Samotná problematika inovácií bola a je aj aktuálne deklarovaná ako dlhodobá priorita všetkých slovenských vlád od vzniku samostatnej Slovenskej republiky. Už v období rokov 2007 – 2013 bol prijatý plán vybudovať v SR národný inovačný systém, ktorého základom mali byť regionálne inovačné štruktúry – regionálne inovačné centrá, schémy, poradenské centrá, inkubátory a ďalšie nástroje inovačnej politiky. Bohužiaľ, tieto plány doposiaľ neboli uspokojivo naplnené. Slovenská republika vytvorila celú škálu podporných nástrojov pre rozvoj malého a stredného podnikania, inovácií. Avšak Slovensko je aj napriek tomu podľa Globálneho inovačného indexu medzi krajinami, ktoré nie sú lídrami v inováciách. Vytvorenie celonárodného systému pre podporu inovácií nie je tak ľahká záležitosť a vyžaduje si to omnoho viac časových kapacít a úsilia relevantných strán, než bolo vynaložených doteraz.

Súčasnú inovačné prostredie na Slovensku je možné krátko charakterizovať nasledovne:

- vo všeobecnosti pretrvávajú zlé prepojenie a slabá spolupráca medzi výskumnými inštitúciami a podnikmi, nízka úroveň komerčného využívania infraštruktúry vedy a výskumu (VaV),
- firmy v minimálnej miere využívajú informácie, znalosti a kapacity VaV inštitúcií,
- chýba synergia komponentov inovačného ekosystému na všetkých úrovniach a aj pri komunikácii so štátom,
- nedostatočná podpora technologického transferu, málo účinných štátnych strategických podporných nástrojov pre rozvoj inovácií.

Doposiaľ nebol naplnený koncepčný zámer orientovaný na vytvorenie „Platformy Regionálnych inovačných centier“ ako nástroja pre rast konkurencieschopnosti regiónov cestou inovácií a elimináciu odchodu talentovaných ľudí z regiónov. Avšak v poslednom období predstavitelia samosprávnych krajov sa začali výrazne aktivizovať v tejto oblasti a prichádzajú s konkrétnymi iniciatívami, projektmi, riešeniami, ktorých cieľom je praktická realizácia zámeru budovania Regionálnych inovačných centier (RIC). Boli uvedené do prevádzky, napr. inovačné centrá v Prešovskom, Banskobystrickom, Trnavskom, Žilinskom krajoch a v roku 2021 aj v Košickom samosprávnom kraji (KSK). Každé je niečím výnimočné a má svoje špecifické zameranie.

O cieľoch a úlohách RIC, o ich mieste v inovačnom prostredí regiónov, o prekážkach, ktoré bránia naplno rozvinúť ich potenciál a o pozitívnych skúsenostiach z doterajšej činnosti RIC aj zo zahraničia, aj o predstavách a zámeroch do budúcnosti v paneli diskutovali Rastislav Trnka, predseda Košického samosprávneho kraja, Jana Pálková, vedúca oddelenia dobiehajúcich regiónov (Catching-up Regions) z Banskobystrického samosprávneho kraja, Jindřich Weiss, vedúci tímu podpory podnikateľov zastupujúci Juhomoravské inovačné centrum z Českej republiky, František Simančík, manažér

pre vedu a výskum z Ústavu materiálov a mechaniky strojov Slovenskej akadémie vied a profesor Ján Híveš, riaditeľ Ústavu anorganickej chémie, technológie a materiálov na Fakulte chemickej a potravinárskej technológie Slovenskej technickej univerzity v Bratislave a ocenený Inovátor roka 2019.

Regionálne inovačné centrá na Slovensku

V úvode predseda KSK, Rastislav Trnka prezentoval v zastúpení združenia SK8 koncept budovania RCI v samosprávnych krajoch, ako aj aktuálny stav ich budovania. Identifikoval problémy, ktoré sú vo všeobecnosti spoločné pre všetky kraje:

- vzdelávanie a kvalifikácia absolventov nezodpovedá požiadavkám trhu práce,
- nízka úroveň komerčného využívania infraštruktúry VaV,
- nízke investície do vzdelávania a odbornej prípravy,
- v krajoch pretrváva slabá spolupráca medzi výskumnými inštitúciami a podnikmi.

Na základe identifikovaných cieľov zhrnul kľúčové oblasti rozvoja regiónov. Zdôraznil, že je potrebné posilniť inovačný ekosystém – nájsť endogénny potenciál a zamerať sa na tvorbu pracovných miest s vysokou pridanou hodnotou. Napríklad v Košickom kraji ide nepochybne o intenzívne sa rozvíjajúci IT sektor a oblasť kreatívneho priemyslu. Na Slovensku je, žiaľ, stále podpriemerná úroveň podnikateľského prostredia. Intervencie štátu nie sú dostatočné. Kraj si uvedomuje potrebu zlepšiť služby pre akceleráciu podnikania a podporiť vznik nových programov určených na akceleráciu podnikania. V kraji pretrváva zlé prepojenie a slabá spolupráca medzi výskumnými inštitúciami a podnikmi, ako aj nízka úroveň komerčného využívania infraštruktúry VaV. Firmy v minimálnej miere využívajú informácie, znalosti a kapacity výskumných inštitúcií. A teda investície by mali smerovať do podpory technologického transferu.

Nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily, nesúlad vedomostí, zručností a kompetencií potenciálnych zamestnancov oproti požiadavkám zamestnávateľov na trhu práce brzdí rozvoj v regióne. Nevyhnutné sú preto zmeny vzdelávacieho systému, posilnenie celoživotného vzdelávania, rekvalifikácie, podpora rozvoja zručností a znalostí pre aktuálne potreby trhu práce a udržanie talentovaných a kvalifikovaných ľudí v regióne. Rastislav Trnka zdôraznil, že kľúčový prvok je práve spolupráca, vzájomná spolupráca verejného sektora, súkromného sektora a akademického výskumného prostredia. Cieľom žúp je vytvorenie komplexného systému s prepojením firiem, samospráv a univerzít → rozvoj malého a stredného podnikania → zvýšenie atraktivity regiónu pre príchod zahraničných investícií a ľudského kapitálu.

Reakciou samosprávnych krajov bolo a je vytváranie inovačných centier. Inovačné centrá zastrešené župami dnes už fungujú v Prešovskom, Trnavskom i Banskobystrickom kraji. Každé je niečím výnimočné a má svoje špecifické zameranie. Napríklad v Banskobystrickom samosprávnom kraji sa zameriavajú na organizáciu rôznych workshopov s technickou tematickou, meetingov na rozvoj jemných zručností „soft skills“ vytvorením priestoru s technickým vybavením (3D tlačiareň). Trnavský kraj sa venuje hlavne témam rozvoja občianskej spoločnosti, implementácie smart technológií, ale aj podpore cestovného ruchu.

Nedávno svoje inovačné centrum založil aj Košický samosprávny kraj – Inovačné Centrum Košického kraja. Založené bolo v auguste 2021, pričom zakladajúcimi členmi sú mesto Košice, Košický samosprávny kraj a 3 univerzity.

A v čom sa tieto centrá líšia? V čom sa odlišuje implementácia starej a novej Regionálnej inovačnej stratégie na úrovni VÚC? Po prvýkrát sa zavádzajú Regionálne inovačné stratégie s vlastným implementačným mechanizmom. Vznikajú Združenia právnických osôb združujúce kľúčových aktérov v oblasti inovácií, ktoré nesú zodpovednosť za implementáciu RIS. Regionálne inovačné centrum predstavuje jednu centrálnu informačnú a komunikačnú platformu združujúcu všetkých aktérov a zastrešuje inovačné aktivity v kraji. Medzi základné princípy, ku ktorým sa partneri zaviazali, patrí

spolurozhodovanie, spoločná implementácia a napĺňanie stratégie s jasne definovanými programami a projektmi. Dôležitú úlohu zohráva aj spoločné financovanie združenia, zodpovednosť a monitoring.

Jana Páľková prezentovala informácie o RIC, akcelerácií inovácií a podpore podnikania v Banskobystrickom samosprávnom kraji (BBSK). Zvlášť priblížila informácie o aktivitách v rámci iniciatívy Dobiehajúce regióny/Catching-up Regions, ktoré sú zamerané na podporu rastu a inovácií v dobiehajúcich regiónoch, odstránenie prekážok pre lepšie využívanie európskych fondov a zvýšenie prínosu týchto investícií (Banskobystrický samosprávny kraj vstúpil do iniciatívy v roku 2019). Zamerala sa aj na prepojenie priemyslu na pracoviská výskumu a vývoja, na kvalitatívny prieskum inovačnej kapacity, kvalitatívny prieskum potrieb malých a stredných podnikov (MSP) v kraji, analýzu právnych prekážok finančnej podpory pre MSP a výmenu skúseností s fungujúcimi inovačnými centrami. Zhodnotila inovačný potenciál BBSK, prezentovala aj odporúčania Svetovej banky pre BBSK, ktorými sú podpora inovačného prostredia BBSK, teda spolupráca medzi priemyslom a výskumom ako spôsob podpory sociálno-ekonomického rastu regiónu, udržanie kvalifikovaného ľudského kapitálu a prilákanie investícií. Prezentovala aj víziu BBSK ako miesta, kde aktívni ľudia chcú podnikáť, pracovať, tvoriť, žiť a plnohodnotne tráviť čas a poslanie RIC ako koordinátora inovačného ekosystému v BBSK.

Jindřich Weiss prezentoval dobré skúsenosti s fungovaním Juhomoravského inovačného centra, založeného ešte v roku 2002.

Profesor Híveš prezentoval koncept transferu technológií na STU, zahŕňajúci špecializované univerzitné pracovisko, ktoré sa zaoberá koordináciou a komplexným odborným servisom v oblasti transferu know-how poskytovaným všetkým súčastiam STU. Má dve organizačné zložky, ktorými sú Univerzitný technologický inkubátor STU a Kancelária spolupráce s praxou. Cieľom jeho príspevku do diskusie bolo ukázať, ako môže akademická sféra spolupracovať sa praxou a byť kľúčovou inštitúciou podpory pre začínajúce technologické a inovatívne firmy v regióne.

František Simančík zo SAV sa pokúsil dať odpoveď na otázky: „Prečo sú potrebné RIC“ a „Čo by vlastne mali robiť?“ Uviedol prehľadnú analýzu konkurencieschopnosti a inovačnej výkonnosti Slovenska, v ktorej Slovensko patrí medzi najhoršie hodnotené krajiny v EÚ. Analyzoval príčiny a za jeden z dôvodov považuje nie dobre funkčnú spoluprácu akademickej a priemyselnej sféry – nevedia spolu „efektívne komunikovať“. A tu vidí hlavnú úlohu RIC v SR. Mali by plniť úlohu klientskeho centra, v ktorom:

- podnikateľ, ktorý má záujem o riešenie nejakého problému dostane na jednom mieste sprostredkované najlepšie komplexné služby („one stop shop“) bez toho, aby ich musel sám vyhľadávať,
- výskumná inštitúcia na jednom mieste sprostredkované ponúkne svoje služby všetkým, ktorí by ich mohli potenciálne potrebovať, pričom nemusí komunikovať s tými, ktorých obslúžiť nevie,
- nepotrebujú prístrojovú infraštruktúru (z verejných zdrojov sa do nej v SR investovali stovky miliónov a je pomerne moderná a širokospektrálna), mali by však spoľahlivo vedieť, kde je a čo všetko sa s ňou dá robiť (potenciálnych poskytovateľov by mohli v rámci dohodnutých kompetencií zastupovať),
- nepotrebujú rozdeľovať peniaze ani dotácie, mali by však presne vedieť kto aké dotácie poskytuje, na aký účel a za akých podmienok (mali by byť schopné na mieste posúdiť možnosti a pripraviť potrebné žiadosti),
- mali by garantované vedieť, čo je oprávnenou a čo neoprávnenou štátnou pomocou, aby sa

ani poskytovateľ služby ani jej príjemca nemuseli týmito zložitými otázkami zaoberať a obávať následkov,

- prvý kontakt pre firmy (záujemcov) v kraji pre riešenie inovačného problému/nápadu a poradenstvo ohľadom:
 - trhového potenciálu inovácie (marketingové analýzy, výstavy),
 - ochrany duševného vlastníctva (patentové rešerše),
 - možností realizácie prototypu, experimentálneho overenia nápadu, testovania a pod. (sprostredkovanie služby),
 - možnosti komplexnej podpory vývoja (spojenie s VaV pracoviskami),
 - možnosti financovania inovačného procesu (podpora z verejných zdrojov, spojenie s potenciálnymi investormi).
- väčšina služieb RIC by mohla byť zabezpečená zmluvami s poskytovateľmi sprostredkované cez RIC za dohodnutých podmienok,
- postupne by RIC mohli časť najžiadanejších služieb poskytovať priamo samé (pomoc pri tvorbe konštrukčnej dokumentácie, žiadostiach o dotácie, rýchlá výroba jednoduchých prototypov pomocou 3D tlače a pod.),
- informačné a vzdelávacie aktivity, B2B burzy v regióne.

František Simančík uviedol aj svoju predstavu o cieľoch a prínosoch RIC.

Cieľ RIC:

- vytvoriť v regióne koordinovanú platformu poskytovateľov služieb v oblasti tvorby inovácií, ktorá by dokázala komplexne obslúžiť existujúce firmy v regióne,
- atraktívnou ponukou služieb prilákať do regiónu nové firmy, ktoré majú záujem robiť VaV aktivity,
- motivovať ambiciózných mladých vzdelaných ľudí ostať pracovať doma, resp. sa do regiónu vrátiť.

Prínosy RIC pre podnikateľov:

- komplexné poradenstvo a sprostredkovanie služieb na jednom mieste,
- nie je potrebné študovať podmienky všetkých možných podporných nástrojov,
- RIC garantuje oprávnenosť využitia služieb poskytovaných štátnym a verejným sektorom,
- šetrí sa čas potrebný na hľadanie vhodných poskytovateľov (redukuje sa čas potrebný na rokovania s tými, ktorí službu nevedia poskytnúť).

Prínosy RIC pre poskytovateľov VaV aktivít:

- sprostredkovanie klientov bez potreby ich vyhľadávania,
- garancia oprávnenosti poskytovania služby,
- finančný príjem za pripravenosť poskytovať službu prostredníctvom RIC,
- zorientovanie sa v reálnych potrebách výskumu pre priemysel.

Záver

Diskusný panel zodpovedal aj na otázky zaslané online účastníkmi podujatia. Všetci účastníci panelu sa zhodli na tom, že RIC sú potrebné, je nutné vyjasniť pravidlá fungovania, predovšetkým preniesť zodpovednosť za fungovanie RIC na samosprávne kraje, je nevyhnutná decentralizácia právomoci na regionálnu úroveň a nastavenie rámcov! Diskutujúci sa zhodli aj na načrtnutých postupoch, ako ďalej:

Vykonať analýzu:

- inovačných potrieb firiem v regióne (treba využiť skúsenosti etablovaných inovačných centier),
- dostupnej VaV infraštruktúry a možností existujúcich VaV pracovísk v regióne.

Identifikovať:

- problémy spolupráce verejného a podnikateľského sektora vo VaV z pohľadu oprávnenosti štátnej pomoci (návrhy na riešenie),
- možností financovania VaV aktivít v regióne.

Navrhnuť:

- koncept inovačnej platformy (identifikácia chýbajúcej infraštruktúry, návrh na jej dobudovanie).

Zamerať sa na:

- vyškolenie/získanie potrebného personálu RIC (stáže u VaV poskytovateľov, na patentovom úrade, v agentúrach poskytujúcich projektovú/finančnú podporu a pod.),
- postupné budovanie vlastnej infraštruktúry s najväčším potenciálom využitia (konštrukčná kancelária s hardvérovým a aj softvérovým vybavením), technológie rýchleho prototypovania, vlastné marketingové aktivity, spoločná účasť na výstavách a pod.,
- navrhnuť postup sieťovania VaV tímov s priemyselnými pracoviskami vo vybraných oblastiach podľa potrieb praxe v inovačnej platforme (klastre).

TRANSFER ZNALOSTÍ ANEB REALITA V ČESKÉ REPUBLICE

Růžena Štemberková

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Kancelář transferu technologií
Branišovská 1645/31a, 370 05 České Budějovice, Česká republika

Úvod

Role univerzity se neomezuje pouze na výuku a výzkum, ale zahrnuje tzv. třetí roli a další akademické poslání, a sice zapojit se do společnosti. Při řešení rostoucích společenských a ekonomických výzev čelí vědecko-výzkumné instituce všude rostoucí poptávce po propojení svých výzkumných a výukových znalostí související právě s touto tzv. třetí rolí univerzit a tzv. misí. „Třetí mise“ není pouhou frází, ale má stále větší význam při vytváření vztahu mezi akademickým prostředím a komerční sférou ve svých různých podobách. Být součástí vize 2030 a dále a podporovat znalostní ekonomiku vyžaduje větší důraz na vazby mezi univerzitami a průmyslovými odvětvími a produkty související s jejich výzkumem.

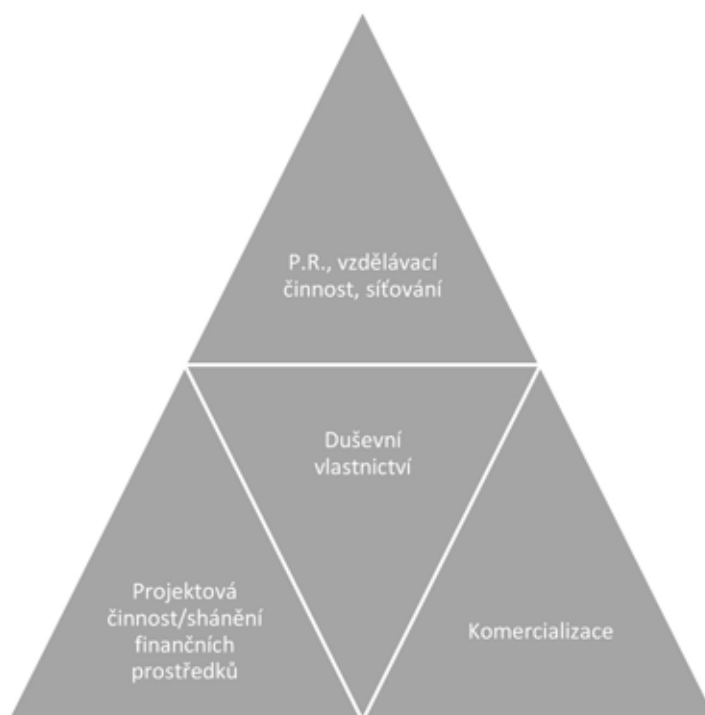
Je to jasná výzva pro většinově nově založená transferová centra (většinově do roku 2012) na univerzitách v České republice. Hlavním iniciátorem změnit tento vztah byla iniciována českou vládou skrze Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy k podpoře znalostní ekonomiky a propojení výsledků vědy a výzkumu směrem ke komerční sféře, stejně jako propojit impulzy, aktuální výzvy a problémy řešené v podnikové sféře směrem na univerzitu.

Hlavní jádro činností Kanceláře transferu technologií

Mezi hlavní aktivity kanceláře transferu technologií patří (viz níže uvedené schéma, obrázek 1) především komplexní ochrana duševního vlastnictví, která je samotným jádrem každého takového centra. Tato oblast vyžaduje specialistu, který dohlíží nad dílčími výsledky vědy a výzkumu a aktivně zpracovává výzkumníkům řešerše v daných požadovaných oblastech na základě dostupných patentových databází, dohlíží a je nápomocen v rámci nastaveného interního systému nad celým administrativním zabezpečením přijetí zaměstnaneckého díla. Zároveň prostřednictvím interního softwaru pro tuto oblast sleduje a zajišťuje prodlužování ochrany duševního vlastnictví. Na oblast duševního vlastnictví navazuje komplexní oblast komercializace, které se budu věnovat dále podrobněji. Neméně potřebnou a významnou aktivitou je projektová činnost zaměřená a zacílená právě na oblast transferu technologií. Tato činnost je velmi stěžejní pro budování a rozvoj kanceláře jako takové, ale i pro získávání dalších finančních prostředků pro vědecké a akademické pracovníky, stejně jako další vzdělávání zaměstnanců kanceláře a navazující rozvoj aktivit a sítí nejen směrem dovnitř univerzity, v rámci daného regionu, ale i na národní či mezinárodní úrovni. V dnešní době jakékoliv úsilí si nelze představit bez propagace a marketingu, stejně jako vzdělávacích aktivit vůči svému úkolů jak směrem dovnitř univerzity, tak směrem vůči svému okolí. Se vzdělávacími aktivitami souvisí i ukotvení a akreditování předmětu ochrana duševního vlastnictví pro studenty magisterských i doktorských studií, který je velmi významný z pohledu šíření znalostí o této významné oblasti.

Z pohledu komercializace a specifčnosti výsledků vědy a výzkumu je stejně tak významnou rolí každé kanceláře její zasíťování v rámci regionálních, národních a mezinárodních struktur s významnými inovačními hráči. Tato role je obzvláště velmi důležitá pro oblast získávání kontaktů na komerční

subjekty, kterým by bylo možné nabídnout významné výsledky vědy a výzkumu dané akademické instituce. Stejně tak je zasíťování významné z pohledu zapojování a budování mezinárodních databází s nabídkou výsledků vědy a výzkumu, sdílení oborových zkušeností a příkladů dobré a špatné praxe a v neposlední řadě pro další získávání zkušeností zvyšování tím interních kompetencí svých zaměstnanců.

Obrázek 1. Schéma hlavních činností Kanceláře transferu technologií.
(Zpracovala: Štemberková, 2021).

Proof of concept

Ověření konceptu (Proof-of-Concept, PoC) je taková fáze, při které dochází k ověření, že určitý koncept/myšlenka nebo teorie mají potenciál pro aplikaci a etablování v reálném světě. PoC tedy představuje důkaz prokazující, že projekt nebo produkt je proveditelný a dostatečně ověřený, aby do jisté míry „ospravedlnil“ náklady potřebné na jeho podporu a rozvoj. PoC je tedy do určité míry prototyp, který je určen k prokázání proveditelnosti. Většinou je vyžadováno toto ověření investory, kteří si tímto krokem ověřují hmatatelný důkaz, že spuštění svého následného obchodního návrhu může zaručit zdravou návratnost investic. Projektoví manažeři používají PoC k identifikaci mezer v procesech, které by mohly produktu bránit v úspěchu. Jedná se tedy o velmi důležitý mezičlánek v rámci samotného procesu komercializace, k tomu, aby případná následná smluvní transakce byla úspěšná a zajišťovala tak pro oba partnery významnou jistotu ve funkčnosti, proveditelnosti a uplatnitelnosti daného výsledku vědy a výzkumu.

Technologická agentura České republiky vypisuje právě na tuto oblast ověření a prověření funkčnosti výsledku vědy a výzkumu tzv. **program GAMA**. „Program je zaměřen na podporu ověření výsledků aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje z hlediska jejich praktického uplatnění a na přípravu jejich následného komerčního využití. Podporované aktivity spadají pod kategorie „aplikovaný výzkum“, „experimentální vývoj“, „inovace“ dle zákona, Rámce a Nařízení Komise. V rámci tohoto programu mohou být příjemci či další účastníci projektu pouze výzkumné organizace splňující stanovené podmínky. Těmto výzkumným organizacím je poskytnuta podpora formou

dotace nebo formou zvýšení výdajů organizačních složek státu nebo organizačních jednotek ministerstva zabývajících se výzkumem a vývojem, ze které budou samy instituce poskytovat podporu na konkrétní „dílní“ projekty vědy a výzkumu. (Termín „dílní“ projekt je zde zaveden pro odlišení projektu komerčního ověřování konkrétního výsledku vědy a výzkumu, který bude financován výzkumnou institucí, od celkového projektu, jehož návrh bude výzkumnou organizací podán v rámci podprogramu. Termín projekt je použit záměrně, protože i postup komerčního ověřování výsledku vědy a výzkumu musí proběhnout formou projektu: příprava návrhu, jeho předložení Radě pro komercializaci (jmenovanou výzkumnou organizací, ve které má výzkumná organizace 30 %-tní zastoupení), v případě schválení monitorování, vedení příslušné dokumentace, ukončení „dílního“ projektu a předložení výsledku Radě pro komercializaci). Předmětem těchto „dílních“ projektů je ověření praktické využitelnosti výsledku aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje, kterého bylo dosaženo v rámci výzkumné organizace.“

„Hlavním cílem programu je podpořit nové a umožnit zefektivnění již zavedených systémů transferu znalostí vědy a výzkumu, jakožto výsledků dosažených ve výzkumné organizaci a/nebo ve spolupráci mezi výzkumnou organizací a podniky, do podoby praktické aplikace umožňující jejich komerční využití a podpořit tak jejich zavedení do praxe. K cílům programu ve střednědobém horizontu patří také podpořit tvorbu nových výsledků vědy a výzkumu (vč. výsledků společenskovedního a humanitního výzkumu) vedoucím k inovacím s vysokou pravděpodobností jejich praktického uplatnění a tím stimulovat inovace v aplikační sféře (zvláště v malých a středních podnicích) s využitím výsledků vědy a výzkumu vzniklého s podporou veřejných zdrojů ve výzkumné organizaci. Naplnění cílů povede v dlouhodobé perspektivě také k efektivnějšímu využití veřejných prostředků vložených do vědy a výzkumu a nepřímo k posílení ekonomické výkonnosti VO, růstu konkurenceschopnosti hospodářství a společnosti ČR a zvýšení kvality života jejích obyvatel. Jednat by se mělo zejména o podporu VaV pro inovaci stávajících výrobků, služeb či technologií společnosti tak, aby bylo umožněno jejich uplatnění v dalších oblastech (strategie rozšíření trhu) anebo o podporu vědy a výzkumu pro tvorbu zcela nových výrobků, služeb či technologií (strategie vytváření nových trhů).“¹

Velmi zajímavým obdobným projektem vypisovaným Technologickou agenturou České republiky je **program ÉTA**. „V rámci této veřejné soutěže mohou žadatelé, ale nemusí počítat s tržním uplatněním výsledků. Mohou být zaměřeny například na společensky odpovědný a eticky přijatelný vývoj nových technických řešení nebo naopak na vývoj technických řešení zlepšující kvalitu života člověka a společnosti. Návrhy projektů mohou reagovat jak na aktuální celospolečenské výzvy spojené např. se zdravím, vzděláváním, podnikavostí nebo sociálními a kulturními výzvami, tak na dlouhodobé výzvy spojené např. se stárnutím populace, vzděláváním, fiskální stabilitou a dalším výzkumem pro sociální inovace. V návrhu projektu musí být objasněno, v čem je výzkumné řešení nové oproti těm již existujícím, a to v ČR i v zahraničí. Uchazeči musí doložit, že nejde o rutinní analýzu, měření nebo službu, ale o tvůrčí, originální a přiměřeně komplexní projekt.“² Tato veřejná soutěž byla v České republice hojně humanitně zaměřenými fakultami využívána. V roce 2021 zatím není plánované vypsání této výzvy s ohledem na přidělené finanční prostředky vládou ČR vůči Technologické agentuře ČR.

V neposlední řadě musím zmínit ještě jeden finanční nástroj na podporu aktivit transferu technologií/znalostí v České republice a tou jsou **projekty Interreg** Přeshraniční územní spolupráce. V rámci jedné ze čtyřech prioritních os s názvem Posilování výzkumu, technologického rozvoje a inovací byly poprvé v programovém období 2014-2020 podpořeny dvě vybrané investiční priority:

¹Program aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací GAMA 2. Praha: Technologická agentura ČR. [online]. 1. 11. 2019 [cit. 8. 2. 2022]. Dostupné z: https://www.tacr.cz/wp-content/uploads/documents/2019/11/11/1573465048_programu_GAMA2.pdf

²Program na podporu aplikovaného společenskovedního a humanitního výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ÉTA. Praha: Technologická agentura ČR. [online]. 1. 11. 2019 [cit. 8. 2. 2022]. Dostupné z: https://www.tacr.cz/wp-content/uploads/documents/2019/11/11/1573472564_program_%C3%89TA.pdf

- posilování výzkumné a inovační infrastruktury a kapacit pro rozvoj vynikající úrovně výzkumu a inovací a podpory odborných středisek, zejména těch, jež jsou předmětem celoevropského zájmu.

To z toho důvodu, že oblast výzkumu a vývoje se na většině území česko-bavorského pohraničí vyznačuje řadou aktérů a institucí, kteří však přeshraničně spolupracují jen zřídka. „Podporou přeshraničních kooperací v oblasti výzkumu mají být stávající kapacity výzkumu a inovací využívány lépe. Společné pořizování infrastruktury pro výzkum a vývoj má umožnit realizaci konkrétních výzkumných záměrů a prostřednictvím vytváření základů pro rozmanité kooperace celkově přispět k posílení oblasti výzkumu a inovací. Kromě toho je takto realizován příspěvek k iniciativě 1 „Inovační unie“ strategie Evropa 2020.“³

- podpora podnikových investic do výzkumu a inovací a vytváření vazeb a součinnosti mezi podniky, středisky výzkumu a vývoje a odvětvím vysokoškolského vzdělávání, zejména podpora investic v oblasti vývoje produktů a služeb, přenosu technologií, sociálních inovací, ekologických inovací, aplikací veřejných služeb, stimulace poptávky, vytváření sítí, klastrů a otevřených inovací prostřednictvím inteligentní specializace a podpora technického a aplikovaného výzkumu, pilotních linek, opatření k včasnému ověřování produktů, schopností vyspělé výroby a prvovýroby, zejména v oblasti klíčových technologií a šíření technologií.

Hlavním důvodem je skutečnost, že oblast výzkumu a inovací je v dotačním území velice rozmanitá, malé a střední podniky v ní téměř nehrají žádnou roli. Nicméně právě pro malé a střední podniky hraje přístup k aktuálním informacím k vývoji a inovacím významnou roli, protože na rozdíl od řady velkých podniků zpravidla nedisponují vlastními specializovanými odděleními pro vývoj a inovace, což výrazně ztěžuje jejich vývoj inovativních produktů a služeb. Tato prioritní osa byla shledána mnohými hráči jako významná pro budoucí lepší integraci malých a středních firem do výzkumu a inovací, kterými mají být podpořeny konkrétní kooperace v oblasti výzkumu stejně jako aktivity malých a středních podniků.

Proces komercializace

Proces komercializace je všeobecně definován jako proces přeměny nápadu na komerční produkty nebo služby. Tento proces následuje a navazuje na předchozí ověření daného výsledku tvůrčí činnosti (obrázek 2). Pro většinu vědecko-výzkumných institucí toto znamená komerčně rozvíjet duševní vlastnictví (DV), které bylo vytvořeno v rámci výzkumu, s cílem vytvářet úspěšné komerční výsledky, které mají pozitivní dopad pro širší uplatnění ve společnosti. Toho je obvykle dosaženo prostřednictvím komerčních licencí na duševní vlastnictví existující obchodní organizaci nebo vytvořením nové spin-off společnosti, která zajistí distribuci nových produktů nebo služeb na trh.

Obrázek 2. Základní schéma procesu transferu technologií. (Zpracovala: Štemberková, 2021).

Příklad Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích

Celý proces zastřešuje a administruje Kancelář transferu technologií Jihočeské univerzity (KTT JU),

³PROGRAM SPOLUPRÁCE Program přeshraniční spolupráce Česká republika – Svobodný stát Bavorsko Cíl EÚS 2014–2020. [online]. 16. 12. 2015 [cit. 8. 2. 2022]. Dostupné z: https://www.by-cz.eu/fileadmin/user_upload/interreg/dokumenty_CZ/Kooperationsprogramm_CZ_2.Version.pdf

do jejíž kompetence mimo jiné tato oblast spadá (obrázek 3). Nejprve je v rámci Jihočeské univerzity vypsána interní výzva se specifikací podmínek zejména maximální požadovaná výše rozpočtu, doba řešení dílčího projektu, výstupy dílčího projektu, struktura uznatelných nákladů apod. V průběhu vypsání výzvy KTT JU pro zájemce kontroluje, konzultuje a doporučuje vědeckým pracovníkům jejich projektové návrhy. Zpravidla též KTT JU organizuje informativní seminář pro podání dílčích projektů a podrobných pravidlech výzvy, o který bývá zpravidla velký zájem. Po ukončení interní výzvy probíhá kontrola administrativního souladu, případného vyžádání doplňujících podkladů. Dále si kancelář transferu technologií provádí předběžnou kontrolu v patentových databázích z hlediska novosti a stejně tak rešerši v aktuálních projektových databázích. KTT JU ověřuje pomocí rešerše komerční potenciál budoucího uplatnění daného navrženého výsledku vědy a výzkumu k ověření. Následně jsou veškeré dílčí projekty předloženy k rozhodnutí tzv. Radě pro komercializaci, která je třetinově složena ze zástupců komerční sféry, finanční sféry a vědecké sféry JU. Na základě jejího doporučení/nedoporučení jsou informováni řešitelské týmy. S řešitelskými týmy, které realizují své PoC aktivity komunikují po celou dobu řešení dílčího projektu s KTT JU, která komplexně zajišťuje administrativu celého řešeného dílčího projektu (řešení objednávek, faktur, poradenství a konzultace apod.). Rada pro komercializaci průběžně v průběhu řešení dílčího projektu schvaluje kvartální zprávy, změny dílčích projektů, hodnotí průběh implementace daných ověřených výsledků vědy a výzkumu.

Obrázek 3. Schéma schvalování dílčích projektů pro ověření konceptu (PoC).
(Zpracovala: Štemberková, 2021).

Po ukončení realizace dílčího projektu je Kanceláří transferu technologií JU požadována od hlavního řešitele dle podmínek přidělení finanční podpory: závěrečná zpráva; výsledek/výsledky PoC aktivity určené ke komercializaci; vytipování oblastí a firem pro komercializaci, s touto aktivitou pak souvisí i diskuze nad způsobem a formou komercializace.

KTT JU návazně na odevzdání závěrečné zprávy a požadovaných podkladů viz výše zveřejňuje vý-

sledky určené ke komercializaci na webových stránkách a dále na projektových databázích, kde jsou představovány nejnovější technologie (jctt.cz, HKTD, IPI, databáze Transfera....apod.) paralelně manažerka komercializace oslovuje firmy z dané oblasti a zahajuje jednání se zástupci komerční sféry. Jedenkrát ročně hlavní řešitel ve spolupráci s vedoucí KTT JU prezentuje postup v rámci implementace v Radě pro komercializaci.

Z hlediska dlouhodobého plánu udržitelnosti systému komercializace je výsledek vědy a výzkumu zaznamenán v systému interní dokumentace KTT JU a v systému software na sledování duševního vlastnictví Jihočeské univerzity, který sleduje jak kompletní dokumentaci k duševnímu vlastnictví Jihočeské univerzity, tak ekonomickou statistiku, resp. veškeré finanční náklady s touto problematikou související vč. případného komerčního uplatnění. Tento záznam je veden od okamžiku identifikace komerčního potenciálu a dále. Vedoucí KTT zároveň pomocí tohoto systému zapojuje do dílčích projektů potřebné specialisty, deleguje úkoly, sleduje výstupy a zároveň vyhodnocuje průběh a plnění dílčích projektů. To vše za cílem uplatnění výsledku v komerční praxi. Informace o průběhu komercializace výsledků předává vedoucí KTT prorektorovi pro vědu a výzkumu a dále členům Rady pro komercializaci formou pravidelných průběžných zpráv. V případě, že je komercializace úspěšně zakončena a generuje zisk, postupuje se dle platných interních směrnic a rozdělení příjmů z komercializace se rozděluje dle opatření rektora o nakládání s nehmotnými statky R 274_2014. Klíčová v rámci této fáze je předně komunikace s řešitelským týmem – a následná komunikace na pravidelných poradách KTT jedenkrát za měsíc.

Kancelář transferu technologií Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích v rámci implementačního období komplexně zajišťuje následující aktivity: náklady zahrnující marketing a propagaci výsledků výzkumu a vývoje, cílené kontakty a jednání s firmami (licenční jednání apod.); prezentace na výstavách, veletrzích; provozní materiál; poplatky - přístupy do databází, klastrů, platforem; odborné služby – externí experti jsou-li potřeba; propagaci – na webových platformách Jctt.cz, IPI Singapore, HKTD, Transfera.cz, DEIP apod.

Několik praktických výstupů⁴

Kancelář transferu technologií JU se aktivně snaží, aby výsledky výzkumu a vývoje vzniklé na její půdě nezůstávaly v „šuplíku“. S partnery z průmyslu pracují například na vývoji nového softwaru nebo na řadě kosmetických produktů. Jedním z konkrétních příkladů úspěšného transferu je spolupráce s firmou dataPartner, s níž univerzita spolupracuje na vývoji softwaru bioWES. Slouží pro správu a management experimentálních dat a metadat. Je využitelný mimo jiné v rámci laboratoře i výzkumných projektů.

Úspěšnou spoluprací navázala Jihočeská univerzita také s firmou GLOBAL TS a.s. Společně podaly projekt „Výzkum a vývoj směsí kuliček na bázi alginátu a technických řešení pro jejich hodnocení“ do 3. veřejné soutěže TAČR TREND, podprogram „Technologičtí lídři“. Cílem projektu je komplexní výzkum a vývoj zcela inovativních směsí kuliček na bázi alginátu, které budou plněny směsí různých druhů alginátů s rozdílnou reaktivitou.

Mimo to Jihočeská univerzita také prodala svůj patent „Způsob řízení chovných podmínek uvnitř stáje“. Zakoupila jej společnost Agrosoft Tábor s.r.o.

V rámci již uzavřené licenční smlouvy s firmou CESKYKAVIAR.cz s.r.o., která vyrábí kosmetiku s výtažkem z pravého jeseteřího kaviáru, se podařilo společně vyvíjené produkty dostat na pulty sítě lékáren Dr. Max. V sortimentu značky je možné nalézt například první suchou nano masku na světě. Tato licence je jednou z nejúspěšnějších, kterou má Jihočeská univerzita uzavřenou.

⁴Výroční zpráva o činnosti Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích za rok 2020. [online]. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 23. 6. 2021 [cit. 8. 2. 2022]. Dostupné z: https://old.jcu.cz/o-univerzite/dokumenty/annual_report/folder.2004-07-15.1863871332/vzoc-ju_2020_cistopis-msmt.pdf/@download/file/VZOC%20JU_2020_cistopis%20MSMT.pdf

V závěru roku 2020 zaujal odbornou porotu v soutěži Transfera Technology Day 2020 patent pro „Zařízení k čištění odpadních vod“. Do soutěže, která byla připravena společně s agenturou CZECHINVEST, bylo přihlášeno 31 projektů, z toho 4 pocházely z Jihočeské univerzity.

V roce 2020 nově uzavřené licenční smlouvy, smluvní výzkum, konzultace, poradenství a placené vzdělávací kurzy pro zaměstnance subjektů aplikační sféry v celkovém počtu 121 přinesly JU příjmy 9 048 339 Kč (368 913 eur), což na 1 zakázku představuje průměrný příjem 75 403 Kč (3 074 eur). Po položkách jsou za rok 2020 uvedeny v tabulce 1.

Tabulka 1. Transfer znalostí a výsledků výzkumu do praxe za rok 2020.

	V ČR	V zahraničí	Počet celkem	Příjmy celkem (Kč)
Patentové přihlášky podané	1	1	2	-
Udělené patenty	3	0	3	-
Zapsané užité vzory	1	0	1	-
Licenční smlouvy platné k 31. 12.	19	1	20	-
Licenční smlouvy uzavřené	5	1	6	200 200 (8 162 €)
Smluvní výzkum, konzultace a poradenství	-	-	72	8 643 660 (352 414 €)
Placené vzdělávací kurzy pro zaměstnance subjektů aplikační sféry	-	-	43	204 479 (8 337 €)

(Zdroj: Výroční zpráva o činnosti Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích za rok 2020⁴)

Závěr

Kancelář pro transfer technologií JU je pro plnění klíčových úkolů univerzity nezbytná. Je jedním z pracovišť univerzity zapojeným do důležitého projektu ze skupiny celouniverzitních strategických projektů „Rozvoj JU – Kapacity pro VaV II“, který obsahově vhodně doplňuje a rozšiřuje již realizovaný synergický projekt „Rozvoj JU – Kapacity pro VaV.“ Navazující projekt je realizován od ledna 2021 do prosince 2022 a je zaměřen na rozvoj potřeb v oblasti strategického řízení vědy a výzkumu, včetně nastavení strategického řízení na úrovni univerzity a jejích součástí, které jsou do projektu zapojené v oblastech vnitřního hodnocení, mezinárodní spolupráce ve vědě a výzkumu a internacionalizace univerzity, mezisektorové spolupráce a v oblasti transferu technologií.

KTT JU nadále rozvíjí systémovou podporu propagace výsledku vědy a výzkumu do praxe skrze vlastní webové stránky, sociální sítě, databáze národní platformy Transfera.cz a další zahraniční databáze (např. IPI Singapore, HKTDC, DEIP). V roce 2021 se podařilo zrealizovat první podpůrnou mediální kampaň JCTT pro sociální sítě s dopadem zacíleným zejména pro střední a malé podniky. Tato kampaň dle vyhodnocení expertů byla v porovnání s ostatními kampaněmi velmi úspěšná.

KTT JU v roce 2021 nadále kontinuálně podporovala a rozvíjela prototypové Proof-of-Concept (PoC) aktivity skrze získané finanční prostředky z TA ČR GAMA na Rozvoj Proof-of-Concept aktivit. V roce 2021 byly vypsané celkem tři interní výzvy – dvě řádné interní výzvy a jedna speciální na podporu COVID dílčích projektů. V průběhu ověřování aktivit je KTT servisním, konzultačním a pomocným místem pro všechny vědecké pracovníky, kteří řeší své dílčí projekty.

KTT JU i v tomto roce rozvíjela zasíťování s regionálními, národními i zahraničními inovačními partnery. KTT JU je dlouhodobě členem různých technologických národních i mezinárodních platform a odborných komisí, jejichž prostřednictvím mimo jiné docházelo ke kontaktům a zprostředkování spolupráce mezi akademickou a komerční sférou. KTT JU je součástí národní platformy Transfera.cz,

kde zaujímá pozici místopředsedy, člena LESI, člena Asociace inovačního podnikání a v neposlední řadě je potřeba zmínit předsednictvo evropské platformy ASTP Proton a ITTN a Evropského regionu Dunaj-Vltava. Velmi úzká spolupráce probíhá i s evropskou transferovou platformou AUTM. Zcela nově je JU zastoupena v nově zřízeném výboru Evropského patentového úřadu EPO PATLIB, kde ze 40 uchazečů bylo vybráno 7 členů výboru. JU tak zastřešuje a zastupuje celou Visegrádskou oblast. KTT JU se nadále snaží získávat finanční zdroje na podporu a rozvoj PoC aktivit, ochranu duševního vlastnictví a na rozvoj Kanceláře transferu technologií (TA ČR – výrazné zapojení fakult formou vlastních projektů koordinovaných KTT, Interreg, OP VVV, IP apod.). V roce 2021 se KTT JU podařilo sehnat projekt Interreg Kreativní příhraničí, který se zaměřuje na rozvoj aktuálního tématu a sice kreativního průmyslu. Dále KTT JU úspěšně získala dotaci na rozvoj curricula ODV v rámci norských fondů.

INNOVATION

AKO ZVÝŠIŤ INOVAČNÚ VÝKONNOSŤ SLOVENSKA

Andrej Rybovič

Slovenská inovačná a energetická agentúra, Bajkalská 27
827 99 Bratislava, Slovenská republika

Úvod

Hlavným cieľom národného projektu inovujme.sk¹ je zvýšenie inovačnej výkonnosti slovenskej ekonomiky prostredníctvom realizácie cielených aktivít. Projekt je zameraný na podporu inovácií vo firmách prostredníctvom inovačných poukážok. Zároveň inšpiruje novú generáciu inovátorov na stredných a vysokých školách prostredníctvom organizovania inovačných workshopov. Dôležitou oblasťou národného projektu je aj zisťovanie aktuálneho stavu inovácií a podnikateľského prostredia na Slovensku prostredníctvom analýz a prognóz. V rámci projektu je tiež možné sprostredkovať a preplatiť certifikáciu klastrových organizácií², ktoré sú dôležitou súčasťou inovačného ekosystému.

Dôležitosť inovácií

Životnosť každého produktu je veľmi úzko spojená s inováciou. Inovácie sa za posledných dvadsať rokov rapídne zmenili v dôsledku technologického pokroku. Zásadne sa zmenil aj samotný koncept vytvárania inovácií. Moderná inovácia už nie je len záležitosťou zmeny výroby produktov alebo zlepšovania vlastností produktov, ale pridávajú sa do toho ďalšie faktory, ako sú nové spôsoby komunikácie alebo objavenie nových hnacích síl inovácií.

Tento vývoj odráža aj zmenu očakávaní spotrebiteľov. Skutočnou transformáciou prešlo aj nákupné správanie. Inovácia nie je len záležitosťou viditeľnej alebo funkčnej časti produktu. Týka sa to aj výrobných metód a spôsobu, akým produkt spĺňa nové požiadavky na flexibilitu, intuitívnosť alebo mobilitu. Pre úspešné riadenie inovácií je dôležité podporovať inovačný manažment v každej fáze životnosti produktu. Ide teda o veľkú výzvu, ktorá zahŕňa viac ako jeden problém.

- Kratšie inovačné cykly si vyžadujú kratší čas uvedenia na trh, aby zostali konkurencieschopné.
- Je tiež potrebné vybrať inovácie s najväčším potenciálom z hľadiska prijatia trhom. Tento prístup slúži na zlepšenie tam, kde sa sústreďuje úsilie.
- Podpora inovácií je nevyhnutná. To by mohlo znamenať využitie prvých používateľov (ktorí sa potom stanú ambasádormi značky) a prijatie vhodných krokov na vysvetlenie a testovanie inovácií.
- Inovácia tiež znamená predvídať nové spôsoby využitia, ktoré z inovácie vyplývajú. Akonáhle je produkt vo fáze vytvárania hodnoty, použitie, na ktoré bol určený, sa môže zmeniť pod vplyvom vonkajších faktorov, a tieto by sa mali pozorne sledovať.

Inovačná výkonnosť Slovenska

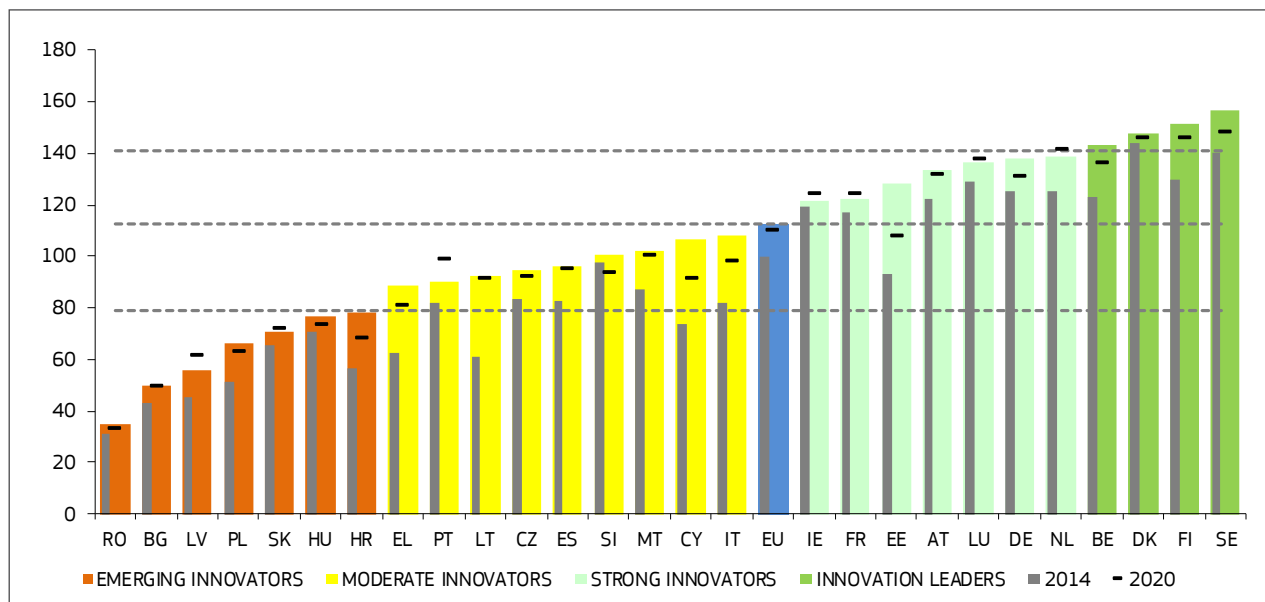
Každoročný európsky prehľad výsledkov inovácie (European Innovation Scoreboard, EIS)³ prináša porovnávací posúdenie výkonnosti členských štátov EÚ a vybraných tretích krajín v oblasti výskumu

¹ Projekt Zvýšenie inovačnej výkonnosti slovenskej ekonomiky (inovujme.sk)

² RYBOVIČ, A. (2020): Klastre - Akcelerátor inovácií. In: Zborník prednášok z konferencie s medzinárodnou účasťou Cooperation Innovation Technology Transfer (COINTT) 2020, s. 81-84

³ European Innovation Scoreboard 2021

mu a inovácií, ako aj relatívnych silných a slabých stránok ich systémov výskumu a inovácií. Pomáha krajinám posúdiť oblasti, na ktoré potrebujú zamerať svoje úsilie, aby zlepšili svoju inovačnú výkonnosť. Podľa Globálnej výkonnosti inovačných systémov členských štátov EÚ sa Slovensko umiestnilo na 5. priečke od konca (čiže Slovensko sa radí medzi začínajúcich inovátorov s výkonnosťou výrazne pod priemerom EÚ, ako dokumentuje obrázok 1).

Obrázok 1. Inovačná výkonnosť v členských štátoch a regiónoch EÚ³.

Pre lepšie zhodnotenie inovačného potenciálu jednotlivých krajov bol vypracovaný analytický materiál pod názvom Inovačný potenciál krajov Slovenskej republiky⁴ (IPK SR), ktorý poukazuje na silné a slabé stránky rozdelené na viaceré faktory a uvádza príklady dobrej praxe spolu s odporúčaniami. Vychádza z kvalitatívneho prieskumu realizovaného analytikmi Slovenskej inovačnej a energetickej agentúry v rámci národného projektu inovujme.sk⁵. Základom materiálu sa stal Index inovačného potenciálu (Index IPK) zahŕňajúci 5 domén:

- Ľudia a spolupráca
- Politika a financovanie
- Infraštruktúra
- Kultúra a konvencie
- Ekonomická výkonnosť.

Súčasťou analytického materiálu sú návrhy riešení rozdelené na tri oblasti⁶:

- Výkonnosť firiem a miera podpory inovácií:
 - definovať malý počet tematických priorít a programov výskumu, vývoja a inovácií,
 - vytvoriť „šťihly systém“ podporných inštitúcií a nástrojov,
 - zvýšiť nepriamu podporu výskumu a vývoja v podnikateľskom sektore.
- Znižovanie byrokratického zaťaženia:
 - zmeniť spôsob hodnotenia projektov,
 - znížiť legislatívne prekážky a nepredvídateľnosť v oblasti celkového zaťaženia,
 - zefektívniť komunikáciu štátu a vymožitelnosť práva.

⁴ Inovačný potenciál krajov SR. DIGITAL.pdf (inovujme.sk)

⁵ <https://www.inovujme.sk/>

⁶ MÚHL, M. (2020). Inovačný potenciál krajov. In: Zborník prednášok z konferencie s medzinárodnou účasťou Cooperation Innovation Technology Transfer (COINTT) 2020, s. 61-66

- Ľudské zdroje:
 - zamerať sa na výnimočnosť v oblastiach, ktoré budú kľúčové pre budúcnosť,
 - otvoriť sa svetu s cieľom vybudovať efektívne hospodárstvo zamerané na inovácie,
 - hľadať cesty prieniku zmien na školy aj v prechodnom období.

Realizované aktivity na podporu inovácií

V prvej fáze podpory pre firmy sa v rámci národného projektu inovujme.sk poskytovalo základné individuálne poradenstva formou inovačných workshopov. Lektormi inovačných workshopov boli odborníci v oblasti inovácií a vzdelávania, ktorí pomohli podnikom a ich zamestnancom nájsť príležitosť pre zmenu a následne riešenia na vylepšenie ich produktov, služieb či procesov, a to priamo v priestoroch firmy. Zvyšovali tak ich motiváciu prichádzať s novými ideami a kreatívnym myslením. Na výber bolo päť druhov workshopov, ktoré boli určené pre zamestnancov alebo vedenie firiem. Základný rozdiel medzi workshopmi spočíval v tom, či mala firma zadaný problém alebo oblasť, v ktorej chceli inováciu zaviesť, alebo potrebovali identifikovať oblasť svojho podnikania, kde bol priestor na inovovanie.

Ďalšou aktuálnou podporou pre firmy sú inovačné poukážky. Cieľom je podporiť podniky, ktoré chcú zvyšovať svoju konkurencieschopnosť prostredníctvom inovácií vlastných produktov, služieb či procesov. Pilotný projekt podpory bol spustený pre firmy, ktoré mali sídlo alebo prevádzku v Banskobystrickom samosprávnom kraji. Inovačné poukážky mohli firmy využiť na inovačné vzdelávanie, poradenstvo v oblasti akcelerácie inovácií a budovanie inovačných kapacít. Firmy mohli získať do 15-tisíc eur až do hodnoty 85 % oprávnených výdavkov. Na rozdiel od pilotného projektu pri výzve zameranej na celé Slovensko okrem Banskobystrického samosprávneho kraja mohli firmy získať inovačnú poukážku v maximálnej hodnote 10-tisíc eur a do podpory neboli zahrnuté aktivity zamerané na inovačné vzdelávanie. Pri oboch výzvach bol dostatočne veľký záujem o inovačné poukážky. Spolu bolo podaných viac ako 600 žiadostí (unikátnych IČO).

V rámci podpory inovačného vzdelávania sa pre stredoškolských študentov organizujú celodenné inovačné workshopy, počas ktorých si môžu osvojiť techniku generovania nových nápadov a riešenia problémov. Ako ju zvládli, si môžu študenti priamo počas workshopu vyskúšať na reálnom zadaní. Úlohy z praxe dávajú samotné školy, predstavitelia mesta alebo podnikatelia. Na vysokých školách sa usporadúva okrem inovačných workshopov aj rôzne motivačné prednášky a inovačné semináre. Svoje schopnosti si môžu vysokoškoláci preveriť aj v súťažiach, ako je hackathon.

Záver

Podporné aktivity, ktoré realizuje národný projekt, majú napomôcť tomu, aby sa zvýšila inovačná výkonnosť slovenskej ekonomiky. Na jednej strane pomáhajú študentom stredných a vysokých škôl porozumieť pojmu inovácií a chápať jeho pozitívny dopad na hospodárstvo. Na druhej strane sú to aktivity smerované priamo na podporu inovácií vo firmách.

Projekt inovujme.sk je len jeden z podporných mechanizmov. Na zlepšenie postavenia v rebríčku inovačnej výkonnosti budú potrebné realizácie aj ďalších zmien, ktoré vyplynuli z analytického materiálu inovačný potenciál krajov Slovenskej republiky.

DUŠEVNÉ VLASTNÍCTVO A KREATÍVNY PRIEMYSEL NA SLOVENSKU

Petronela Kolevská¹ a Adriana Shearman²

¹Slovenská inovačná a energetická agentúra, Bajkalská 27
827 99 Bratislava, Slovenská republika

²Centrum vedecko-technických informácií Slovenskej republiky, Lamačská cesta 8A
840 05 Bratislava, Slovenská republika

Úvod

Témou diskusného panelu bolo duševné vlastníctvo v kontexte kreatívneho priemyslu na Slovensku nielen z pohľadu teórie a legislatívy, ale aj praxe. Hlavným odborným hosťom a poradkyňou na oblasť duševné vlastníctvo bola Zuzana Adamová, ktorá pôsobí v advokátskej kancelárii PETKOV&Co a zároveň ako riaditeľka Ústavu práva duševného vlastníctva a informačných technológií na Trnavskej univerzite v Trnave. Diskusia sa dotýkala štyroch oblastí kreatívneho priemyslu. Dizajn bol zastúpený profesorkou Veronikou Kotradyovou z Ústavu interiéru a výstavníctva Fakulty architektúry a dizajnu Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, architektúra Kornelom Kobákom, prvým podpredsedom Slovenskej komory architektov a majiteľom architektonickej kancelárie FORFORM s.r.o. Bratislava, informačno-komunikačné technológie zastupoval Peter Kažík, dlhoročný manažér a poradca v oblasti IT projektov, a odvetvie reklamy a marketingu Lukáš Franko, výkonný riaditeľ spoločnosti Digitálny Nomád s.r.o., Bratislava. Všetci účastníci panela sú zároveň členmi odborných pracovných skupín v národnom projekte Podpora rozvoja kreatívneho priemyslu na Slovensku¹, ktorý realizuje Slovenská inovačná a energetická agentúra v Bratislave.

Špecifiká predmetov duševného vlastníctva v kreatívnom priemysle a ich právnej ochrany

Na úvod debaty Zuzana Adamová priblížila význam pojmu duševné vlastníctvo ako výsledku tvorivej duševnej činnosti človeka, na ktoré sú naviazané práva. S duševným vlastníctvom súvisia otázky, ako ho právne chrániť, kedy a komu vzniká právo k duševnému vlastníctvu, aké sú zákonné a zmluvné možnosti jeho využitia. V prvopočiatkoch sa spájalo najmä s umením a literatúrou, ktoré bolo legislatívne upravené už v 18. a 19. storočí. V súčasnosti je oblasť práv k predmetom duševného vlastníctva širšia a stojí na dvoch základných pilieroch. Prvý tvorí autorský zákon (autorské diela, súvisiace nielen v umeleckom, ponímaní, ale aj diela architektúry, úžitkového umenia, počítačové programy, databázy a iné.) Druhý tvoria práva priemyselného vlastníctva a týka sa viac techniky (vynálezy, úžitkové vzory, dizajny, ochranné známky, a pod.).

Z IT systémov, ako uviedol Peter Kažík, hlavne malí a strední podnikatelia majú na výber komerčné informačné systémy, softvéry (napr. windows microsoft, linux), ktoré slúžia ako nástroje na podporu ich pracovnej činnosti a používajú sa za všeobecných licenčných podmienok. Tie ako zákazníci v zásade nevedia ovplyvniť. Dostupné sú aj open source (freeware) softvéry, ktoré nevyžadujú platby, ale ich dostupnosť je limitovaná. Druhá oblasť IT systémov, je tá, v ktorej podnikateľ konkrétne podniká, napr. systém skladového hospodárstva, ekonomický softvér a pod.,

¹ <https://www.siea.sk/inovacie/podpora-kreativneho-priemyslu/o-projekte-podpora-rozvoja-kreativneho-priemyslu-na-slovensku/> , www.vytvor.me

kde využívajú vyvinuté a mierne modifikované softvéry. Väčšina týchto softvérov je chránená, patentovaná a pod licenciou, závisí od spôsobu využitia.

Kornel Kobák považuje architektúru za prirodzenú súčasť kreatívneho odvetvia s tisícročnou tradíciou a evidentným tvorivým a umeleckým vkladom konkrétnych osôb do architektonických diel. Politiky na úrovni EÚ kladú veľký dôraz na to, aby sa architektonické súvislosti stali súčasťou aktuálnej inovačnej vlny. Architektonické diela je možné chrániť autorsko-právne, majú konkrétnych autorov, pre ktorých je existenčne dôležité, aby ich diela požívali ochranu. Špecifikum architektonických diel spočíva v tom, že sú nehnuteľné (budovy, stavby, cesty a pod.) a navrhnuté s úmyslom, aby slúžili svojmu účelu počas dlhej doby; autor architektonického diela nesie zodpovednosť aj za to, že architektonické dielo je súčasťou životného prostredia a ovplyvňuje atmosféru v celej spoločnosti.

Profesorka Kotrádyová priblížila, že na ochranu dizajnov často využívanou je ochrana zápisom do registra dizajnov alebo ochrana úžitkovým vzorom. Ochrana dizajnom je najdostupnejšia, najjednoduchšia, ale zároveň je možné ju veľmi ľahko obísť. Vhodnejšie je preto dizajn kombinovať s úžitkovým vzorom, ktorého súčasťou je aj konštrukčný princíp, nový materiál. Forma patentu je ideálna, no získanie ochrany je veľmi časovo náročné. Dizajn chráni skôr tvar, farbu, kontúru a úžitkový vzor aj princíp, a teda predstavuje komplexnejšiu ochranu. V akademickej sfére sa kombinácia dizajnu a úžitkového vzoru využíva často, pretože je výstupom aplikovaného výskumu. Registrácia duševného vlastníctva je síce lacná, no po 5 rokoch je poplatok 10-násobne vyšší. V ideálnom prípade majú dizajnéri s výrobcom uzavreté autorské zmluvy, zmluvy o dielo, z ktorých im plynú % z predaja, no nie vždy je spolupráca podmienená ochranou duševného vlastníctva. V grafickom dizajne je možnosť právnej ochrany formou ochrannej známky a týka sa log a grafických diel.

Lukáš Franko považuje za potrebné upozorniť (najmä podnikateľov), že marketing sa nerovná reklama. Uviedol príklad, že všetko na obrázku 1 na strane 58 je marketingová komunikácia, okrem spodného pravého obrázku, ktorý predstavuje reklamu. Z hľadiska marketingu by mal podnikateľ primárne chrániť svoju značku, názov značky a názov firmy. Vo virtuálnom svete je dôležité chrániť webovú stránku a jej obsah. Z hľadiska reklamy sú to slogany, reklamné posolstvá, ktorých úlohou je, aby si zákazník vedel spojiť značku, firmu s jej výrobkom, službou. Štandardnou praxou je, že väčšie firmy majú ochranu týchto predmetov duševného vlastníctva zabezpečenú.

Ako pristupovať k predmetom duševného vlastníctva v kreatívnom priemysle

Zuzana Adamová zdôrazňuje, že k cudziemu duševnému vlastníctvu je potrebné pristupovať veľmi obozretne a ako príklad uviedla používanie predmetov duševného vlastníctva na internete; to sa veľmi často a nesprávne považuje za automaticky voľne dostupné, čo je možné používať akýmkoľvek spôsobom. Nie vždy je potrebné vstúpiť do registračného procesu (boli už diskutujúcimi uvedené architektonické dielo, softvér, logá, obrázky), pretože v nich vzniká ochrana duševného vlastníctva neformálne automaticky (nie je formálne evidované). S tým však vzniká problém vymožiteľnosti a ochrany, pretože nositeľ práv k vytvorenému duševnému vlastníctvu sa ťažšie bráni voči tomu, kto predmet duševného vlastníctva využíva a ďalej šíri. Používateľ je opačným pólom tvorcu. Autor/pôvodca má tendenciu ponechať si čo najviac práv k svojmu duševnému vlastníctvu a používateľ zas chce v čo najširšom rozsahu duševné vlastníctvo využívať, meniť, upravovať, spracovať a pod.. V ich vzťahu sa v podstate hľadá rovnováha medzi tým, čo je ochotný tvorca poskytnúť a za akú finančnú protihodnotu a na druhej strane koľko je ochotný používateľ zaplatiť.

Tento vzťah je realizovaný uzavretím zmluvy, výnimka bola už uvedená na príklade bežných softvérov, s licenciou za pevnú cenu, za štandardných licenčných podmienok a bez priestoru na rokovania. V ostatných prípadoch poskytujú Obchodný zákonník, Autorský zákon a osobitné právne predpisy široký priestor pre obe strany na dohodnutie sa na výške odmeny, rozsahu licencie, spôsobov použitia, udelení sublicencie, reťazení, postúpení a pod. V súčasnosti sa aj na Slovensku transpozíciou dvoch smerníc EÚ posilňuje postavenie autora s následnou zmenou v licenčnom práve. Dôvodom na takúto úpravu je skutočnosť, že v online priestore akoby sa zabúdalo na autora, hlavné slovo prevzali vyhľadávače, ktoré využívajú cudzí obsah bez finančnej kompenzácie autorov.

Nakladanie s predmetmi duševného vlastníctva, povedomie o právnej ochrane a zmluvné vzťahy v kreatívnom priemysle

Debata pokračovala otázkou, ako sa riadia vzťahy konkrétne v prípade návrhu projektu rodinného domu architektom pre objednávateľov. Podľa Zuzany Adamovej sa rieši vzťah štandardne ako pri iných typoch vytvorenia diela na objednávku. Autorský zákon vyžaduje, aby bolo jedinečné (v zmysle, že je originálne), aby išlo o výsledok tvorivej ľudskej činnosti z oblasti umenia alebo vedy a aby nebolo z autorskoprávnej ochrany vylúčené (napr. samotné myšlienky a informácie). Všeobecne platí, že objednávateľ môže dielo používať na účel vyplývajúci z uzavretej zmluvy o dielo. Zmluva teda umožňuje objednávateľovi na základe architektonického projektu postaviť dom, no objednávateľ nesmie projekt poskytovať ďalej a šíriť, meniť, modifikovať ani inak s ním nakladať, ak to nevyplýva z účelu zmluvy. To môže objednávateľ urobiť len na základe licenčnej zmluvy s architektom, ktorá tvorí súčasť zmluvy o dielo, alebo je samostatnou zmluvou. Na druhej strane, ak objednávateľ nechce, aby architekt poskytol rovnaký architektonický projekt k dispozícii ďalšiemu klientovi, objednávateľ má možnosť tomu zabrániť dohodou o výhradnej licencií. Zo zmlúv všeobecne vyťaží viac tá strana zmluvy, ktorá je lepšie právne pripravená. V tejto súvislosti Zuzana Adamová upozornila na nevinne znejúce slová „sprístupňovať verejnosti“ alebo „verejný prenos“, ktoré znamenajú aj použitie na internete.

Kornel Kobák osobne, za kolegov architektov a členov komory architektov vidí interpretáciu architektonického diela na objednávku a jeho použitia z praktického hľadiska trochu zložitejšie. Architektonické dielo prechádza procesom od tvorby konceptu, návrhu, projektovej dokumentácie, realizácie až po hotovú stavbu, mení sa a nanovo tvorí, a obvykle je to jedinečné dielo. Architekt často pracuje na diele pre individuálneho objednávateľa niekoľko rokov a dielo nie je opakovateľne použiteľné, preto nevidí zmysel uzatvárať v takomto prípade licenciu.

Profesorka Kotradyová na otázku povedomia o právnej ochrane dizajnov odpovedala, že na Fakulte architektúry STU v Bratislave sú zavedené vyučovacie predmety týkajúce sa právnej ochrany duševného vlastníctva a v súčasnosti sú v procese akreditácie. Perspektívou je viac sa venovať tejto problematike, no stále nebol dosiahnutý želateľný dopad. Až vlastné skúsenosti študentov učia, že realizovať ochranu v praxi nie je také jednoduché a to najmä pri potrebe komplikovanejšej právnej ochrany. Určite je to vhodné a odporúča profesionálne poradenstvo.

Podľa Petra Kažíka v oblasti softvérov sa predpokladá masívne využívanie právnej ochrany a vývojári a firmy sú si ochrany dobre vedomé. Na rozdiel od minulosti, keď softvéry boli dodávané na nosičoch, kontrola ich distribúcie a využívania nebola tak úspešná, ako dnes, keď všetky inštalácie softvérov prebiehajú cez internet po registrácii. Na zákazku vytvárané informačné systémy sú riešené prostredníctvom zmlúv o dielo, licenčnou zmluvou a pod. pri inštalácii u zákazníka. Krádeže sú málo pravdepodobné. Licenčné zmluvy na softvér pri jeho inštalácii sú dostupné, a je možné ich použiť ako vzor aj súkromnou firmou alebo aj vývojárom softvéru. Pre voľne šíriteľné aplikácie (napr. v mobiloch, PC)

kontrola prebieha cez app store. Povedomie o právnej ochrane je v oblasti ITK vyššie.

Lukáš Franko sa vyjadril k reklame a jej úlohe pri „zrode podnikateľa na trhu“ z hľadiska ochrany práv duševného vlastníctva. Pre reklamnú agentúru by bol prvým kritériom rozpočet. Z hľadiska podnikateľa najdôležitejšou je registrácia domény, značky a vytvorenie webovej stránky ako vlastného marketingového kanála. V súčasnosti sa podnikatelia spoliehajú na komunikáciu prostredníctvom sociálnych sietí, facebook, instagram a pod., no ich obsah nevlastnia používatelia, ale prevádzkovateľ sociálnej siete. Pri porušení pravidiel využívania sociálnej siete hrozí používateľom riziko zablokovania až zrušenia ich konta v tejto platforme.

Význam doménového mena ako jedného z predmetov duševného vlastníctva (nepatrí k hlavnej kategórii duševného vlastníctva, ale k takej, na ktoré sa viažu súvisiace práva priemyselného vlastníctva) potvrdila aj Zuzana Adamová. V praxi prebieha veľa sporov o názvy doménových mien, ktoré sú v konflikte s inými predmetmi duševného vlastníctva a označeniami (obchodné meno, ochranná známka, názvy autorských diel, mená fyzických osôb, prezývok). Na Slovensku v roku 2017 vzniklo arbitrážne centrum na riešenie doménových sporov pre domény s koncovkou .sk. Podnikateľom odporúča, aby pri kúpe doménového mena dávali pozor na to, akú doménu si zaregistrujú. Na jednej strane platí princíp, že kto prvý príde, ten prv berie voľnú doménu. Avšak to, že je doména voľná, neznamená automaticky, že ju možno používať, umiestniť reklamný obsah, presmerovať na iné webové sídlo, uvádzať informácie, ktoré porušujú práva tretích osôb, čo môže mať ekonomické a právne dôsledky.

Autorstvo, zamestnanecké dielo a sublicencia

Lukáš Franko sa vrátil k téme „zrodu podnikateľa“ a skonštatoval, že osvedčená je práca kolektívu spolupracovníkov (môžu byť aj externí). S tým súvisí priznanie autorstva, ku ktorému sa vyjadrila Zuzana Adamová. Autorom, ako pôvodným nositeľom autorských práv, podľa nášho právneho systému je len fyzická osoba bez výnimky. Autorom nemôže byť právnická osoba (firma); tá môže byť odvodeným nositeľom autorských práv. V zamestnaneckom režime je právne najsilnejšie chránený zamestnávateľ (z dôvodu zabezpečenia zamestnania, ochrana investície do podniku), ktorý vykonáva autorské práva (osobnostné a aj majetkové) za svojho zamestnanca, ak to zamestnancovi vyplýva z pracovnej činnosti (pracovná náplň, zo smernice, pokyn nadriadeného) a nie je potrebné vzťahy inak zmluvne upravovať. Zákonná úprava postačuje na to, aby zamestnávateľovi poskytla plnú možnosť využívať výsledky pracovnej činnosti svojich zamestnancov. Platí to aj pre softvérové firmy, ktoré zamestnávajú vlastných zamestnancov a v prípade zamestnania externých zamestnancov (na „voľnej nohe“) hlavne pri zadaní komplexného diela, je potrebná zmluva zahŕňajúca aj licenciu (výhradnú alebo nevýhradnú).

Kornek Kobák doplnil, že v ostatných kreatívnych odvetviach zamestnanecký pomer je skôr výnimkou a dielo obvykle vytvára združenie fyzických a právnických osôb a je obojstranne (architekti vs. objednávateľia) nutné dávať pozor, čo zákazník kupuje, za akých podmienok, od koho, kto vykonáva vlastnícke práva (právnické/fyzické osoby).

Profesorka Kotradyová dodala, že v dizajne sa tiež uplatňuje skôr spoluautorstvo; autorské práva aj odmena sa riešia dohodou %-tuálne.

Zuzana Adamová zdôraznila, že najdôležitejšie je v prípade spoluautorstva alebo použitia predmetov duševného vlastníctva tretích strán mať právne vysporiadané vzťahy. Najkomplexnejším príkladom je tvorba audiovizuálneho diela, s obrovským množstvom zapojených subjektov (reži-

sér, scenárista, kameraman, výkonní umelci, autor hudobného diela, výrobca zvukových záznamov a pod.) a úlohou producenta je vysporiadať práva všetkých dotknutých. Kupujúci chce mať záruku, že práva sú vysporiadané.

Podobne je to aj v reklame, marketingu a ako spresnil Lukáš Franko, závisí od náročnosti diela (30 sekundový prezentačný spot versus emočné video s hercami a pod.). Najbežnejšie, s čím sa podnikatelia stretávajú, podobne ako pri sociálnych sieťach, médiách, je video – prezentačné promo video na produkt, služby a je potrebné dávať pozor na obsah (obrázky); závažnejšie je pri použití hudby prevzatej z webu, pretože nie je ju možné vždy použiť. Existujú však riešenia, ako fotobanka, audiobanka, z ktorých je možné záznamy prevziať a použiť, pretože je na ne automaticky viazaná licencia. Použitie sublicencií v architektúre nie je veľmi zavedené, na Slovensku je len v začiatkoch. V prípade softvérov, ak sa dielo skladá z viacerých diel, sublicencie sú dôsledne upravené a poskytovateľ sublicencie je oboznámený s tým, ako diela bude ďalej využívať, ako a za akých finančných podmienok sa dielo bude predávať. Bez ohľadu na predmet duševného vlastníctva je vždy nutné overiť, čo licencia umožňuje aj v prípade verejných licencií (napr. Creative Commons).

Takto to radšej nerobte – príklady zlej praxe

Lukáš Franko uviedol na príklade vlastnej firmy. Týkal sa nedostatočne upravených zmluvných podmienok pre niekoľkomesačnú marketingovú kampaň v online priestore. Pred jej zahájením zákazník vedel len to, že chce realizovať kampaň, nič viac. Všetko ostatné, až na jeden detail, dohadili so zákazníkom na návrh jeho reklamnej firmy. Tým detailom, s takmer súdnou dohrou, bol počet sledujúcich (lead), ktorí na kampaň zareagujú. Zákazník totiž tvrdil, že počet sledujúcich je nižší, ako očakával. Jeho nespokojnosť s výsledkom mu však nebránila v tom, aby obsah ďalej na webe zverejňoval ešte rok a profitoval. Kampaň teda priniesla výsledok, zákazník z nej ťažil, získal kontakty na cieľovú skupinu. Lukáš Franko hodnotí túto skúsenosť ako nepríjemnú, ale poučnú.

Iný príklad z vlastnej skúsenosti pridala profesorka Kotradyová. Pre svoju firmu, zaoberajúcu sa výrobou nábytku, používala isté meno a rovnako aj webové sídlo firmy nieslo isté doménové meno. Po piatich rokoch sa s ňou skontaktovala firma s rovnakým doménovým menom, ktoré, na rozdiel od jej, bolo registrované. Názov svojej firmy a aj domény musela teda zmeniť. V tejto súvislosti zdôraznila význam zmlúv a dohodnutia podmienok, ktoré sú pre obe zmluvné strany výhodné. Skonštatovala, že na Slovensku je kultúra v oblasti dodržiavania práv duševného vlastníctva pomerne nízka, zákony sú obchádzané z nevedomosti a aj z dôvodu ďalšieho investovania. Investície sa môžu zdať spočiatku zbytočné, no môže od nich závisieť budúci úspech podnikateľa (viď negatívna skúsenosť s menom firmy). Potreba podnikateľského povedomia, zdravé seba-vedomie, poznanie svojho talentu, svojej hodnoty a dizajn ako pridaná hodnota ešte nie sú tak zapísané v povedomí, ako by im prináležalo.

Z hľadiska rešpektovania práv duševného vlastníctva tvorcu v architektúre, ako nadviazal Kornel Kobák, sú najmenej príjemnými klientmi verejní obstarávatelia (štát, obce, inštitúcie). Požadujú diela vopred bez licenčných poplatkov a bez ďalších obmedzení, a aby kreatívny pracovník nemohol práva k týmto dielam vykonávať. Tí sa potom dostávajú do pomerne zložitej situácie, keď je v budúcnosti potrebné tieto architektonické diela napr. renovovať, realizovať nadstavby a pod.

Peter Kažík poukázal, že aj náhla zmena licenčných podmienok globálneho dodávateľa softvéru (zmena jeho licenčnej politiky) môže mať nepríjemný dopad na koncových užívateľov. Z relatívne nízkeho počtu rádovo v desiatkach koncových užívateľov softvérov zmenou licenčných podmie-

nok globálneho dodávateľa ich počet narástol na tisíce. Odporučil pri implementácii softvéru overiť cenu a porovnať s cenami na trhu a vystríhal pred kúpou lacných softvérov, ktorých časovo viazaný licenčný poplatok sa môže časom výrazne, aj 10-násobne zvýšiť.

Lukáš Franko poznamenal, že jedným nástrojom a pomôckou pre podnikateľov na monitorovanie využívania predmetov duševného vlastníctva môže byť aj služba google alert, ktorá vyhľadáva podľa zadaných kľúčových slov a zasiela notifikačné emaily.

Robte to radšej takto

Zuzana Adamová uzavrela, že rizikám je možné vyhnúť sa čo najdetailnejším špecifikovaním výsledku (technické parametre), uchovávaním dokladov, vrátane komunikácie v emailoch (dôveryhodnosť). Dávať pozor nielen na zmluvné a licenčné podmienky, ale aj na fázu preberania diela (a odstraňovania väd), preventívne premýšľať o najhoršej situácii a ako by sa dala riešiť.

Záver

Diskusia o aktuálnej situácii a špecifikách ochrany predmetov duševného vlastníctva v kreatívnom priemysle mnohé vysvetlila, na mnohé nevyjasnenosti poukázala a odhalila úlohy, ktoré je potrebné najmä za praktického hľadiska riešiť, aby sa rešpektovanie právnej ochrany predmetov duševného vlastníctva v kreatívnych odvetviach (a nielen v ňom) stalo súčasťou spoločenskej kultúry a zavedenou normou na všetkých úrovniach.

Podakovanie

Autorky si dovoľujú vyjadriť veľké podakovanie pani JUDr. Zuzane Adamovej, PhD. za odbornú spoluprácu pri spracovaní tohto príspevku.

DUŠEVNÉ VLASTNÍCTVO V OBLASTI MARKETINGU A REKLAMY

Lukáš Franko

Digitálny Nomád s.r.o., Karpatské námestie 10A
831 06 Bratislava, Slovenská republika

Kreativita prináša schopnosť odlišiť sa a vyniknúť na trhu, ale i v osobnom živote. No zároveň táto cesta prináša aj úskalia a rôzne nástrahy. Niekedy stačí jedno malé vybočenie a ste mimo cesty. Za vami je však niekto, kto vás bez zaváhania obehne a začne udávať smer. Ten niekto vám bol za päťami po celý čas, sledoval každý krok, no nepoznal cieľ cesty. Len slepo kopíroval vaše kroky.

Ten niekto je vaša konkurencia.

Ako ochrániť vašu cestu aj pri malom vybočení a predbehnutí?

Marketing nie je iba reklama. Reklama je súčasťou, no nie celkom. Ak chcete vytvoriť celok a spoznať cieľ, je potrebné zmapovať cestu. Dať priestor kreativite a analyzovať obchodný model vašej značky. Poskladať všetky časti do jedného uceleného obrazu. Každá časť vám ukáže, čo je potrebné ochrániť. Duševné vlastníctvo v oblasti marketingu a reklamy je v očiach podnikateľov a firiem veľmi málo prebádaným územím. Je preto pochopiteľné, že počas vašej cesty môže nastať vybočenie. To je v poriadku. Dôležité je poznať cieľ, pretože ciest do cieľa existuje mnoho. Je len na vás, pre ktorú sa rozhodnete.

Obrázková koláž od autora.

Obrázková koláž vystihuje proces mapovania, kde jednotlivé časti vytvoria ucelený obraz. Prvým krokom cesty k ochrane duševného vlastníctva by malo byť analyzovanie vášho podnikania, produktov a služieb, procesov, unikátnych postupov atď. A na základe tejto analýzy pridať takzvaný optický filter „duševného vlastníctva“ a pozrieť sa na to z iného uhla pohľadu - čo všetko je potrebné ochrániť. Hoc nás predbehne konkurencia v iných veciach, ale toto je naša unikátnosť.

Predmetom duševného vlastníctva v oblasti marketingu a reklamy môže byť:

- názov značky
- názov firmy
- názov produktu/služby
- doménové meno
- logo
- slogan
- reklamné posolstvo
- obsah

„Cesta vzniká tak, že po nej kráčame.“ - Franz Kafka

Kam teda kráčate? A čo všetko potrebujete na to, aby ste ochránili svoju značku? Aké budú vaše ďalšie kroky?

Ak vás táto téma zaujíma a chcete o nej vedieť viac, vypočujte si podcast Marketingový Kanál www.marketingovykanal.sk.

COOPERATION

AKTUALITY Z ÚRADU PRIEMYSELNÉHO VLASTNÍCTVA SR

SPOLUPRÁCA S VEDECKOVÝSKUMNÝMI INŠTITÚCIAMI A VÍZIA

Marek Samoš

Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky, Švermova 43
974 04 Banská Bystrica, Slovenská republika

Úvod

Efektívne nastavenie spolupráce medzi univerzitami/vedeckovýskumnými inštitúciami a súkromným sektorom je veľmi komplexnou otázkou, ktorá zahŕňa v súvislosti s priemyselným vlastníctvom množstvo aspektov. Týka sa najmä vytvorenia predmetu priemyselného vlastníctva, posúdenia jeho prínosu, stratégie a realizácie jeho ochrany, komercializácie predmetu priemyselného vlastníctva a pod. V rámci tejto spolupráce je veľmi dôležité od začiatku dbať predovšetkým na „čistotu“ právnych vzťahov tak, aby v priebehu spolupráce nedochádzalo k zbytočným nedorozumeniam a sporom. Len čo dôjde k vytvoreniu predmetu duševného vlastníctva v rámci vedeckovýskumnej činnosti, je potrebné v prvom rade vyriešiť otázku práva na riešenie v rámci zamestnávateľsko-zamestnaneckých vzťahov. Následne, pri zachovaní utajenia vytvoreného riešenia, je potrebné posúdiť, či je dané riešenie nielen komerčne realizovateľné, ale aj či je spôsobilé na získanie ochrany formou konkrétneho predmetu priemyselného práva. Pokiaľ to tak je, je následne potrebné zvoliť a zabezpečiť získanie vhodnej formy ochrany prostredníctvom Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky (ÚPV SR), prípadne vybraného zahraničného úradu či nadnárodnej inštitúcie. Pri tomto procese môže byť veľmi prospešné vyhľadať pomoc profesionálneho zástupcu. Ďalším krokom býva nadviazanie spolupráce s partnerom zo súkromnej sféry, ktorý pozná danú oblasť trhu a má prostriedky na realizáciu práva priemyselného vlastníctva. V tomto momente je potrebné zvoliť vhodnú formu spolupráce a premietnuť ju do efektívne nastaveného zmluvného vzťahu. V rámci záväzkových vzťahov je potrebné vyriešiť nielen rozsah, formu či priebeh samotnej spolupráce, ale najmä nakladanie s existujúcimi právami priemyselného vlastníctva. Režim nakladania s právami priemyselného vlastníctva môže byť upravený na základe poskytnutia vymedzeného rozsahu práv prostredníctvom licenčnej zmluvy, na základe prevodu priemyselných práv či na základe vkladu priemyselných práv do spoločných podnikateľských projektov. Pri ochrane priemyselných práv je potrebné zostať bdelí, neuspokojiť sa s tým, že predmet práva bol zaregistrovaný. Je nielen potrebné sledovať dobu platnosti jednotlivého práva či dbať na zaplatenie tzv. udržiavacích poplatkov v prípade vybraných priemyselných práv, ale je potrebné neustále sledovať, či právo priemyselného vlastníctva nie je ohrozené konaním alebo nekonaním tretích strán. Ak k takémuto ohrozeniu alebo zásahu dôjde, je potrebné prijať efektívne kroky na zamedzenie alebo zvrátenie negatívneho stavu, či už komunikáciou s porušovateľom, prostredníctvom správnych konaní pred úradom, alebo formou súdnej ochrany.

Úrad priemyselného vlastníctva (ÚPV SR) aktívne spolupracuje s akademickým prostredím, aby táto cesta registrácie predmetov priemyselného vlastníctva prebehla čo najlepšie, najefektívnejšie a neustále pracuje na zlepšovaní procesov, kvality a rýchlosti služieb a stratégií, ako spoluprácu neustále rozvíjať a zlepšovať.

Prehľad základných služieb úradu, ktoré by mohli prispieť k zvýšeniu úrovne spolupráce medzi univerzitami a súkromným sektorom

- **Poradenstvo** – konzultácie pri podávaní prihlášky priemyselných práv, dostupnosť informácií o priemyselných právach a konaniach vo webovom sídle úradu, individuálne konzultácie s expertom z oblasti patentov.
- **Fast Track** – možnosť rýchlejšieho preskúmania a zverejnenia prihlášok, teda spôsob zaradenia do zrýchleného konania sú momentálne dostupné pre Fast Track patenty (Obrázok 1), Fast Track ochranné známky (Obrázok 2), a Fast Track dizajny (Obrázok 3); prebiehajú práce na Fast Track úžitkových vzoroch, kde je potrebná zmena súčasnej legislatívy.

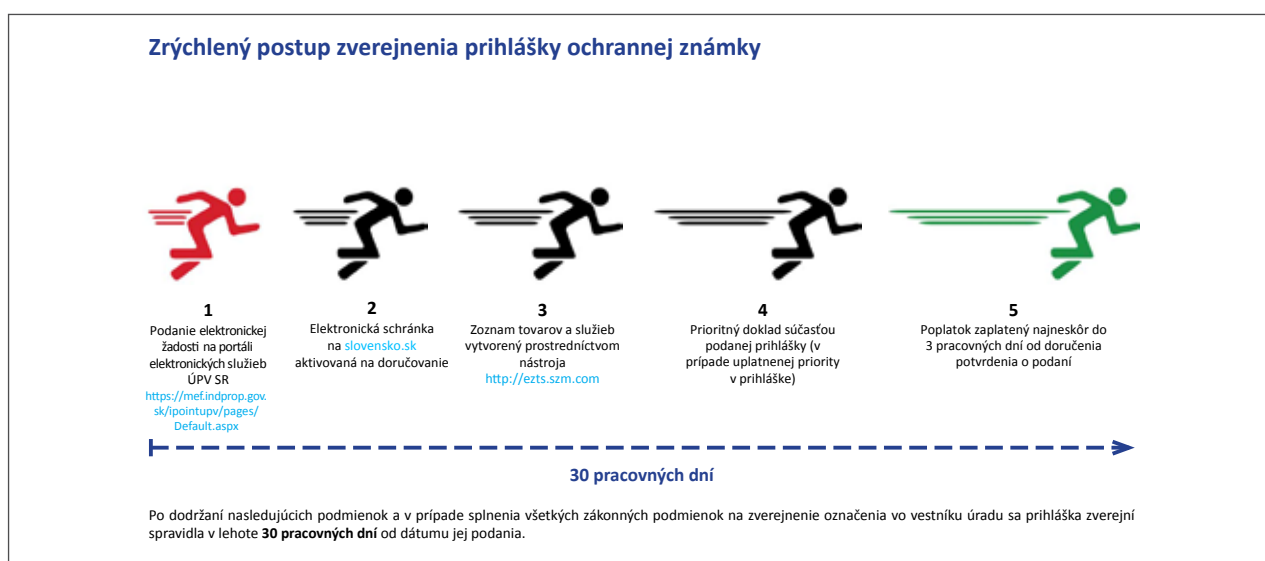
INOVÁCIE POTREBUJÚ RÝCHLOSŤ!
Udelenie patentu v lehote 24 mesiacov od podania prihlášky

Podmienky zrýchleného konania o patentových prihláškach:

- rešerš v prioritnej lehote
- podaná žiadosť o skoršie zverejnenie
- podaná žiadosť o vykonanie úplného prieskumu
- zaplatené poplatky
- patentovateľnosť vynálezu nie je sporná

Odporúčame zastúpenie profesionálnym zástupcom.

Obrázok 1. Podmienky pre zrýchlený postup konania o prihláške patentu na Úrade priemyselného vlastníctva SR postupom Fast Track.

Obrázok 2. Schéma zrýchleného postupu konania o prihláške ochrannej známky na Úrade priemyselného vlastníctva SR postupom Fast Track.

ZRÝCHLENÝ POSTUP ZÁPISU DIZAJNU DO REGISTRA

ÚRAD
PRIEMYSELNÉHO VLASTNÍCTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

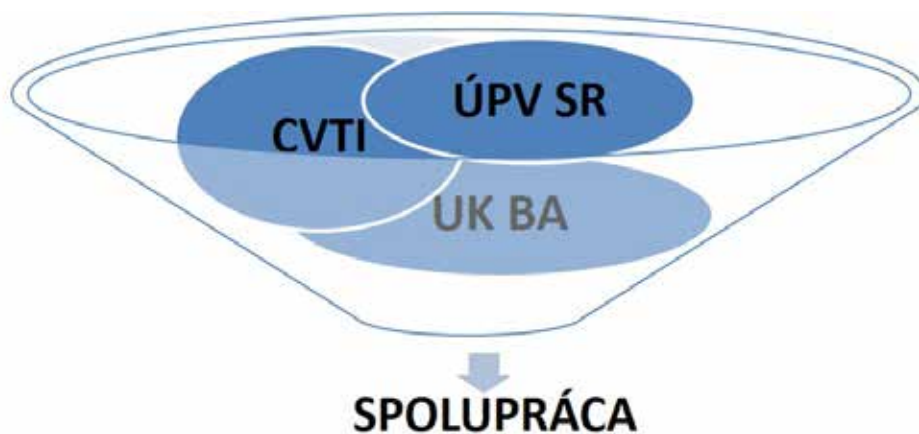
Obrázok 3. Schéma zrýchleného postupu zápisu dizajnu do registra na Úrade priemyselného vlastníctva SR postupom Fast Track.

- **Rešeršné služby, napríklad patentová rešerš ÚPV SR.** Pred začiatkom výskumu je vhodné vykonať alebo dať si urobiť rešerš, aby nedošlo k opakovaniu už vykonaného výskumu a kapacity sa sústredili na vývoj alebo na zdokonalenie nového, poradenstvo v oblasti aktuálnej legislatívy v ochrane práv priemyselného vlastníctva viažuce sa k právu priemyselného vlastníctva.
- **Prediagnostika priemyselných práv.** Spoznanie výrobného, tvorivého a trhového potenciálu, ako aj porovnávanie s konkurenciou na základe predbežnej rešerše, ktorú poskytujú zamestnanci úradu, individuálne poradenstvo zohľadňujúce špecifiká, vydávanie certifikátu inovatívnosti, poradenstvo v oblasti aktuálnej legislatívy v ochrane práv priemyselného vlastníctva viažuce sa k právu priemyselného vlastníctva.
- **Odborné, špecializované prednášky a semináre,** týkajúce sa predmetov priemyselného vlastníctva, ako sú patenty, úžitkové vzory, ochranné známky a dizajny.
- **Vzdelávací program Duševné vlastníctvo.** Je vzdelávací program akreditovaný Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky.
- **Prístup k dokumentom** v patentovej knižnici, patentovému a knižničnému fondu obsahujúce mu 14 miliónov dokumentov.

Aktuálna spolupráca s akademickou obcou

- **Inovačné centrum priemyselného vlastníctva**

Na základe Dohody o vzájomnej spolupráci uzatvorenej dňa 11. 6. 2021 medzi Univerzitou Komenského v Bratislave, Úradom priemyselného vlastníctva SR a Centrom vedecko-technických informácií SR (Obrázok 4) došlo okrem formovania vzájomnej spolupráce rôznymi spôsobmi poskytovania odbornej pomoci a podpory k formovaniu tzv. Inovačného centra priemyselného vlastníctva.

Obrázok 4. Kontakty medzi Úradom priemyselného vlastníctva SR, Univerzitou Komenského v Bratislave a Centrom vedecko-technických informácií SR vedú k mnohostrannej vzájomnej spolupráci.

Z dohody vyplynula aktívna spolupráca medzi ÚPV SR, Centrom vedecko-technických informácií SR a Univerzitou Komenského v Bratislave, ktorej cieľom je poskytovať služby a poradenstvo pre vedeckovýskumné univerzitné centrá počas celého procesu pred podaním prihlášky na ÚPV SR.

- **Národná stratégia duševného vlastníctva**

ÚPV SR aktuálne finalizuje práce na dokumente Národná stratégia duševného vlastníctva, kde sú aktívne zapojení aj predstavitelia vedeckovýskumných inštitúcií zo SAV a zo Slovenskej rektorskej konferencie. Ako najvýznamnejšie aktivity v oblasti akademického prostredia plánuje ÚPV SR v zmysle novej stratégie podporiť rozvoj pracovísk pre transfer technológií na akademických inštitúciách ako centralizovaných pracovísk s kompetenciou pre správu celého duševného vlastníctva inštitúcie, podporiť rozvoj interného legislatívneho prostredia (smernice, predpisy, pravidlá) akademických inštitúcií SR v oblasti nakladania s duševným vlastníctvom a vytvoriť a implementovať záväzné štandardy pre nakladanie s duševným vlastníctvom na pôde akademických inštitúcií SR. Národná stratégia duševného vlastníctva bude predkladaná vláde SR na jeseň 2022.

- **Dotazník pre vedeckovýskumné inštitúcie k spolupráci so súkromným sektorom**

ÚPV SR v apríli 2021 na základe pracovných diskusií a stretnutí s výskumnými inštitúciami vyhotovil dotazník zameraný na spoluprácu so súkromným sektorom. Cieľom dotazníka bolo na jednej strane spoznať aktuálny postoj univerzít k úrovni spolupráce so súkromným sektorom a identifikovať slabé a silné stránky spolupráce, na druhej strane zistiť, čím by ÚPV SR mohol prispieť k zvýšeniu kvality spolupráce, ale aj čo od ÚPV SR v tomto smere univerzity očakávajú.

- Respondenti sa k otázke týkajúcej sa doterajších praktických skúseností so spoluprácou so súkromným sektorom na spoločnom zostrojení prototypov, otestovaní výrobkov, zrealizovaní nápadov vyjadrili pozitívne, spoluprácu vnímajú na veľmi dobrej úrovni a považujú ju za bežnú súčasť výskumu, spolupráca býva založená aj na zmluvnom vzťahu.
- Pri otázke vnímania benefitov zo strany univerzít ohľadom spolupráce na výskume a vývoji so súkromným sektorom k prioritným patria vytvorenie a nastavenie dlhodobého partnerského vzťahu, lepšie poznanie trhového prostredia (čo si trh a hospodárstvo žiada v danom období, aké výrobky sú potrebné), prínos v podobe praktických znalostí firiem a v neposlednom rade získanie partnerstiev a publicity, finančné benefity pre univerzity a nové skúsenosti.

- Pri vnímaní rizík, ktoré by mohli vzniknúť z tejto spolupráce, sa respondenti zhodli, že za najrizikovejšie vnímajú nedodržiavanie zmluvných podmienok zo strany partnera, niekedy nereálne očakávania a takisto privlastňovanie vynálezu zo strany firmy – porušenie dohôd a nedodržanie mlčanlivosti – prezradenie obchodného tajomstva a know-how.

Počas pracovných stretnutí a diskusií s univerzitami ako inštitúciami zameranými na vedu a výskum mali pracovníci ÚPV SR možnosť oboznámiť sa s rôznymi skúsenosťami, týkajúcimi sa spolupráce so súkromným sektorom. Napríklad v oblasti vývoja technických riešení a ich následnej priemyselnej ochrany či vytvorenia prototypov, v oblasti delenia benefitov z vytvorených vynálezov a ich prototypov, v oblasti benefitov, ktoré takáto spolupráca univerzitám prináša, ale aj so skúsenosťami týkajúcimi sa zistení, kde vidia univerzity silné stránky spolupráce a kde priestor na zlepšenie. Výsledkom sú zaujímavé nápady a podnety na zlepšenie a zefektívnenie spolupráce. Ako najdôležitejšie pri nastavovaní spolupráce so súkromným sektorom vníma akademické prostredie jasne nastavené pravidlá, otvorenú a transparentnú komunikáciu, zmluvné nastavenie podmienok spolupráce. Ako veľmi dôležité vnímajú aj vopred dohodnuté vysporiadanie priemyselných práv a finančné vysporiadanie (všetko zahrnuté v zmluve). Vo vzťahu k ÚPV SR vznikla požiadavka vytvoriť manuál spolupráce medzi výskumnými inštitúciami a súkromným sektorom.

Svet čísiel a zaujímavosti

• Patenty a úžitkové vzory

Tak, ako je každoročne meradlom výkonnosti ekonomiky hrubý domáci produkt, tak sa aj inovačný potenciál každej krajiny odráža v číslach prihlášok patentov, úžitkových vzorov, ochranných známok a dizajnov.

Rok 2020 sa aj napriek pandémie minimálne dotkol odvetvia priemyselného vlastníctva. ÚPV SR prijal 221 domácich a zahraničných žiadostí o udelenie patentu na vynález a udelil 89 patentov (Tabuľka 1). Zároveň ÚPV SR obdržal 390 domácich a zahraničných žiadostí o zápis úžitkového vzoru (Tabuľka 2) a zapísaných bolo 323 úžitkových vzorov (Tabuľka 3). Počet patentových prihlášok sa síce medziročne znížil o 5,5 %, ale zároveň výrazne stúpol o 20 % počet prihlášok úžitkových vzorov, ktoré sú označované ako „malé“ patenty, ktorými je možné chrániť technické riešenie pri nižších nákladoch a kratšej dobe zápisu.

Patenty	2016	2017	2018	2019	2020
Patentové prihlášky	235	206	231	234	221
Udelené patenty	122	82	109	91	89

Tabuľka 1. Trend v počtoch prijatých domácich a zahraničných patentových prihlášok a patentov udelených na Úrade priemyselného vlastníctva SR v období 2016 – 2020 (zdroj: Registre ÚPV SR).

2016	2017	2018	2019	2020
359	412	388	325	390

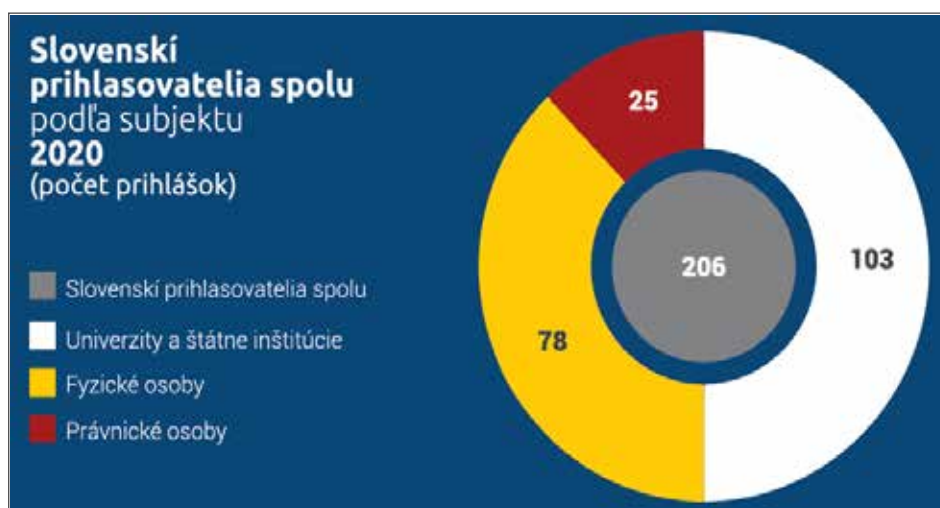
Tabuľka 2. Trend v počtoch prijatých domácich a zahraničných prihlášok úžitkových vzorov (malých patentov) na Úrade priemyselného vlastníctva SR v období 2016 – 2020 (zdroj: Registre ÚPV SR).

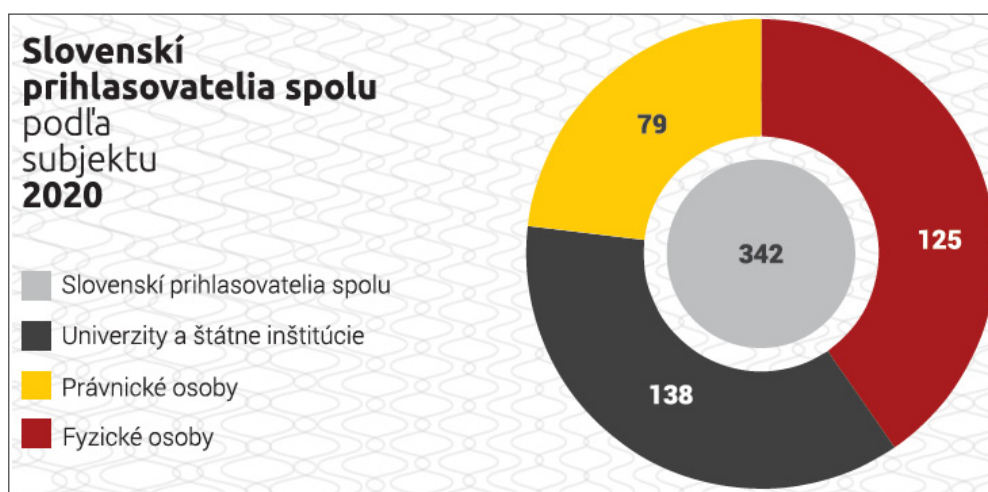
Tabuľka 3. Trend v počtoch zapísaných úžitkových vzorov (malých patentov) na Úrade priemyselného vlastníctva SR v období 2016 – 2020 (zdroj: Registre ÚPV SR).

Najviac patentových prihlášok podaných v roku 2020 sa týkalo oblasti analogických, meracích a kontrolných technológií a oblasti dopravy. Pri prihláškach úžitkových vzorov sa najviac týkalo oblasti dopravy a analogických meracích a kontrolných technológií. V súvislosti s Covid-19 bol na ÚPV SR podaný vysoký počet prihlášok, ktoré priamo či nepriamo súviseli s prevenciou a liečením tohto ochorenia. Pre zaujímavosť k 30. 9. 2021 platilo v SR 571 národných patentov a 1940 úžitkových vzorov.

Určite mnohých zaujíma otázka, kto sú najväčší inovátori na Slovensku a prečo si vlastne chránia svoje vynálezy. Z priložených grafov vyplýva, že polovicu patentových prihlášok (Graf 1) a vyše 1/3 prihlášok úžitkových vzorov (Graf 2) podali v minulom roku vedeckovýskumné inštitúcie.

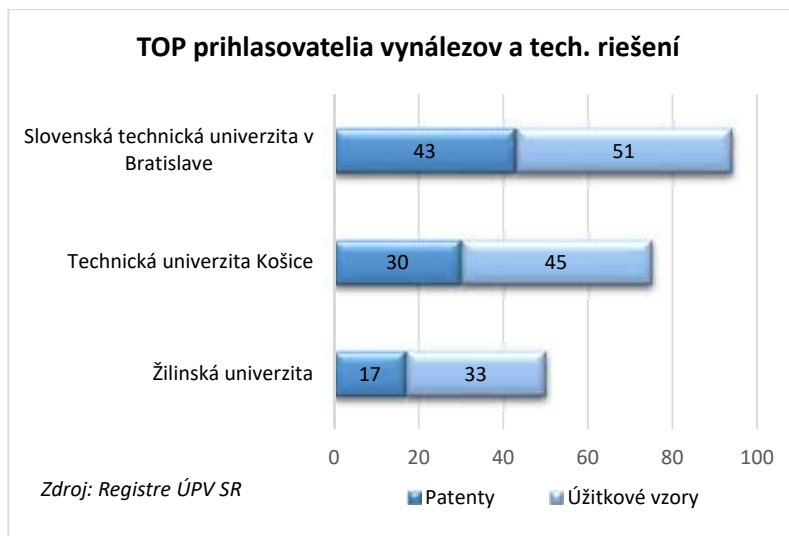

Graf 1. Počty slovenských inštitúcií v členení na univerzity a štátne inštitúcie, fyzické osoby a na právnické osoby, ktoré podali v roku 2020 patentové prihlášky na Úrad priemyselného vlastníctva SR (zdroj: Registre ÚPV SR).

Graf 2. Počty slovenských inštitúcií v členení na univerzity a štátne inštitúcie, fyzické osoby a na právnické osoby, ktoré podali v roku 2020 prihlášky na zápis úžitkových vzorov na Úrad priemyselného vlastníctva SR (zdroj: Registre ÚPV SR).

Najaktívnejšími prihlasovateľmi patentov a úžitkových vzorov sú technické univerzity, ktoré sa usilujú o komercializáciu svojich vynálezov a technických riešení (Graf 3). Slovenská technická univerzita v Bratislave podala celkovo 43 patentových prihlášok a 51 prihlášok úžitkových vzorov. Nasleduje Technická univerzita Košice s 30 patentovými resp. 45 prihláškami úžitkových vzorov. Prvú trojicu uzatvára Žilinská univerzita v Žiline s 17 prihláškami (17 na patenty a 33 na úžitkové vzory).

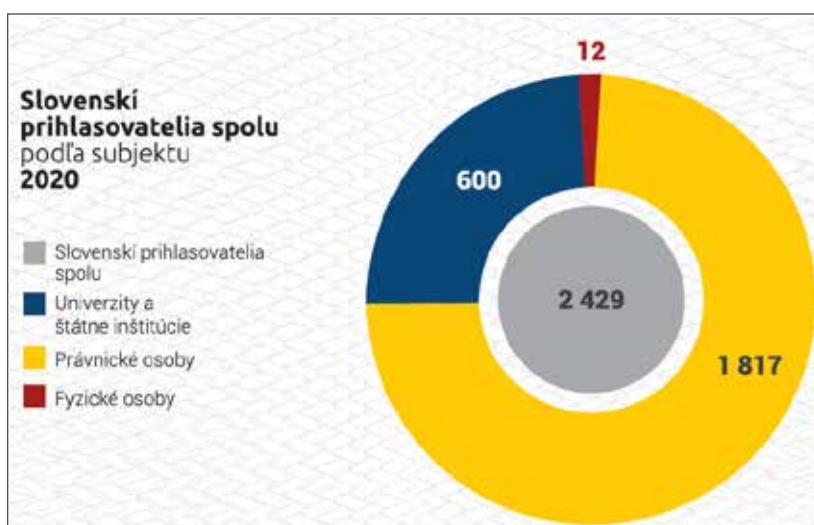

Graf 3. Slovenské univerzity s vysokým počtom prihlášok na patenty a úžitkové vzory podaných na Úrade priemyselného vlastníctva SR v roku 2020.

To, že sa patentované riešenia osvedčili aj v praxi, potvrdzuje aj počet stále platných patentov a úžitkových vzorov. Technická univerzita v Košiciach má k dnešnému dňu 38 platných patentov a 165 úžitkových vzorov, Slovenská technická univerzita v Bratislave 28 patentov a 194 úžitkových vzorov a Žilinská univerzita v Žiline 14 patentov a 123 úžitkových vzorov. Okrem slovenských univerzít si svoje vynálezy na Slovensku prihlasujú rôzne inováčné firmy alebo individuálni vynálezcovia.

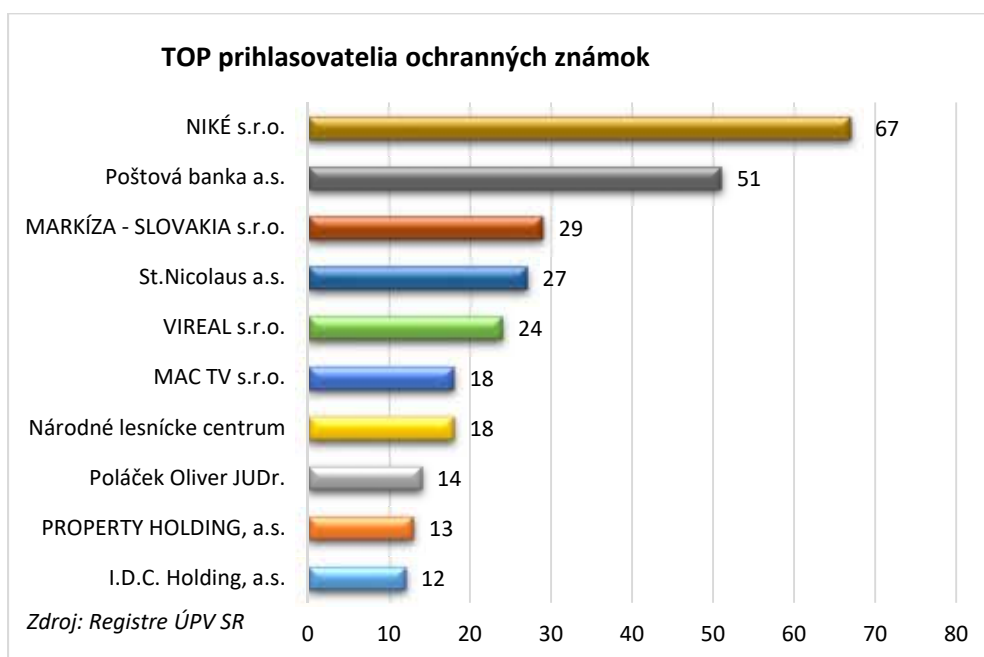
- **Ochranné známky**

V oblasti ochranných známk jednoznačne z grafu 4 vyplýva, že značky sú jednoznačne spojené s podnikateľskou sférou.

Graf 4. Počty slovenských inštitúcií v členení na univerzity a štátne inštitúcie, fyzické osoby a na právnické osoby, ktoré v roku 2020 podali na Úrad priemyselného vlastníctva SR žiadosť o registráciu ochranných známk (zdroj: Registre ÚPV SR).

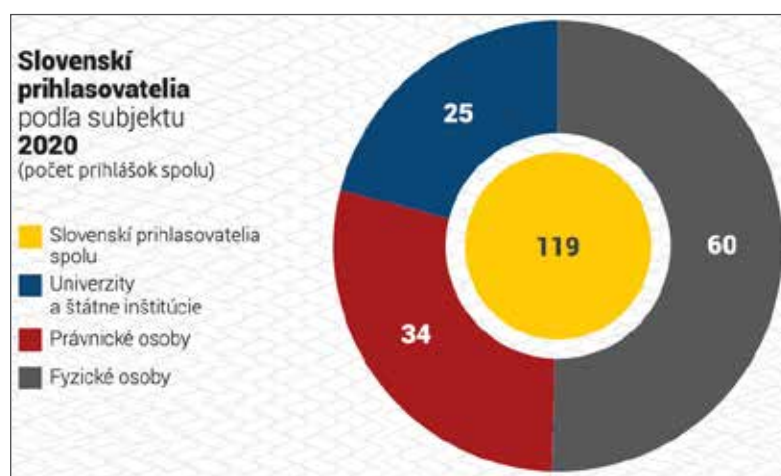
Bližší pohľad na podané prihlášky ochranných známkov v roku 2020 (Graf 5) poukazuje na to, že najaktívnejším prihlasovateľom sa stala spoločnosť NIKÉ spol. s r. o. Bratislava so 67 prihláškami. Na druhom mieste skončila Poštová banka a. s. Bratislava s 51 prihláškami a prvú trojicu uzatvára MARKÍZA – SLOVAKIA spol. s r. o. Bratislava s 29 prihláškami.

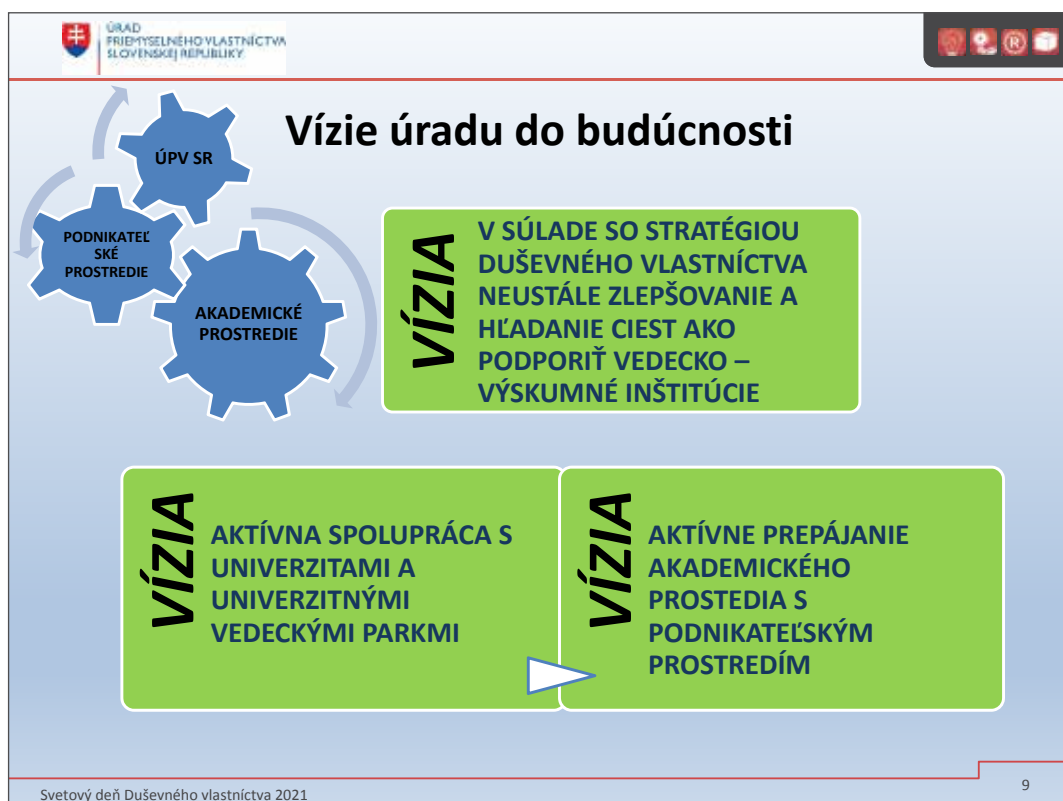
Graf 5. Slovenské subjekty s vysokým počtom prihlášok na ochranné známky podaných na Úrad priemyselného vlastníctva SR v roku 2020 (zdroj: Registre ÚPV SR).

- **Dizajny**

V porovnaní s rokom 2019 v roku 2020 počet prihlášok dizajnov stúpol o 1/3 na 119 (Graf 6). Žiadateľmi o zápis boli najmä dva subjekty – SCANIA, švédská firma vyrábajúca nákladné automobily a autobusy a zo slovenských prihlasovateľov – Technická univerzita vo Zvolene s prihláškami nových dizajnov nábytku. Pandémia Covid – 19 aj v tejto oblasti zanechala svoju stopu, ktorá prepísala štatistiku a to v oblasti prepravy on-line objednaných tovarov a zariadenie a prerábanie domov a bytov.

Graf 6. Počty slovenských inštitúcií v členení na univerzity a štátne inštitúcie, fyzické osoby a na právnické osoby, ktoré podali v roku 2020 prihlášky na dizajny na Úrad priemyselného vlastníctva SR (zdroj: Registre ÚPV SR).

Obrázok 5. Vízia budúcej spolupráce Úradu priemyselného vlastníctva SR s akademickou sférou a podnikateľským sektorom.

- **Spolupráca s univerzitami/vedeckými parkmi**
 - podpora rozvoja pracovísk pre transfer technológií na akademických inštitúciách ako centralizovaných pracovísk s kompetenciou pre správu celého duševného vlastníctva inštitúcie (vzdelávanie o duševnom vlastníctve pracovníkov centier)
 - podpora rozvoja interných smerníc, predpisov a pravidiel akademických inštitúcií SR v oblasti nakladania s duševným vlastníctvom – pomocou konzultácií
- **Aktívne prepájanie vedy s praxou**
 - na základe spomenutého dotazníka bolo odporučené, aby ÚPV SR vydal praktické odporúčania k spolupráci medzi akademickým prostredím (univerzitami) a súkromným sektorom vychádzajúce z praxe, ktoré by sa cielene mali dostať do súkromných spoločností
 - ponúkať a neustále skvalitňovať služby Prediagnostiky duševného vlastníctva a ponuky rešerší pre vedecko výskumné inštitúcie a ich prepojenie
 - propagovať a zvyšovať povedomie v oblasti dizajnov
- **Neustále hľadať možnosti zlepšovania a podpory vedeckovýskumných inštitúcií**
 - v spolupráci s partnermi ako napr. Centrum vedecko-technických informácií SR, Slovak Business Agency, podnikateľské a technologické inkubátory a pod. neustále hľadať možnosti spolupráce a zapojenia sa do projektov, ktoré by naplnili spomenutú víziu a pomohli rozvoju vedy a výskumu na Slovensku.

Konferencia Vodíkové technológie v doprave – podujatie v roku 2022 s plánovaným prepojením na akademickú sféru

Na transfer vodíkových technológií do praxe bude potrebná súhra všetkých faktorov. To je dôvod, prečo sa na ÚPV SR rozhodli priniesť do Bratislavy podujatie venované vodíku v doprave (obrázok 6). Na pódiu sa stretnú zástupcovia medzinárodných inštitúcií, tvorcovia politik či popredné osobnosti v oblasti ekologického hospodárstva a akademického prostredia. Jedným z hlavných bodov programu konferencie bude predstavenie celosvetovej analýzy patentovanej aktivity v oblasti vodíkových technológií v doprave. Práve tá načrtne vývoj v technologickom svete na najbližších pár rokov a možno aj desaťročí. Slovensko sa ako automobilová veľmoc v produkcii automobilov per capita, musí pozeráť na svetové trendy, najnovšie technológie a podporovať oblasti hospodárstva s vysokou pridanou hodnotou.

Obrázok 6. Konferencia s početnou medzinárodnou účasťou Vodíkové technológie v doprave je plánovaná v roku 2022 aj v prostredí on-line.

SLUŽBY V OBLASTI PREPÁJANIA AKADEMICKÉHO A SÚKROMNÉHO SEKTORA

PROJEKT PRAX PRE UNIVERZITY, RIEŠENIA PRE FIRMY A JEHO VÝCHODISKÁ

Barbora Szépeová

Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu, Mlynské nivy 44/b
821 09 Bratislava, Slovenská republika

Úvod

Agentúra SARIO (Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu) sa dlhodobo usiluje podporiť rast investícií s vyššou pridanou hodnotou a proaktívne reagovať na výzvy, ktorým firmy na Slovensku čelia. Len 13% zamestnávateľov si myslí, že absolventi vysokých škôl sú dobre pripravení na prácu¹. Podľa prieskumov je spokojnosť investorov s kvalitou akademického vzdelania nízka a rokmi sa znižuje². Podľa zamestnávateľov absolventom chýba dostatočná úroveň odborných vedomostí a schopnosť použiť ich v praxi. Za nedostatočné považujú aj kritické a analytické myslenie, spôsobilosti na prácu v tíme či samostatnú prácu, ale aj neschopnosť riešiť problémy a prispôbiť sa zmenám³. Podiel inovátorov v národnom hospodárstve rokmi klesá a zaostáva za priemerom EÚ⁴. Rovnako sa každoročne zvyšuje percento Slovákov študujúcich v zahraničí⁵, pretože na našich vysokých školách nemajú adekvátne podmienky na rozvoj svojho potenciálu. Celkovo až 50 % mladých vzdelaných ľudí – vysokoškolákov i absolventov vysokých škôl – uvažuje o odchode zo Slovenska. Medzi študentmi vysokých škôl je tento podiel podstatne vyšší. Úvahy o odchode zo Slovenska priznalo celkovo až 62% študentov⁶. Agentúra SARIO preto rozvíja svoju agendu zameranú práve na prepájanie akademickej pôdy s praxou.

Službami v oblasti prepájania firiem s univerzitami SARIO napĺňa nasledovné ciele

- navýšenie transferu technológií a výskumu z akadémie do praxe,
- stimulácia inovácií v slovenských firmách,
- zlepšenie praktických zručností absolventov tak, aby reflektovali požiadavky trhu.

Vlajkovou loďou agendy je projekt „Prax pre univerzity, riešenia pre firmy“. V rámci projektu SARIO prepája firmy s univerzitami v oblasti:

- spoločných výskumno-vývojových projektov,
- zadaní koncoročných prác z praxe,
- stáží a pracovných príležitostí.

¹ PWC, Prieskum dodávateľov automobilového priemyslu, 2018. <https://www.pwc.com/sk/sk/odvetvia/automobilovy-priemysel/prieskum-dodavatelov-automobiloveho-priemyslu-2018.html> [cit. 2020-12-10]

² Prieskumu Slovensko- nemeckej obchodnej komory medzi 176 zahraničnými investormi v r. 2017

³ Prieskumu spoločnosti Trexima v r. 2021

⁴ European Innovation Scoreboard 2019 <https://op.europa.eu/sk/publication-detail/-/publication/d156a01b-9307-11e9-9369-01aa75ed71a1/lan-guage-en>

⁵ OECD, International student mobility: Share of national students going abroad. <https://data.oecd.org/students/international-student-mobility.htm> [cit. 2020-12-10]

⁶ Veľšic, Marián. Únik mozgov. Migračný potenciál mladých na Slovensku. 2021. Inštitút pre verejné otázky, Bratislava.

2019 – pilot	2020	2021
2 fakulty	6 fakúlt	6 fakúlt
10 firiem	23 firiem	21 firiem
35 ponúk na spoluprácu	125 ponúk na spoluprácu	107 ponúk na spoluprácu

V roku 2019 bol zrealizovaný úspešný pilotný projekt, do ktorého sa zapojili 2 fakulty a 10 firiem a viedol k 35 ponukám na vzájomnú spoluprácu. Projekt pokračoval v roku 2020 zapojením 6 fakúlt a 23 slovenských a zahraničných spoločností so 125 ponukami na spoluprácu. Napriek vypuknutiu pandémie počas realizácie projektu sa agentúre podarilo úspešne dokončiť a to najmä vďaka flexibilnému prístupu a presunutiu matchmakingov do online priestoru.

Uskutočnené aktivity

- Od spoločností bolo v treťom ročníku v roku 2021 vyzbieraných 107 ponúk na spoluprácu pre fakulty vo forme tém záverečných prác, ponúk stáží a návrhov na spoločné výskumno-vývojové projekty. Následne boli spracované do katalógu a fakulty si na základe týchto ponúk vyselektovali relevantné firmy na ďalšiu spoluprácu.
- V rámci projektu *Prax pre univerzity, riešenia pre firmy 3.0* agentúra SARIO napriek pretrvávajúcej situácii s pandemiou COVID-19 úspešne zorganizovala 6 online matchmakingových podujatí so všetkými zapojenými fakultami – Obchodná fakulta Ekonomickej univerzity v Bratislave, Katedra molekulárnej biológie, Prírodovedecká fakulta Univerzity Komenského v Bratislave, Drevárska fakulta Technickej univerzity vo Zvolene, Stavebná fakulta Žilinskej univerzity v Žiline, Fakulta elektrotechniky a informatiky Technickej univerzity v Košiciach a Strojnícka fakulta Technickej univerzity v Košiciach, kde fakulty a firmy prediskutovali jednotlivé témy, našli nové prieniky svojich činností a možnosti spolupráce, získali na seba priame kontakty a dohodli sa na ďalších krokoch spolupráce, ktoré už môžu ďalej rozvíjať priamo.
- Ekonomická fakulta Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici požiadala agentúru SARIO o organizáciu matchmakingového podujatia aj v 3. ročníku. Na podujatí sa zúčastnilo 5 spoločností.
- Zo strany praxe sa zúčastnilo 21 spoločností – AgeVolt, AlfaCAD, BELUŠA FOODS, Biox Technologies, COMBLAX, DAEDALUS, DEFLINGEN SK, DYNAMIK HOLDING, FREAZA CORPORATION, IAC Group (Slovakia), JAGUAR LAND ROVER SLOVAKIA, GEORGE SCIENCE, MERCHANT, MTH REMONT, PROMA, PRESSBURG MINT, Q UBIT ACADEMY, REGADA, SADLON TECHNOLOGIES, ZAJO Design.

Vyjadrenie dvoch zapojených fakúlt

Doc. Ing. Ján Král, PhD., prodekan pre vnútorné, vonkajšie vzťahy, propagáciu a informatiku Strojníckej fakulty Technickej univerzity v Košiciach: „Nie je veľa podmienok zo strany štátu, aby školy prirodzene získali spolupráce s firmami, takže sa o to musia snažiť samé, respektíve prostredníctvom takých aktivít, ako robí SARIO, za čo sme im veľmi vďační.“

Prof. Ing. Ján Sedliačik, PhD., dekan Drevárskej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene: „Ďakujem za zorganizovanie podujatia a skvelú spoluprácu. Z našej strany vnímam len pozitívnu odozvu a verím, že prvé kontakty sa premenia na užitočnú spoluprácu našej fakulty s podnikateľským prostredím.“

Vyjadrenie jednej zo zapojených firiem

Ivan Lindovský, spoluzakladateľ spoločnosti AgeVolt: „Som rád, že môžeme byť súčasťou skvelých projektov so študentmi v kooperácii s univerzitami na Slovensku, ako je *Prax pre univerzity, riešenia*

pre firmy. V dnešnej dobe je potrebné podporovať mladé talenty a otvoriť im dvere do sveta v čo najskoršom veku, aby získali skúsenosti z pracovného prostredia čím skôr, ktoré im môžu následne po škole výrazne pomôcť. Veľkým benefitom, keď ide študent pracovať pre start-upy, je, že start-upy im dávajú flexibilitu a možnosť vyskúšať si mnoho činností vo firme, čo by inak v korporácii nedostali. Ale keď idú k nám, alebo do nejakého iného start-upu, majú možnosť vyskúšať si od marketingu, obchodu, ľudských zdrojov, obchodných činností, vývoja produktov. Start-upy dávajú študentom možnosť vyskúšať si rôzne činnosti, a na základe toho sa rozhodnúť, čo im najviac sedelo, čo sa im páčilo, v čom si myslia, že sú silní, a chceli by s tým v budúcnosti pokračovať. Ako čerešničku na torte považujeme fakt, že sa nám podarilo vytvoriť spojenie s firmou Jaguar Land Rover a firmou Proma, kde sa nachádzame vo fáze diskusií o potenciálnej spolupráci.“

Príklady vzniknutej spolupráce

- Aktívna spolupráca a možnosti stáže pre študentov (AgeVolt a Obchodná fakulta Ekonomickej univerzity v Bratislave).
- Výskumný projekt a možnosti praxe pre študentov v laboratóriách (BioX Technologies a Katedra molekulárnej biológie Univerzity Komenského v Bratislave).
- Projekt z prostriedkov štrukturálnych fondov EÚ: Modernizácia univerzálneho pracovného železničného stroja pre prácu na koľajovom zvršku SVP – 74.1 – Inovácia mobility stroja elektrickým pohonom; zadania diplomových prác (MTH REMONT a Strojnícka fakulta Technickej univerzity v Košiciach).
- Realizácia odbornej prednášky pre študentov tretieho ročníka na tému „Energetický manažment a analýza údajov“ (PROMA ENERGY a Strojnícka fakulta Technickej univerzity v Košiciach), prax pre študentov, aktívna účasť jedného študenta na internom projekte (PROMA a PROMA ENERGY a Stavebná fakulta Žilinskej univerzity v Žiline).

Rozpracované aktivity

- *Ad hoc* prepájanie slovenských a zahraničných spoločností s univerzitami pri riešení akútnych problémov, dopytov a investičných projektov.
- Vytváranie databázy výskumno-vzdelávacích inštitúcií a start-up firiem, ktoré majú záujem spolupracovať, preverovanie ich potenciálu na spoluprácu a prepájanie. Budovanie vzťahov s fakultami a firmami, propagácia výhod a možností spolupráce.
- Rokovania s Asociáciou priemyselných zväzov a Zväzom strojárskeho priemyslu Slovenskej republiky, ako aj Slovenskou akadémiou vied o možnostiach spolupráce, zjednotenia úsilia a vytvorenia jednotnej a funkčnej online platformy na prepájanie akademického sektora s praxou.
- Mapovanie systémových prekážok spolupráce firiem a univerzít a rozvoja výskumu na Slovenku.
- Podpora zo strany samospráv.
- Vytvorenie projektového návrhu s víziou využitia fondov EÚ na vytvorenie národného projektu zameraného na podporu spolupráce firiem s univerzitami.

Záver

Podpora vzájomnej kooperácie medzi akademickým a súkromným sektorom sa už tretí rok fungovania projektu ukazuje ako žiadúca a nevyhnutá. SARIO veľkým podielom prispieva k rastu inovácií a hospodárstva Slovenska. Priestor na zlepšenie ekosystému pre transfer technológií a informácií je v porovnaní so zahraničím stále veľký.

POZDVIHOVANIE POVEDOMIA V PODNIKANÍ: ČO VEDIA PODNIKATELIA O INOVÁCIÁCH A DUŠEVNOM VLASTNÍCTVE?

Ondrej Chovanec¹ a Adriana Shearman²

¹SPECTER SPORTS a.s., Rusovská cesta 2165/36

851 01 Bratislava, Slovenská republika

²Centrum vedecko-technických informácií Slovenskej republiky, Lamačská cesta 8A

840 05 Bratislava, Slovenská republika

Úvod

O tom, že štatistiky pre Slovensko vykazujú nie práve pozitívne výsledky v oblasti inovácií, je jedným z dôsledkov nízkej úrovne povedomia o duševnom vlastníctve a jeho ochrane. Situácia však môže nabráť aj iný smer. Objavujú sa iniciatívy vo forme národných projektov a dokonca aj na úrovni vlády SR s cieľom vytvoriť inovačne priaznivé prostredie a výrazne prispieť k informovanosti o význame duševného vlastníctva, jeho ochrane, rešpektovaní práv duševného vlastníctva iných. Intelektuálny potenciál na Slovensku to umožňuje, dôkazom čoho sú príklady hodné nasledovania, ktoré i v menej priaznivých podmienkach dosiahli celosvetový úspech. Svoje pohľady na problematiku v panelovej diskusii prezentovali Lenka Bednárová z Centra vedecko-technických informácií SR v Bratislave, Ján Havier z agentúry Slovak Business Agency v Bratislave, Radovan Čechvala z patentovej kancelárie inventa Patentová a známková kancelária s. r. o., Bratislava a člen predstavenstva v Slovenskej komore patentových zástupcov. Panelovú diskusiu viedol Ondrej Chovanec, štatutár spoločnosti SPECTER SPORTS a.s. Bratislava, ktorý zároveň zastupoval start-up a malé a stredné podniky.

Duševné vlastníctvo

Duševné vlastníctvo, ako vysvetlil Radovan Čechvala, je výsledkom tvorivej činnosti mysle, prejavuje sa v rôznych formách, z ktorých mnohé je možné právne chrániť, mnohé však nie. Práva k priemyselnému vlastníctvu a autorské práva sú inštitucionálnym vyjadrením inovácie a s ňou je spojená konkurenčná výhoda (komerčná stránka). Ochrana duševného vlastníctva na jednej strane umožňuje získať, chrániť a udržiavať ochranu tvorivej činnosti, teda aj konkurenčnej výhody a na druhej predstavuje posun stavu techniky vpred. To, že systém ochrany podmieňuje zverejnenie výsledkov tvorivej činnosti (napr. vynálezu) znamená, že na ne niekto iný môže nadviazať a rozvíjať ich ďalej, čím dochádza k dramatickému posunu v stave techniky. V opačnom prípade by vynálezy boli chránené ako utajované skutočnosti a nik by sa o nich možno nikdy nedozvedel. Ako príklad spomenul recept na Coca Colu, ktorý nikdy nebol zverejnený a nie je chránený ako patent.

Lenka Bednárová uviedla svoj názor na inovácie a s akými typmi sa stretla počas svojho pôsobenia v univerzitnom technologickom inkubátore Slovenskej technickej univerzity v Bratislave InQ^b. Inovácia je nadviazaním na predchádzajúcu tvorivú činnosť. Môže ňou byť konečný produkt alebo služba, ktoré nesú istý znak novosti, prinášajú na trh niečo, čo na ňom ešte nebolo (nová funkcionálna, úžitok). V univerzitnom technologickom inkubátore InQ^b konzultovala so start-upmi, starala sa o ich

zázemie, poskytovala služby spojené s ich činnosťou. S inovatívnosťou sa stretávala najmä v technických odboroch, v ekonomických vedách majú skôr teoretický charakter. Hlavnú úlohu inovácií vidí v tom, aby prinášali celospoločenský úžitok, novú kvalitu.

Hodnota duševného vlastníctva a jeho ochrana

Pri zakladaní vlastného start-upu sa Ondrej Chovanec stretol s anekdotickým prístupom k ohodnocovaniu firmy. Informácia o tom, čo je vo firme hodnotné, je dôležitá najmä pri jednaní s externými investormi. Podľa tejto úsmevnej metódy, ktorá však má isté racionálne jadro, investor hodnotí firmu nasledovne: kolektív za 1 milión, nápad, na ktorom je vybudovaná firma za ďalší milión, vlastníctvo prototypu pridalo k hodnote firmy ďalší milión a patent zvýšil hodnotu firmy o ďalší milión. Čiže jednu štvrtinu hodnoty firmy tvoril patent.

Týmto úvodom vyzval do diskusie Ján Haviera, ktorý prístup k ohodnocovaniu duševného vlastníctva považuje za veľmi individuálny a uvedený príklad schematického stanovenia hodnoty firmy za určite nie správny. Ten môže poskytnúť len isté rámce. Pri ohodnocovaní patentov je významným faktorom teritórium ochrany, či je udelený len na Slovensku, v európskych krajinách alebo svetovo, teda kde má patent dominantné postavenie a firma môže pôsobiť na trhu monopolne alebo či poskytuje licencie, od čoho sa odvíja aj výška licenčného poplatku. Do hodnoty firmy teda vstupuje mnoho dielčích faktorov, výnosový potenciál produktu, do ktorého patent vstupuje. Niektorý patent leží zapadnutý prachom, iný predstavuje revolučnú, prevratnú zmenu, teda logicky už z tohto pohľadu ich hodnota nemôže byť rovnaká. K ohodnocovaniu predmetov duševného vlastníctva je preto nutné pristupovať individuálne, s veľkou opatrnosťou a vážnosťou.

Ako mentor v start-upovej komunite a zakladateľ vlastného start-upu s osobnými skúsenosťami Radovan Čechvala poukázal, že najmä v prípade, ak vstupuje investor do start-upu v jeho ranom vývojovom štádiu (tzv. early stage), hodnotí dve veci, pretože nič iné začínajúci start-up ani nemá; sú to ľudia a know-how (v princípe duševné vlastníctvo). U ľudí, resp. zakladateľov firmy je to ich schopnosť (opäť know-how) postupovať podľa stratégie, ktorú si navrhli. Problematické je to, čo si je zakladateľ firmy schopný istým spôsobom zaviazat' a vo firme použiť a čo sa dá inštitucionalizovať; a to je duševné vlastníctvo. Investor v podstate v start-upe investuje do duševného vlastníctva. Ak start-up svoje duševné vlastníctvo nevie chrániť, nemôže alebo ho nechráni, jeho hodnota je iná, ako firmy, ktoré má duševné vlastníctvo chránené. Upozornil však, že nie vždy je možné duševné vlastníctvo chrániť, prípadne je možné chrániť ho len niektorými formami. A to je rozhodujúce. Žiaľ, investori v praxi (a týka sa zvlášť start-upov v ranom štádiu) nevyužívajú metódy a nástroje na ohodnocovanie duševného vlastníctva, často používajú skratkovité metódy, ktoré sú ešte horšie ako štvrtinová z úvodného príkladu.

Ondrej Chovanec pridal svoju osobnú praktickú skúsenosť, podľa ktorej externí investori mali záujem investovať do fyzického produktu len v prípade dobrej patentovej ochrany. Alternatívou k ochrane duševného vlastníctva je len rýchle presadenie sa na trhu a s takým silným finančným zázemím, ktoré konkurencia nie je schopná prekonať. To umožní vybudovať značku za veľmi krátky čas a obsadiť trhový priestor, tak, aby konkurencia nemala možnosť vašu firmu z neho vytlačiť. Na globálnej úrovni je to veľmi zložitá, a preto sa mnoho firiem uchýľuje k chráneniu svojho duševného vlastníctva. Ak ochrana nie je zabezpečená, investori neuveria, že vaša firma dokáže preniknúť na svetové trhy.

Ján Haviera dodal, že investor nezainvestuje do firmy, ak nemá chránené duševné vlastníctvo (povahy technického riešenia). Varoval, že ak takáto firma pri rokovaní s investorom/treťou stra-

nou svoje duševné vlastníctvo vyzradí, ono stráca prvok novosti a jeho ochranu už nebude možné realizovať. Rovnako je nebezpečné, ak sa informácia dostane ku konkurencii, ktorá inováciu rýchlo prevezme a využije v svoj prospech. V súčasnosti je na trhu veľa spoločností, ktoré sa zaoberajú monitorovaním, kde sa čo vyvíja a vzniká a ak vycítia, že ochrana nie je zabezpečená alebo nie je dostatočná, rýchlo inováciu preberú a pôsobia konkurenčne. Potvrdil mimoriadny význam ochrany duševného vlastníctva nielen pre start-upy, ale aj pre firmy všeobecne, pretože ono je srdcom každého podnikania. Ak oň firma príde, v podstate skončí aj firma. To si však mnohé firmy na Slovensku, na rozdiel od západných krajín, ale aj krajín na východe, až tak neuvedomujú. Neexistuje firma, v ktorej by duševné vlastníctvo nebolo možné ochrániť. Ak to nie je ochrana patentom alebo inými obvyklými formami, je možné použiť, napríklad utajenie zmluvami o zachovaní mlčanlivosti, know-how s vymedzením, čo tvorí know-how, pri softvéroch ochrana autorským právom, ochrannú známku je možné vytvoriť vždy. Vždy je možné „namiešať mix“ právnej ochrany. Nechť k právnej ochrane duševného vlastníctva pramení aj z ďalších poplatkov. Ján Havier však takémuto postoju oponuje, pretože je možné navrhnúť efektívnu stratégiu, ktorá nie je veľmi finančne náročná. Ak firma na výskum a vývoj investovala mnoho prostriedkov (nielen finančných), dovedla výsledok na trh, pri nevhodnej alebo nedostatočnej ochrane stráca duševné vlastníctvo svoju hodnotu, stáva sa korisťou konkurencie a v podstate stratenou investíciou.

Pred návštevou patentovej kancelárie

Lenka Bednárová odporučila, aby podnikateľ skôr, ako navštívi patentovú kanceláriu mal identifikované predmety duševného vlastníctva a minimálne absolvovať bezplatnú konzultáciu, ktorú poskytuje CVTI SR v rámci Národného podnikateľského centra. Na nej sa podnikatelia dozvedia, aké duševné vlastníctvo si môžu chrániť a akým spôsobom, o výškach poplatkov, čo im ochrana umožní do budúcnosti a potenciálny komerčný prínos duševného vlastníctva. Odporúča využiť aj rešeršné služby Patlib strediska v CVTI SR, pretože konzultácie nie vždy plne postačujú a je dobré mať aspoň základný prehľad o trhu a o podobných konkurenčných riešeniach. Tiež upozornila aj na ďalšie predmety duševného vlastníctva, ktoré podliehajú ochrane (napr. ochranné známky, dizajny), a zanedbanie ich ochrany môže viesť k nepríjemným situáciám.

Radovan Čechvala vypíchal základné a časté chyby, ktoré podnikatelia robia a ktorým by sa mali vyhnúť skôr, ako pristúpia k ochrane svojho duševného vlastníctva:

- vynachádzanie už vynájdeného, čo súvisí so znalosťou stavu techniky (rešerše),
- porušovanie práv tretích strán,
- zverejnenie riešenia pred jeho ochranou,
- voľba vhodnej stratégie ochrany.

Patentové kancelárie a patentoví zástupcovia

Ondrej Chovanec na základe odporúčaní alebo kontaktov od známych navštívil mnohé patentové kancelárie. Prístup týchto kancelárií hodnotil ako pasívny so zámerom len administratívne vybaviť podklady, ktoré im dal k dispozícii, bez videnia duševného vlastníctva cez prizmu obchodného nápadu, často bez úsilia porozumieť nápadu za vynálezom. Očakával od kancelárií pomoc, ktorou by patent nadobudol na sile.

V rámci poskytovania konzultácií a rešeršných služieb podnikateľskej sfére prostredníctvom Patlib strediska v CVTI SR sa Lenka Bednárová stretáva s tým, že podnikatelia nevedia, čo majú robiť s duševným vlastníctvom a v patentovej kancelárii sa pravdepodobne nedozvedeli dôležité informácie, ktoré by očakávali. Podnikatelia potrebujú na základe konzultácií preniknúť do problematiky, ako vyplniť prihlášku a aké podklady patentový zástupca potrebuje. Súčasťou sú aj dobre spracované

rešerše na základe presných a priliehavých kľúčových slov. V rámci svojho kolektívu s kolegami spracovali metodický postup na vypracovanie kvalitnej rešerše. Kľúčovým je pochopenie rešeršného zadania. Z rešerše je možné dozvedieť sa o konkurencii (o ktorej ste nevedeli) a o tom, ako formulovať text prihlášky, aby ste sa odlišili od ostatných. Pre podnikateľov vypracovávajú rešerše kolegovia, ktorí sa špecializujú na konkrétne oblasti, patentových zástupcov si podnikatelia vyhľadávajú sami.

Radovan Čechvala vysvetlil, že povolanie patentový zástupca je licencované a označuje sa ním odborník, špecialista, ktorý má schopnosť extrahovať jadro vynálezu (všeobecne predmetu duševného vlastníctva) a pomohol klientovi zabezpečiť čo najširší rozsah ochrany. Je špecializovaným konzultantom a odborníkom nielen v oblasti získavania ochrany, ale aj odborníkom v oblasti činnosti klienta, bez čoho patentový zástupca nie je schopný extrahovať jadro vynálezu. Klient sa na svoj vynález díva ako na konkrétnu realizáciu, úzko špecializovane, a úlohou patentového zástupcu je tento pohľad rozšíriť, a tým rozšíriť možnosti ochrany. Postup, ktorý majú zavedený v jeho patentovej kancelárii, spočíva v rozhovore s klientom, aby zistili, či vedia predkladanému riešeniu porozumieť. Ak áno, hľadajú zhodu medzi klientovou predstavou a realitou, čo sa dá chrániť a akým spôsobom. Ak sa táto zhoda nedosiahne, pre klienta nepracujú, pretože nie sú schopní naplniť esenciálnu činnosť patentového zástupcu. O kvalite patentového zástupcu sa klient dozvie až keď dôjde k problému. Na otázku, podľa akých kritérií by odporúčal start-up-istom vyberať patentového zástupcu, zopakoval, že tak, ako v ich patentovej kancelárii. Prístup verejných a štátnych organizácií, ktoré uplatňujú cenu ako jediné kritérium, určite nepovažuje za správny. O tom, či daná patentová kancelária má odborníka v určitej oblasti (a či pracuje kvalitne) je možné sa na Slovensku dozvedieť najlepšie na základe odporúčaní. Hoci na Slovensku nie sú zverejňované patentové spisy (aj keď sú verejnou informáciou), ďalšou možnosťou, ako zistiť, či patentová kancelária má odborníka v danej oblasti a ako kvalitne vykonáva svoju prácu, je vyžiadať prístup do patentového spisu, ak preukážete záujem. V európskych konaniach sú po zverejnení patentovej prihlášky patentové spisy verejne prístupné a tieto informácie je možné vyhľadať v položkách v európskom patentovom registri. V praxi je asi pre klienta najlepšie viesť rozhovor s patentovým zástupcom, pri ktorom zistí, do akej miery je schopný preniknúť do jadra vynálezu, a na základe toho sa rozhodnúť pre spoluprácu.

K nie práve najlepšej skúsenosti s patentovými kanceláriami Ján Havier poznamenal, že patentový zástupca sa díva na duševné vlastníctvo z pohľadu jeho ochrany. Jeho pohľad ako hodnotiteľa je orientovaný na finančnú hodnotu predmetu duševného vlastníctva. Na číselné vyjadrenie tejto hodnoty on ako odborník musí pochopiť nielen patent, jeho technickú stránku a funkciu, ale spoznať širší význam duševného vlastníctva, jeho miesto a úlohu v obchodnom modeli a v obchodnom pláne. Je potrebné pochopiť, ako chce firma komercializovať duševné vlastníctvo, ako chce získavať tržby, aké budú predajné kanály, či sa bude udeľovať licencie. Všetky tieto faktory by mal zhodnotiť a poskytnúť firme.

V tejto súvislosti Radovan Čechvala zareagoval poukázaním na druhú časť úlohy patentového zástupcu, ktorou je zabezpečenie efektívneho spôsobu ochrany. Patentový zástupca nielen vypracováva patentové prihlášky, ale je aj partnerom pre oblasť obchodnej stratégie. Spôsob voľby vhodnej ochrany a jej zabezpečenie je priamo viazané na stratégiu firmy. Mnoho klientov za ním prichádza s tým, čo už bolo vynájdené. A tam je kľúčová úloha patentového zástupcu, aby usmernil klienta, že to, čo firma vyvíja už bolo vymyslené, skonštatoval, že je to nové, alebo navrhol, čo je potrebné urobiť, aby riešenie malo prvok novosti. Z tohto aspektu je patentový zástupca strategický konzultant. Takmer vždy je možné napísať patent tak, aby získal ochranu. Otázka je však, či jeho efektívny rozsah ochrany má zmysel vo vzťahu k vloženým prostriedkom.

Patentová ochrana na Slovensku

Štatistiky uvádzajú, že v SR sa podáva asi len 200 patentových prihlášok ročne, trendovo bez výraznejších zmien v počte, z ktorých je zarádzajúco iba do 20 medzinárodných prihlášok, skonštatoval Ondrej Chovanec. Dedukuje, že prihlášky sa podávajú len formálne alebo nie sú tak kvalitné, aby prešli do ďalších fáz alebo že vynálezcovia nevedia, že je dôležité mať aj medzinárodnú ochranu.

Práve nízka aktivita v tomto smere podnietila CVTI SR vyvíjať činnosti vedúce k pozdvihovaniu povedomia o právnej ochrane duševného vlastníctva, zdôvodnila Lenka Bednárová. Akademické inštitúcie často pristupujú k prihlasovaniu duševného vlastníctva len v súvisi s ich financovaním. Systém v tomto smere nie je nastavený správne a bolo by potrebné, aby na rezortnej úrovni nastala náprava. Z predošlej praxe má skúsenosť, že podnikatelia považujú ochranu duševného vlastníctva za finančne nákladnú. Vyplnia si prihlášky sami, čo však nesie so sebou riziko nesplnenia podmienok novosti, nedostatočnej ochrany a pod.

Radovan Čechvala poznamenal, že mnohí podnikatelia využívajú prihlášku ako prioritný dokument, nemajú záujem pokračovať v ochrane ďalej, prihláška slúži ako prostriedok na „zastavenie času“. Počet platných národných patentov považuje za šokujúco nízky. Podľa štatistiky Úradu priemyselného vlastníctva SR za 2. kvartál 2021 bolo udržiavaných (momentálne platných) 610 národných patentov. Pre porovnanie, platných ochranných známk bolo 47 tisíc. Spájanie nízkeho počtu chránených patentov (úžitkových vzorov) s vysokými výdavkami za ochranu považuje za mýtus. V praxi sa stretáva s individuálnymi prihlasovateľmi, vynálezcami aj bez vysokoškolského vzdelania, ktorí sú schopní na vlastné náklady sami podať medzinárodnú patentovú prihlášku (2,5 až 3,5 tisíc eur za úradný poplatok) plus platba za služby patentového zástupcu, čo úhrnne predstavuje asi 4 tisíc eur na založenie budúceho ochranného práva kdekoľvek na svete. Na základe vypočítaných prednášok, ktoré odzneli na tejto konferencii, považuje za absolútny záujem SR, aby všetky výsledky duševnej činnosti akademickej sféry a vedeckovýskumných inštitúcií financovaných z verejných zdrojov boli chránené. Financie predstavujú problém, ale nie neprekonateľný. Za veľmi pozitívnu až prelomovú hodnotí aktivitu Slovenskej inovačnej a energetickej agentúry s inovačnými poukážkami, ktoré po prvý raz zahŕňajú aj úradné poplatky za právnu ochranu duševného vlastníctva. Verí, že sa to odzrkadlí aj na počte podaných medzinárodných prihlášok. V porovnaní so štatistikou o národných patentoch, ktoré môžu byť skresľujúce (ako spomenul pri stratégii ochrany), za vhodnejšie meradlo inovatívnosti považuje európske prihlášky. Doplnil, že počty medzinárodných prihlášok sú vyššie ako citovaných 20, sú na úrovni asi 40 až 50 ročne, pretože sa podávajú rôznymi cestami (nielen na ÚPV SR).

Ján Havier dodal, že dobrým indikátorom sú aj PCT prihlášky. Počty podaných prihlášok sa sledujú medzinárodne ako ukazovateľ a slúžia na porovnanie inovatívnosti krajín, kde Slovensko je skutočne na nelichotivo nízkej pozícii, čo odzrkadľuje stav vedy a výskumu vôbec. Podotkol, že z týchto prihlášok je istá časť podávaná v rámci projektov ako povinná položka na splnenie projektového merateľného ukazovateľa bez úmyslu ďalšieho využitia. Poukázal, že tento problém je systémový a súvisí aj s investovaním do výskumu, ktoré je nízke, rovnako ako kultúra a povedomie o ochrane duševného vlastníctva. Ak nenastane systémová zmena, zostaneme stále na úrovni montážnej dielne, bez vlastného výskumu a s ním súvisiacej vlastnej výroby s vysokou pridanou hodnotou. Jedným z nemnohých reálnych príkladov úspešných firiem typu MSP je Spinea s.r.o., ktorá má celú svoju výrobu založenú na patente, vybudovala si meno a vlastní jednu z dvoch celosvetovo unikátnych technológií. Takýchto firiem je však na Slovensku málo.

Radovan Čechvala súvis vidí v aktuálnej infraštruktúre priemyslu na Slovensku a historickom vývoji.

Na Slovensku absentuje trh s malými a strednými firmami, ktoré sú jadrom inovácií v každej ekonomike. Máme len veľké zahraničné firmy, ktoré chránia duševné vlastníctvo svojich materských krajín. Počet MSP, v ktorých sa realizuje inovačný cyklus (s obratom 1 – 10 mil. eur), je veľmi málo. Start-up ekosystém sa ešte len začína vyvíjať. Komerčný výskum je teda obmedzený.

Povedomie o duševnom vlastníctve

Ondrej Chovanec na základe vlastnej skúsenosti kriticky zhodnotil, že povedomie o duševnom vlastníctve na Slovensku v začínajúcich start-upoch je minimálne. On a jeho partner v start-upe mali predošlé asi 10-ročné manažérske skúsenosti, takže si uvedomovali úlohu duševného vlastníctva. Vo firme mali jasnú predstavu, že svoj fyzický produkt chcú ochrániť v najväčšej možnej miere. Na Slovensku neregistrovali infraštruktúru, ktorá by im pomohla dozvedieť sa o problematike a cestu k duševnej ochrane pociťoval viac-menej ako boj.

Lenka Bednárová potvrdila nízku úroveň povedomia najmä mladých technicky zameraných start-upistov. Problém mali vysporiadať sa s manažmentom, vedením firmy, riadením ľudí, ekonomickými ukazovateľmi a častokrát bolo povedomie o význame duševného vlastníctva na poslednom mieste. I napriek konzultáciám, navrhnutým stratégiám ochrany ich duševného vlastníctva a odporúčaniam, v ďalších krokoch sa opäť viac zameriavali na rozvoj a prácu s ich technológiou, duševné vlastníctvo sa nestalo prioritou, čo zdôvodňovali nedostatkom času.

Radovan Čechvala konštatuje, že výsledky vzdelávania na stredných a vysokých školách sa neprejavujú v praxi, pretože 90 % svojho času venuje vysvetľovaniu úplných základov práv duševného vlastníctva. Dokonca ani právnici, napriek predmetu duševné vlastníctvo na právnických fakultách, nie sú schopní napísať patentovú prihlášku, pretože im chýbajú technické znalosti. Očakáva, že by v tomto smere malo nastať zlepšenie. Vo všeobecnom povedomí chýba porozumenie, čo je duševné vlastníctvo a čo umožňuje a to vidí ako základnú chybu, ktorá sa prenáša do kľúčových chýb začínajúcich podnikateľov. Nechápu, čo je to právo duševného vlastníctva a čo poskytuje. Je to tzv. negatívne právo. Také právo, ktoré vám umožňuje zakázať tretej strane niečo robiť. Získanie patentu neznamená, že niečo môžete vyrábať, to je dané patentovou situáciou a inými patentmi. Horšie, ako nechrániť duševné vlastníctvo svojej firmy, je porušovanie práv iných, pretože to môže viesť k okamžitému koncu firmy. Uprednostnil by, ak by bolo právo k duševnému vlastníctvu nazerané, vysvetľované a vyučované z tohto uhla pohľadu.

Cesty k pozdvihnutiu povedomia podnikateľov o ochrane duševného vlastníctva

Podľa Jána Haviera k pozdvihnutiu povedomia by prispela aj skoršia výchova v oblasti duševného vlastníctva už na stredných a vysokých školách. Žiaľ, ani samotní výskumníci nemajú želiteľnú úroveň povedomia o duševnom vlastníctve. Navrhuje tri hlavné segmenty vzdelávania o duševnom vlastníctve:

- laický (stredné školy, podnikateľské vzdelávanie), ktoré súvisí aj s porušovaním, falzifikáty,
- malé a stredné podniky (workshopy, ktoré v súčasnosti organizuje ÚPV SR, ale zapojiť aj iné organizácie),
- akademický segment, výskumníci.

Lenka Bednárová dodala, že CVTI SR prispieva k zvyšovaniu povedomia star-upistov aj aktivitami prostredníctvom inkubátorov na univerzitách (Slovenská technická univerzita, Technická univerzita v Košiciach). Uvedomuje si, že situácia vyžaduje širšie pokrytie v rámci celého Slovenska, čo však súčasné personálne kapacity CVTI SR neumožňujú.

Radovan Čechvala vidí pozitíva vo vzdelávaní a zvyšovaní povedomia o duševnom vlastníctve vo vypracovaní národnej stratégie rozvoja duševného vlastníctva, ktoré zadala vláda SR. Obsahuje nové vzdelávacie úlohy pre ÚPV SR vedúce k tomu, aby vzdelávanie bolo dostupné všeobecnejšie a aj elektronickou formou. Dokument odstraňuje bariéry (najmä legislatívne) brániace spolupráci medzi akademickou a podnikateľskou sférou.

Záver

Na záver moderátor panelu Ondrej Chovanec zhrnul, že na Slovensku problém s ochranou duševného vlastníctva pretrváva a je výrazný a povedomie o duševnom vlastníctve je nízke. Napriek tomu však sú vyvíjané iniciatívy, ktoré sa snažia tento problém riešiť. Zo svojho pohľadu ako podnikateľa by privítal vzorové príklady firiem, ktoré existujú vďaka ochrane duševného vlastníctva, podporným aktivitám a pomoci, ktorú majú v súčasnosti k dispozícii. Podľa jeho názoru by sa pozornosť mala viac zamerať na poskytovanie individuálnych služieb najperspektívnejším firmám s jasnou predstavou o využití svojho duševného vlastníctva. Takéto firmy by slúžili ako príklady hodné nasledovania aj pre ostatných a spolu s tým by sa šírili aj referencie o službách CVTI SR, Národného podnikateľského centra a užitočný by bol aj konkrétny zoznam patentových zástupcov, ktorí sú vhodní na takéto projekty. Zabezpečiť spropagovanie úspešných firiem, a tým motivovať aj ostatných.

INFORMÁCIE O REČNÍKOCH

ADAMOVÁ ZUZANA

Senior právnička, advokátska kancelária Petkov&co, Bratislava
Senior Associate, Petkov&Co, solicitors, Bratislava

Zuzana Adamová je odborníčkou na právne aspekty v oblasti nových technológií, kyberpriestoru, ochrany osobných údajov a duševného vlastníctva. Pôsobí v advokátskej kancelárii PETKOV & Co. a je riaditeľkou Ústavu práva duševného vlastníctva a informačných technológií na Trnavskej univerzite v Trnave. Vykonáva tiež činnosť ako patentový zástupca a ako expert v rámci Arbitrážneho centra pre alternatívne riešenie doménových sporov (EISi), kde rozhoduje spory pre domény „sk“. Je členkou redakčných rád, odborných a legislatívnych skupín a je autorkou mnohých publikácií z oblasti duševného vlastníctva.

Zuzana Adamová is an expert in the legal aspects of new technologies, cyberspace, personal data protection and intellectual property. She is a senior associate at PETKOV & Co., and Director of the Institute of Intellectual Property and Information Technologies at the University of Trnava. She acts as a patent attorney and an expert within the Arbitration Centre for Alternative Domain Dispute Resolution within the European Information Society Institute (EISi), where she resolves disputes for „sk“ domains. She is a member of professional and legislative groups, and editorial boards. She is the author of many publications on intellectual property.

ANDREANSKÝ BRANISLAV

Moderátor podujatia COINTT 2021

Presenter at COINTT 2021 conference

Branislav Andreanský v roku 2005 začína ako outdoorový inštruktor teambuildingových programov zameraných na budovanie a rozvoj tímov. Časom sa začal špecializovať na oblasť podpory a rozvoja manažérov na rôznych úrovniach riadenia. V spoločnosti Restartup s.r.o. Bratislava, sa okrem manažérskych školení aktívne venoval oblasti politického marketingu, keď pomáhal s nastavením komunikácie s verejnosťou a dohliadal na taktické plnenie komunikačných stratégií. V rámci podporných programov sa tzv. pro-bono venoval strategickému poradenstvu a facilitačným stretnutiam s neziskovými organizáciami a workshopovým aktivitám na akademickej pôde. Aktuálne sa piaty rok pohybuje v personálnej oblasti so zodpovednosťou za proces výberu zamestnancov a riadiacich pracovníkov, ich adaptáciu, vzdelávanie, podporu a rozvoj.

In 2005, Branislav Andreanský started as an outdoor instructor on team-building programmes focused on team-building and development. Over time, he specialised in the support and development of managers at various managerial levels. At Restartup s.r.o. Bratislava, in addition to management training, he was actively involved in political marketing, helping set up personal relation communications and overseeing the tactical implementation of communication strategies. Within the support programmes, he was engaged pro bono in strategic consulting and facilitation meetings with not-for-profit organisations and workshop activities on academic grounds. For the last five years he has worked in the personnel area, being responsible for the process of selecting employees and managers, their adaptation, training, support and development.

BAČÁROVÁ RENÁTA

Vedúca Centra transferu technológií – Technologický a inovačný park, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Head of Technology Transfer Centre – Technology and Innovation Park, Pavol Jozef Šafárik University in Košice

Renáta Bačárová pôsobí od roku 2000 na Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (UPJŠ), Právnickej fakulte, Katedre občianskeho práva. Zároveň vedie Centrum transferu technológií v Technologickom a inovačnom parku UPJŠ v Košiciach, ktorého prioritným cieľom je ochrana a komercializácia duševného vlastníctva a koordinácia a podpora start-up spoločností na UPJŠ. Vo svojej vedecko-pedagogickej činnosti sa venuje najmä právu duševného vlastníctva, právu informačných a komunikačných technológií, ochrane osobných údajov, mediálnemu právu a občianskemu právu. Na Úrade priemyselného vlastníctva SR vykonáva lektorskú činnosť v akreditovanom kurze Duševné vlastníctvo a je odbornou garantkou jedného z modulov. V roku 2000 ukončila Inštitút duševného vlastníctva, v rokoch 2004 – 2005 absolvovala ročný študijný pobyt na Humboldtovej univerzite v Berlíne (LL.M.) a následne aj krátkodobé študijné pobyty na Inštitúte Maxa Plancka pre inovácie a súťažné právo v Mníchove. Ako advokátka pôsobí od roku 2008. Je členkou redakčnej rady časopisu Duševné vlastníctvo, členkou Rady pre transfer a inovácie na UPJŠ v Košiciach, členkou pracovnej skupiny k rekodifikácii autorského práva na Slovensku pri Ministerstve kultúry SR, členkou výskumnej skupiny práva duševného vlastníctva na Univerzite Palackého v Olomouci a členkou Slovenskej advokátskej komory. Podieľala sa na príprave Národnej stratégie duševného vlastníctva na Slovensku. Je autorkou monografie Zmluvné záväzky v autorskom práve. Publikuje a prednáša doma aj v zahraničí a je zapísaná v zozname prednášajúcich Svetovej organizácie duševného vlastníctva za SR.

Renáta Bačárová has worked at the Department of Civil Law of the Faculty of Law, Pavol Jozef Šafárik University in Košice (UPJŠ) since 2000. She also holds the position of Head of the Technology Transfer Centre of the Technology and Innovation Park in the UPJŠ in Košice, the priority goal of which is the protection and commercialisation of intellectual property and the coordination and support of start-up companies at the university. Her scientific activities and education are focused mainly on intellectual property law, information and communications technology law, personal data protection, media law and civil law. She teaches in an accredited course Intellectual Property and is professional guarantor of one of the modules which is organised by the Industrial Property Office of the Slovak Republic (IPO SR). In

2000 she completed her own study at the Institute of Intellectual Property at IPO SR, in 2004 – 2005 she completed a one-year study stay at Humboldt University in Berlin (LL.M.) and subsequently short-term study stays at the Max Planck Institute for Innovation and Competition Law in Munich. She has worked as an advocate since 2008. She is a member of the editorial board of the Intellectual Property magazine, a member of the Council for Transfer and Innovation at UPJŠ in Košice, a member of the working group for recodification of copyright in Slovakia at the Ministry of Culture of the Slovak Republic. She is also a member of a research team on intellectual property law at Palacký University in Olomouc in the Czech Republic and a member of the Slovak Chamber of Advocates. She was involved in preparation of the National Intellectual Property Strategy in Slovakia. She is author of the monograph Contractual Obligations in Copyright. She publishes and lectures at home and abroad and is a listed speaker of the World Intellectual Property Organisation for the Slovak Republic.

BALÍK PETER

Generálny riaditeľ sekcie inovácií, strategických investícií a analýz (HUB), Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky, Bratislava

General Director, Innovations, Strategic Investments and Analyses (HUB) Section, Ministry of Investment, Regional Development and Informatisation of the Slovak Republic, Bratislava

Peter Balík ako generálny riaditeľ Sekcie inovácií, strategických investícií a analýz (HUB) na Ministerstve investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky pomáha formovať slovenskú inováciu a start-upovú stratégiu zameranú na zlepšovanie slovenského podnikateľského prostredia a podporu inovatívnych myšlienok podnikania zo strany vlády. Má skúsenosti ako politický poradca pri delegácii Európskej únie pri OSN v New Yorku a následne počas českého predsedníctva v Rade Európskej únie, kde pracoval v Stálom zastúpení Českej republiky pri OSN. Pôsobil ako asistent poslanca slovenského parlamentu a tiež ako expert v rámci JASPERS (Európska investičná banka), kde sa venoval projektom financovaným z EŠIF v oblastiach inovácií, výskumu a vývoja a podpory inteligentných miest. Dlhodobu pôsobil aj v zahraničí ako strategický konzultant v rôznych poradenských spoločnostiach a vo viacerých medzinárodných organizáciách, vrátane Európskeho parlamentu v Bruseli a Organizácii spojených národov v New Yorku.

Peter Balík, as General Director of the Innovation, Strategic Investment and Analysis Section (HUB) at the Ministry of Investment, Regional Development and Informatisation of the Slovak Republic, helps shape the Slovak innovation and start-up strategy aimed at enhancing the Slovak business environment and providing Slovak government support for innovative business ideas. He gained experience as a political adviser in the European Union delegation to the UN in New York and subsequently during the Czech Presidency of the European Union Council, where he worked in the Permanent Representation of the Czech Republic to the UN. He acted as an assistant to a member of the Slovak Parliament and also as an expert in the team of the Joint Assistance to Support Projects in European Regions/JASPERS (operating under the European Investment Bank), where he focused on projects funded from the European Structural and Investment Funds in innovation, research and development, and the promotion of smart cities. He has also worked abroad on a long-term basis as a strategic consultant in various consulting companies and in several international organisations, including the European Parliament in Brussels and in the United Nations in New York.

BEDNÁŘOVÁ LENKA

Vedúca oddelenia informačnej podpory transferu technológií, odbor transferu technológií, Centrum vedecko-technických informácií, Bratislava
Head of Department for Information Support to Technology Transfer, Technology Transfer Division, Slovak Centre of Scientific and Technical Information, Bratislava

Lenka Bednářová študovala marketingový a obchodný manažment na Ekonomickej univerzite v Bratislave. Vyše 10 rokov svojej praxe v Univerzitnom technologickom inkubátore Slovenskej technickej univerzity v Bratislave venovala podpore inovácií, pričom posledných 7 rokov ho viedla. Počas tohto obdobia nadobudla skúsenosti s prácou na národných aj medzinárodných projektoch, pomáhala študentom a absolventom vysokých škôl rozbehnúť vlastné podnikanie formou technicky orientovaných start-up spoločností, poskytovala im odborné poradenstvo najmä v oblasti tvorby podnikateľských plánov, marketingu, networkingu a ochrany duševného vlastníctva. Od júla 2020 pôsobí v Centre vedecko-technických informácií na odbore transferu technológií, kde má na starosti marketingové aktivity zamerané na zvyšovanie povedomia o ochrane duševného vlastníctva a transfere technológií. Vede stredisko PATLIB s fondmi špeciálnej literatúry, v ktorom kolektív rešeršných pracovníkov poskytuje služby v oblasti ochrany duševného vlastníctva najmä podnikateľom a aj širšej verejnosti. Zastáva post viceprezidentky v riadiacej rade združenia Licensing Executive Society Česká republika a Slovensko (LES ČRS).

Lenka Bednářová studied marketing and business management at the University of Economics in Bratislava. She spent more than ten years in the University Technology Incubator of the Slovak University of Technology in Bratislava, of which the last seven in the position of its head, providing support for innovation. Over this period she gained experience with national and international projects, assisted students and university graduates to start their own business as technically oriented start-up companies, advising them predominantly in business planning, marketing, networking and intellectual property protection. From July 2020 she has been working as head of Department for Information Support to Technology Transfer, Technology Transfer in the Division for Technology Transfer at the Slovak Centre of Scientific and Technical Information in Bratislava. She is responsible for promoting intellectual property protection and technology transfer in many ways. She also heads the PATLIB Centre equipped with a range of special information resources. She leads a team of researchers who provide services in intellectual property protection to entrepreneurs, in particular, but also to the general public. She holds the position of Vice-President on the Managing Board of the Licensing Executives Society Czech Republic and Slovakia (LES ČRS).

BIELIKOVÁ MÁRIA

Výkonná riaditeľka, Kempelenov inštitút inteligentných technológií, Bratislava

Chief Executive Officer, Kempelen Institute of Intelligent Technologies, Bratislava

Profesorka Mária Bieliková vedie Kempelenov inštitút inteligentných technológií (www.kinit.sk), nezávislý výskumný inštitút inšpirovaný podobnými inštitúciami v zahraničí, ktorý ako centrum excelentného výskumu a expertízy podporuje záujem firiem o výskum, ich silnejšie prepojenie s akademickým sektorom a prilákanie talentov na Slovensko.

Absolvovala štúdium na Slovenskej technickej univerzite v Bratislave (STU), kde získala titul Ing. a PhD. a pôsobila viac ako 30 rokov najskôr ako odborná asistentka, potom docentka a profesorka. Bývalá dekanka Fakulty informatiky a informačných technológií STU je medzinárodne uznávanou odborníčkou a spoluautorkou mnohých publikácií v oblasti informatiky a umelej inteligencie (AI). Je dlhoročnou členkou medzinárodných profesijných spoločností IEEE a ACM, bola členkou správnej rady Joint Research Centre pri Európskej komisii.

Professor Mária Bieliková heads the Kempelen Institute of Intelligent Technologies (www.kinit.sk), an independent research institute inspired by similar institutions abroad, which, as a centre of excellent research and expertise, supports the interest of companies in research, their stronger alliance with the academic sector and attracting talented people to Slovakia. She graduated from the Slovak University of Technology (STU) in Bratislava from which she received her academic degrees. For more than thirty years she worked there, first as an assistant, then as senior lecturer and professor. A former Dean of the Faculty of Informatics and Information Technologies of STU, she is an internationally recognised expert and co-author of many publications on informatics and artificial intelligence. She is a senior member of international professional associations such as the Institute of Electrical and Electronics Engineers (IEEE) and the Association for Computing Machinery (ACM), and she was a board member of the Joint Research Centre at the European Commission.

BLAŠKOVITŠ PETER

Generálny riaditeľ, Slovenská inovačná a energetická agentúra (SIEA), Bratislava

General Director, Slovak Innovation and Energy Agency (SIEA), Bratislava

Peter Blaškovič vedie Slovenskú inovačnú a energetickú agentúru (SIEA) od júna 2020. SIEA zastrešuje široké spektrum aktivít od projektov zameraných na inovatívne riešenia, energetickú efektívnosť až po využívanie obnoviteľných zdrojov energie. Pred nástupom do agentúry štyri roky pôsobil ako generálny riaditeľ Národného centra zdravotníckych informácií (NCZI). Pod jeho vedením sa spustil rozsiahly projekt eZdravie, ktorý je základom pre elektronické zdravotníctvo. Za projekt prevzal cenu ITAPA 2019 v kategórii Najlepší projekt digitalizácie spoločnosti Slovenska. V minulosti pôsobil ako konzultant pre informačné technológie a manažér v Rakúsku, Austrálii a na Blízkom východe a viedol úsek informačných technológií Slovenskej pošty.

Peter Blaškovič has headed the Slovak Innovation and Energy Agency (SIEA) since June 2020. The SIEA covers a wide range of activities from projects focused on innovative solutions, energy efficiency to the use of renewable energy sources. Prior to joining the SIEA, he served as General Director of the National Centre for Health Information (NCZI) for four years. Under his leadership, they put into operation a large-scale eHealth project, which is the basis for electronic healthcare. For this project he received the ITAPA 2019 award in the category of Best Societal Digitisation Project in Slovakia. In the past, he worked as an IT consultant and manager in Austria, Australia and the Middle East and headed the Information Technology Department of Slovenská pošta (Slovak Postal Services).

BOCKOVÁ LUCIA

*Vedúca klientskeho centra, Úrad priemyselného vlastníctva SR
Head of the Client Centre, Industrial Property Office of the Slovak
Republic, Banská Bystrica*

Lucia Bocková bola po úspešnom ukončení štúdia v roku 1997 na Technickej univerzity v Košiciach zamestnaná na Úrade priemyselného vlastníctva SR ako patentová expertka v oblasti strojárstva na patentovom odbore. Od roku 2010 pracovala v kancelárii predsedu a medzinárodných vzťahov, kde sa spolupodieľala na organizovaní domácich a zahraničných stretnutí, seminárov a rôznych podujatí úradu. Od roku 2013 až po súčasnosť pracuje v klientskom centre úradu, kde je vedúcou oddelenia. V rámci činnosti klientskeho centra poskytuje informácie v Infocentre, vykonáva komerčné rešerše a službu prediagnostiky priemyselných práv. Pravidelne prednáša na odborných seminároch, na školách a univerzitách.

Lucia Bocková after completing her studies at the Technical University in Košice in 1997 she was employed as a patents expert in mechanical engineering in the Patents Department at the Industrial Property Office of the Slovak Republic (IPO SR). From 2010, she worked in the Office of the President and International Relations at the IPO SR where she was involved in the organisation of domestic and foreign meetings, seminars and various events. Since 2013, she has headed the Client Centre of the IPO SR. Her activities include the provision of information, commercial researches and pre-diagnostics of industrial rights. She regularly lectures at seminars, schools and universities.

BRESTOVIČ TOMÁŠ

Prodekan pre inovácie a transfer technológií, Strojnícka fakulta,
Technická univerzita v Košiciach, Košice

*Vice-Dean for Innovation and Technology Transfer, Faculty of
Mechanical Engineering, Technical University in Košice, Košice*

Profesor Tomáš Brestovič je prodekanom na Strojníckej fakulte Technickej univerzity v Košiciach. Už 15 rokov sa venuje výskumu a vývoju v oblasti vodíkových technológií s orientáciou na uskladnenie, kompresiu a separáciu vodíka. Je spoluautorom prvého Slovenského nízkotlakového vodíkového autobusu na vodíkový pohon, metalhydridového kompresora a modelu hybridného automobilu. Je autorom 256 odborných publikácií, z ktorých značná časť je venovaná vodíkovým technológiám.

Professor Tomáš Brestovič is a vice-dean at the Faculty of Mechanical Engineering of the Technical University in Košice. He has been engaged in the research and development of hydrogen technologies with a focus on hydrogen storage, compression and separation for fifteen years. He is a co-author of the first Slovak low-pressure hydrogen-powered bus, a metal hydride compressor and a model of a hybrid hydrogen car. He is the author of 256 publications, many of which are devoted to hydrogen technologies.

BRZIAKOVÁ ANNA

Pridružená partnerka, Civitta Slovakia, a.s., Bratislava

Associate Partner, Civitta Slovakia, a.s., Bratislava

Anna Brziaková je pridruženou partnerkou spoločnosti Civitta Slovakia, a. s. Bratislava, v ktorej jej hlavnou expertízou sú finančné nástroje EÚ. Za ňou stojí viac ako pätnásť rokov skúseností s rôznymi finančnými nástrojmi grantovej politiky EÚ (Európske štrukturálne a investičné fondy, granty Európskej komisie, rámcové programy EÚ, Európska územná spolupráca) s dôrazom na vytváranie komplexných grantových stratégií za účelom maximalizácie efektívneho čerpania finančných prostriedkov prednostne v oblasti výskumu, vývoja, inovácií a medzinárodného networkingu. Vo svojom pracovnom portfóliu má aj viac ako pätnásť rokov skúseností s projektovým riadením deep-tech projektov, vrátane riadenia zmiešaných výskumných kolektívov a viac ako desať rokov skúseností s manažmentom inovácií a rozvojom strategických partnerstiev.

Anna Brziaková is an Associate Partner in Civitta Slovakia, a.s., Bratislava where her main expertise lies in funding instruments of the European Union. This expertise is built upon more than fifteen years' experience with various financial instruments of EU Grant policy (European Structural and Investment Funds, European Commission Grants, European Territorial Cooperation) with a focus on creating comprehensive and systematic grant innovation strategies to maximise funding efficiency, especially in research, development, innovation and international networking. Her experience also includes her engagement in project management, especially deep-tech projects, including the management of complex research teams. She spent more than ten years gaining experience in innovation management and development of relationships with strategic partners.

CATRAN TAL

Konzultant a radca v oblasti start-upov a accelerátorov, Izrael

Consultant and adviser in start-ups and accelerators, Israel

Tal Catran je výnimočným zjavom súčasného globálneho ekosystému inovácií. Od roku 2012 založil sedemnást start-up accelerátorov v Izraeli i v zahraničí, čo z neho urobilo guru v oblasti budovania akcelerátorov, centier a start-upových ekosystémov. Počas svojho pôsobenia viedol 60 tímov, hosťoval takmer tisícku start-upov v akcelerátoroch, ktoré vybudoval. Je členom poradných výborov mnohých inštitúcií a technologických start-upov. Aktívne sa zapája do propagácie a mentoringu start-upových ekosystémov po celom svete. Ešte stále je možné prihlásiť sa do najnovšieho akceleračného programu www.can-ax.com na lekárske využitie konope a na účasť v globálnej súťaži Haier Techlink Challenge 2021 na inteligentné vylepšenia a využitie domácich spotrebičov spoločnosti Haier <http://techlink-challenge.com/>. Je tiež zanietým hlavným rečníkom a prispieva do platformy TEDx na témy súvisiace s technologickými start-upmi, inováciami a podnikaním, v ktorej sa nadšením delí o svoje osvedčené nástroje na mentoring, motiváciu a inšpiráciu pre podnikateľov z celého sveta. Viac informácií o Talovi Catranovi je možné nájsť na jeho LinkedIn profile a na jeho webovej stránke.

Tal Catran features prominently in the global innovation ecosystem. He has founded seventeen start-up accelerators since 2012, in Israel and abroad, which has led to him being recognised as a Guru on building accelerators, hubs and start-up ecosystems. Over the years, he has conducted 60 cohorts, hosting near to a 1,000 start-ups in his accelerators. He serves as advisory board member in various companies and technology start-ups. His active involvement in promoting and mentoring start-up ecosystems extends across the world. His latest accelerators www.can-ax.com for Medical Cannabis and Haier Techlink Challenge 2021 for Smart home Appliances <http://techlink-challenge.com/> are open for applications. More information about him can be found on his LinkedIn profile or on his website.

ČECHVALA RADOVAN

Partner, inventa Patentová a známková kancelária s. r. o., Bratislava
Partner, inventa Patent and Trademark Agency s. r. o., Bratislava

Radovan Čechvala je patentovým zástupcom, Európskym známkovým a dizajnovým zástupcom a skúseným konzultantom v oblasti IP. Špecializuje sa na podporu firiem ako aj vynálezcov počas celého inovačného cyklu a špeciálne v procese získavania medzinárodnej ochrany pre výsledky ich tvorivej činnosti. Sústreďuje sa predovšetkým na riešenia v oblasti softvéru a umelej inteligencie. Vďaka svojej aktívnej účasti vo viacerých inovatívnych start-upových projektoch má skúsenosti aj z prostredia začínajúcich firiem. Je členom predstavenstva Slovenskej komory patentových zástupcov. Je tiež aktívnym členom kľúčových medzinárodných organizácií, venujúcich sa problematike ochrany duševného vlastníctva, vrátane Medzinárodnej organizácie pre ochranu duševného vlastníctva (International Association for the Protection of Intellectual Property-AIPPI), Medzinárodnej organizácie pre ochranné známky (International Trademark Association-INTA), v Združení pre ochranné známky európskych krajín (European Communities Trade Mark Association-ECTA) ako aj v Nemeckom združení pre ochranu duševného vlastníctva (German Association for the Protection of Intellectual Property-GRUR).

Radovan Čechvala is a patent attorney, a European trademark and design attorney, and an experienced intellectual property consultant. He specialises in supporting companies as well as inventors throughout the innovation cycle and especially in the process of applying for international protection for the outcomes of their inventive activities. He mainly focuses on solutions in the field of software and artificial intelligence. Thanks to his active participation in several innovative start-up projects, he has also gained experience in the environment of start-up companies. He is a member of the Board of the Slovak Chamber of Patent Attorneys. He is also an active member of key international organisations dealing with intellectual property protection, including the International Association for the Protection of Intellectual Property (AIPPI), the International Trademark Association (INTA), the European Communities Trade Mark Association (ECTA) as well as the German Association for the Protection of Intellectual Property (GRUR).

ČIŽMÁR ANTON

Prorektor pre inovácie a transfer technológií, Technická univerzita v Košiciach

Vice-Chancellor for Innovation and Technology Transfer, Technical University in Košice

Profesor Anton Čižmár vyštudoval Elektrotechnickú fakultu Slovenskej technickej univerzity v Bratislave odbor Telekomunikácie v roku 1980. Po krátkom pôsobení v Slovenských telekomunikáciách nastúpil na Technickú univerzitu v Košiciach (TUKE). V rokoch 1994 až 2000 vykonával funkciu dekana Fakulty elektrotechniky a informatiky a potom v rokoch 2000 až 2007 ako prorektor TUKE pre oblasť informatiky. Bol rektorom Technickej univerzity v Košiciach v rokoch 2007 – 2015. Počas tohto obdobia sa na univerzite implementovali projekty štrukturálnych fondov EÚ v objeme viac ako 100 mil. eur. Ich výsledkom je okrem iného aj moderný univerzitný vedecký park Technicom. Ako rektor inicioval založenie v súčasnosti veľmi populárneho Start-up centra, v rámci ktorého bolo podporených niekoľko desiatok start-up firiem. V súčasnosti pôsobí na univerzite ako prorektor pre inovácie a transfer technológií a zároveň je viceprezidentom pre stratégiu v UVP Technicom. Je profesorom v odbore Elektronika a telekomunikačná technika a garantom odboru Počítačové siete. Bol zodpovedným riešiteľom viac ako 20 EÚ projektov v oblasti informatiky a komunikačných sietí a prvý riaditeľ úspešného združenia Košice IT Valley. Jeho vedeckovýskumná činnosť je orientovaná do oblasti rozpoznávania reči počítačom a digitálnych modulácií pre technológie 5G.

Professor Anton Čižmár graduated from the Faculty of Electrical Engineering of the Slovak University of Technology in Bratislava with a degree in telecommunications in 1980. After a brief spell working in Slovak Telecommunications, he joined the Technical University in Košice (TUKE). From 1994 to 2000 he held the position of Dean of the Faculty of Electrical Engineering and Informatics. Between 2000 and 2007 he acted as Vice-chancellor of TUKE for Informatics and from 2007 to 2015 he served as Chancellor of the Technical University in Košice. During this period, the EU structural fund projects amounting for more than 100 mill. euros were implemented at the university. They resulted in, among other things, the Technicom - a modern university science park (USP). As Chancellor, he initiated the establishment of the currently very popular Start-up Centre, in which many start-up companies have been supported. He currently works at the TUKE as Vice-Chancellor for Innovation and Technology Transfer and is also Vice President for Strategy at USP Technicom. He is a professor of electronics and telecommunications technology

and a guarantor of the computer network department. He has been the main beneficiary of more than 20 EU projects in informatics and communications networks and the first director of the successful Košice IT Valley association. His research is focused on computer speech recognition and digital modulation for 5G technologies.

ČOREJOVÁ ANDREA

Vedúca centra pre transfer technológií Žilinskej univerzity v Žiline
Head of Centre for Technology Transfer at Žilina University in Žilina

Andrea Čorejová je vedúcou Centra pre transfer technológií Žilinskej univerzity v Žiline (CTT UNIZA). Absolvovala akreditovaný kurz Duševné vlastníctvo na Úrade priemyselného vlastníctva SR. Od roku 2012 je súdnou znalkyňou v znaleckých odboroch Priemyselné vlastníctvo a Ekonómia a manažment, odvetvie Kontrolling. Vo svojej dizertačnej práci sa zamerala na prenos poznatkov a ochranu duševného vlastníctva v podmienkach sektora IKT. Vo svojej práci v CTT UNIZA sa zameriava na ochranu duševného vlastníctva UNIZA, na optimalizáciu procesov ochrany a komercializácie duševného vlastníctva, zodpovedala za vypracovanie internej smernice pre správu duševného vlastníctva na pôde UNIZA. Na Fakulte elektrotechniky a informačných technológií UNIZA vyučuje predmet Právne aspekty multimédií. Je členkou medzinárodnej organizácie LES (Licensing Executives Society Czech Republic & Slovakia), ktorá je súčasťou LESI (Licensing Executives Society International). Je zapojená do národného projektu CVTI SR (Národná infraštruktúra pre podporu transferu technológií na Slovensku II – NITT SK II). Zároveň zastupuje UNIZA v Komisii pre koncepčné aktivity a spoluprácu a v Komisii pre správu Patentového fondu a podporu v procese transferu technológií Národného centra transferu technológií SR. Je kontaktnou osobou za UNIZA pri spolupráci s Úradom priemyselného vlastníctva SR v rámci PATLIB Centra a InnInfo centra, ktoré boli zriadené na UNIZA v roku 2016.

Andrea Čorejová heads the Centre for Technology Transfer at Žilina University in Žilina (CTT UNIZA). She completed an accredited course in Intellectual Property at the Industrial Property Office of the SR. Since 2012 she has acted as an expert witness in Industrial Property, and Economics and Management in the Controlling branch. Her dissertation was focused on knowledge transfer and intellectual property protection in Information and Communication Technologies. In her role at the CTT UNIZA, she aims at intellectual property protection and optimisation of the processes of intellectual property protection and commercialisation. She was responsible for drawing up the university's internal guidelines for intellectual property management at UNIZA. She lectures on the legal aspects of multimedia at the Faculty of Electrical Engineering and Information Technology of UNIZA. She is a member of an international organisation Licensing Executives Society Czech Republic and Slovakia (LES CRS) which is part of the Licensing

Executives Society International (LESI). She is involved in the National Infrastructure for Supporting Technology Transfer in Slovakia II – NITT SK II, a national project implemented by the Slovak Centre of Scientific and Technical Information (CVTI SR). She represents UNIZA on the Committee for Conceptual Activities and Co-operation, and also on the Committee for Management of Patent Fund and Support for Technology Transfer at the Slovak National Technology Transfer Centre. She acts as UNIZA contact person for collaboration with the Industrial Property Office of the Slovak Republic and also for the PATLIB Centre and InnolInfo Centre, both of which were established in 2016.

DONOVAL MARTIN

Riaditeľ strediska pre projekty a spoluprácu s praxou Impulz Corona STU, Slovenská technická univerzita v Bratislave

Director, Impulz Corona STU, Centre for Research and Development Projects Management and Cooperation, Slovak University of Technology in Bratislava

Martin Donoval je koordinátorom výskumných projektov na Fakulte elektrotechniky a informatiky Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, kde pôsobí ako riaditeľ Strediska pre projekty a spoluprácu s praxou. Vo výskume a inováciách sa zameriava na rozvoj bioelektronických riešení a systémov v oblasti telemedicíny. Vede výskumnú skupinu, zaoberajúcu sa rozvojom hardvérových riešení a analytických nástrojov pomocou strojového učenia za využitia umelých neurónových sietí (UNS). S viac ako 15-ročnými skúsenosťami s projektami výskumu a inovácií sa intenzívne zameriava na rozvoj transferu univerzitných výsledkov do praxe a prepojeníu akademického prostredia s priemyslom.

Martin Donoval is a coordinator of research projects at the Faculty of Electrical Engineering and Informatics of the Slovak University of Technology in Bratislava. He holds the position of Director of the Centre for Research and Development Projects Management and Cooperation. In research and innovation he focuses on the development of bioelectronic solutions and systems in telemedicine. He leads a research group aimed at the development of hardware solutions and analytical tools through machine learning using Artificial Neural Networks (ANR). With more than fifteen years of experience in research and development projects, he focuses intensively on the development of the transfer of university outputs into practice and the collaboration of the academic sector with industry.

DUCHOŇ FRANTIŠEK

Profesor v odbore kybernetika, Ústav robotiky a kybernetiky, Fakulta elektrotechniky a informatiky, Slovenská technická univerzita v Bratislave

Professor in Cybernetics, Institute of Robotics and Cybernetics, Faculty of Electrical Engineering and Information Technology, Slovak University of Technology in Bratislava

Profesor František Duchoň je absolventom Fakulty elektrotechniky a informatiky Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. Je profesorom v odbore kybernetika a v rámci odboru sa zameriava na oblasť robotiky. Je autorom vysokoškolských učebníc, patentov a vyše 200 publikácií zameraných predovšetkým na robotiku. Je zakladateľom Národného centra robotiky v Bratislave, v súčasnosti zástupcom riaditeľa Ústavu robotiky a kybernetiky a riaditeľom Digitálneho inovačného hubu Science City. Bol alebo je zodpovedným riešiteľom 16 výskumných projektov, účastný bol na takmer 30 výskumných projektoch (vrátane štruktúr operačného programu výskum a inovácie - OPVaI a Horizont 2020 alebo Interreg). Pod jeho vedením bolo úspešne obhájených takmer 100 študentských prác (3 doktorandské), z toho mnohé boli realizované v spolupráci so súkromnými spoločnosťami. Niekoľkokrát bol prizvaný ako expert na hodnotenie projektov programu Horizont 2020. V roku 2020 bol so svojím kolektívom finalistom celosvetovej súťaže KUKA Innovation Awards. Od roku 2016 je členom pracovnej skupiny Informačno-komunikačné technológie (Stratégia výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu Slovenskej republiky – RIS3 SK) na Ministerstve školstva, vedy, výskumu a športu SR. Profesor František Duchoň bol spolu s kolektívom v roku 2015 ocenený Cenou za transfer technológií na Slovensku v kategórii Prístup inovátora k realizácii transferu technológií.

Professor František Duchoň is a graduate of the Faculty of Electrical Engineering and Informatics of the Slovak University of Technology in Bratislava. He is a professor in cybernetics and within this field he focuses on robotics. He is the author of university textbooks, patents and more than two hundred publications largely devoted to robotics. He is the founder of the National Robotics Centre in Bratislava, currently the Deputy Director in the Institute of Robotics and Cybernetics and the Director of the Digital Innovation Hub Science City. He has been the principle investigator of sixteen research projects and has participated in almost thirty research projects (including Operational Programme Research and Innovation, Horizon 2020 or Interreg structures). Under his leadership, almost one hundred student theses (three doctoral theses) have been successfully defended, many of which were carried out in

cooperation with private sector companies. He has been invited as an expert to evaluate Horizon 2020 projects. He and his team were finalists in the worldwide competition KUKA Innovation Awards 2020 organised by KUKA AG company. Since 2016 he has been a member of the Working Group of Information and Communication Technologies (Research and Innovation Strategy for Intelligent Specialisation of the Slovak Republic – RIS3 SK) at the Ministry of Education, Science, Research and Sport of the Slovak Republic. Professor Duchoň and his team were awarded the Prize for Technology Transfer in Slovakia in 2015 in the category of the Innovator's Approach to the Realisation of Technology Transfer.

DZUROVČINOVÁ PETRA

Splnomocnenkyňa pre inovácie, Magistrát Hlavného mesta SR Bratislava
Plenipotentiary for Innovation, Bratislava City Magistrate

Petra Dzurovčinová vyštudovala Medzinárodný obchod na Ekonomickej univerzite v Bratislave, kde počas štúdia absolvovala pobyt na vysokej škole v Breste a letnú školu v juhokórejskom Soule. V roku 2015 bola súčasťou Oxford Internet Leadership Academy, programu zameraného na tvorbu politik v digitálnom priestore. Po ukončení vysokej školy pracovala tri roky na rozvoji a komunikácii vedeckých a technických poznatkov širokej verejnosti v Royal Institution of Australia v Adelaide. Stála pri zrode Slovenskej aliancie pre inovatívnu ekonomiku (SAPIE), ktorá je dnes s viac ako 80 členmi kľúčovým zástupcom technologických firiem na domácej aj medzinárodnej scéne. V SAPIE bola spoluautorkou expertných dokumentov o start-upovom ekosystéme, analýze a spôsoboch podpory rýchlorastúcich firiem a spôsoboch, ako efektívne implementovať jednotný digitálny trh v EÚ a na Slovensku. Vo voľnom čase sa venovala organizácii podujatí TEDx v Bratislave aj v Adelaide. Je spoluautorkou kapitoly o podnikaní a inováciách Plánu Bratislava. Ako splnomocnenkyňa pre inovácie sa venuje rozvoju technických aj procesných inovácií, spolupráci s akademickým, podnikateľským a tretím sektorom, tvorbe mestského laboratória a riadeniu pilotných projektov. Súčasťou jej práce je aj medzinárodná spolupráca na pôde Eurocities a iných platformách.

Petra Dzurovčinová studied International Business at the University of Economics in Bratislava, where, in the course of her study, she completed a study stay at the University of Brest in France and a summer school in Seoul, South Korea. In 2015, she attended the Oxford Internet Leadership Academy programme focused on policy-making in the digital space. After completing her university studies, she worked for three years on developing and communicating scientific and technical knowledge to the general public at the Royal Institution of Australia in Adelaide. She was in at the birth of the Slovak Alliance for Innovative Economics (SAPIE), which, currently with more than eighty members, is a key representative of technology companies on the domestic and international scene. At SAPIE, she co-authored expert papers on the start-up ecosystem, analysis and methods to support fast-growing companies and ways to effectively implement the Digital Single Market in the EU and in Slovakia. In her leisure time, she also organised TEDx events in Bratislava and Adelaide. She is co-author of the chapter on business and innovation of the Bratislava Plan. As plenipotentiary for innovation, she is involved in the development of technical and process innovations, cooperation with the academic, business and third sectors, the establishing of a city laboratory and the management of pilot projects. Her work also includes international cooperation on Eurocities and other platforms.

FARKAŠOVÁ NORA

Riaditeľka, Manažment pre implementáciu stratégie pre ciele výskum, Pfizer, Bratislava

Senior Director, Targeted Investigator Network Strategy Implementation Lead, Pfizer, Bratislava

Nora Farkašová pôsobí vo farmaceutickom priemysle viac ako 20 rokov. Počas svojej kariéry zastávala rôzne pracovné pozície v oblasti dohľadu nad bezpečnosťou liekov a klinických skúšaní na lokálnej, regionálnej a globálnej úrovni. V súčasnosti pracuje v spoločnosti Pfizer na globálnej pozícii ako riaditeľka v Manažmente pre implementáciu stratégie pre ciele výskum a je členkou predstavenstva Asociácie inovatívneho farmaceutického priemyslu na Slovensku, kde tiež vedie pracovnú skupinu pre klinické skúšania.

Nora Farkašová has operated within the pharmaceutical industry for more than twenty years. During her career, she has held various positions in pharmacovigilance and clinical trials on local, regional and global levels. She currently works at Pfizer in a global position as Senior Director, Targeted Investigator Network Strategy Implementation Lead and is a member of the Board of the Association of the Innovative Pharmaceutical Industry in Slovakia, where she also heads the clinical trials working group.

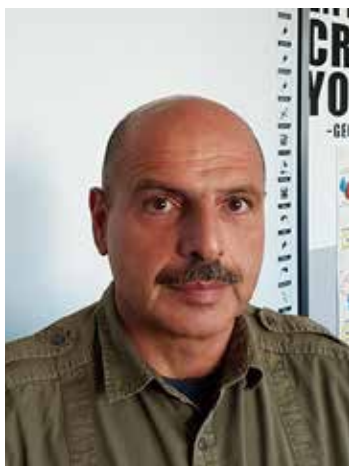
FRANKO LUKÁŠ

Výkonný riaditeľ, Digitálny Nomád s.r.o., Bratislava

Chief Executive Officer, Digitálny Nomád s.r.o., Bratislava

Lukáš Franko už počas štúdia na univerzite spustil viacero online projektov, ktoré na seba zarobili. Mapuje spôsoby ako veci vylepšiť – rozoberá a skladá novým spôsobom. Navrhuje cestu k zákazníkovi prostredníctvom služby Zákaznícky Pixel, ktorého výsledkom je obchodný model nákupnej cesty. V podcaste Marketingový Kanál.sk sa delí o svoje know-how, pretože verí, že každý podnikateľ môže mať viac spokojných zákazníkov. Hra. Neformálnosť. Zážitok. Slová, ktoré definujú jeho aktivity s presahom – na školách i konferenciách. Konzultuje, školí, prednáša a vedie workshopy so zameraním na tvorivosť a dizajnové myslenie.

Lukáš Franko, while still a university student, launched several online projects which succeeded in covering their costs. He searches for ways to improve things - he disassembles and assembles in new ways. He designs the customer's journey through the Customer Pixel which results in a business model of the shopping journey. In the podcasts Marketingový Kanál.sk he shares his know-how because he believes that every entrepreneur can have more satisfied customers. Plays, informality, experience – these are the words that define his overlapping activities at schools and conferences. He provides consultations, training, gives lectures and conducts workshops focusing on creativity and design thinking.

GEVORKYAN ARTUR

Podnikateľ, GEVORKYAN, s.r.o., Vlkanová

Entrepreneur, GEVORKYAN, s.r.o., Vlkanová

Artur Gevorkyan pôvodom z Arménska, je spoločníkom vo firme zaoberajúcej sa práškovou metalúrgiou GEVORKYAN, s.r.o. vo Vlkanovej, okres Banská Bystrica. Bol riaditeľom a majiteľom prvého súkromného závodu na Ukrajine. Spoločnosť GEVORKYAN, s.r.o. má pod jednou strechou jedinečné technológie: lisovanie kovových práškov – sintrovanie, vstrekovanie kompozitných materiálov na báze plastov a kovov a 3-rozmernú tlač. Víziou Artura Gevorkyana je rozvoj firmy pomocou diverzifikovaného portfólia unikátnych výrobkov vyvinutých v spolupráci so zákazníkmi z rôznych krajín podľa najnovších trendov v rôznych odvetviach od automobilového, cez ropný priemysel, medicínu až po kozmetiku. Už pár týždňov po vypuknutí pandémie firma dokázala rozbehnúť výrobu unikátnej masky na viacnásobné použitie, na ktorú je zapísaná patentová prihláška na Úrade priemyselného vlastníctva SR. Masky boli dodávané do celého sveta a väčšie dodávky v rámci humanitárnej pomoci. Vďaka originálnym princípom riadenia spoločnosti dostáva Artur Gevorkyan pravidelne pozvánky prednášať na konferenciách, podujatiach a seminároch.

Artur Gevorkyan, a native of Armenia, is co-owner of the powder metallurgy plant GEVORKYAN, s.r.o. in Vlkanová, Banská Bystrica district. He was the director and owner of the first private plant in Ukraine. GEVORKYAN, s.r.o. company has under its roof unique technologies for pressing metal powders – sintering, injection of composite materials based on plastics and metals, and 3D printing. His vision is to develop the company through a diversified portfolio of unique products developed in collaboration with customers from different countries to meet the latest trends in a variety of industries from automotive, oil industry, medicine to cosmetics. Just a few weeks after the outbreak of the epidemic, the company was able to launch the production of a unique mask for multiple uses, the patent application of which was registered in the Industrial Property Office of the SR. The masks have been distributed worldwide, including larger humanitarian aid deliveries. Thanks to his original company management principles, he regularly receives invitations to lecture at conferences, events and seminars..

GUGH TOMÁŠ

Riaditeľ pre inovácie, MATADOR HOLDING, a.s., Bratislava
Chief Innovation Officer, MATADOR HOLDING, a.s., Bratislava

Tomáš Gugh riadi v spoločnosti MATADOR HOLDING, a.s. Bratislava inovácie a pomáha nastavovať pre všetky jej spoločnosti inovačný proces. Aktuálne je zodpovedný za projekt „MH2“, teda koncept vodíkového auta.

Študoval strojnícke inžinierstvo na Technickej univerzite v Berlíne a pôsobil ako vývojový inžinier v Nemecku v inžinieringových firmách (Volkswagen, Porsche) alebo priamo u výrobcov originálnych dielcov pre automobilový priemysel. Skúsenosti nadobudnuté v Nemecku sa snaží využiť a dopomôcť skvalitniť vývoj a výskum na Slovensku.

Tomáš Gugh manages innovations at MATADOR HOLDING a.s. Bratislava and helps set up an innovation process for all its branches. He is currently responsible for the „MH2“ project, the concept of the hydrogen vehicle. He studied mechanical engineering at the Technical University in Berlin and worked as a development engineer in Germany in engineering companies or directly at the original equipment manufacturers. He tries to translate and deploy the experience he gained in Germany and thus contribute to the quality of research and development in Slovakia.

HAVIER JÁN

Hlavný regionálny odborný koordinátor projektu Národné podnikateľské centrum, Slovak Business Agency, Bratislava
Chief Regional Coordinator for National Entrepreneur Centre, Slovak Business Agency, Bratislava

Ján Havier pracuje ako hlavný regionálny odborný koordinátor projektu Národné podnikateľské centrum v Slovak Business Agency a implementoval viaceré veľké projekty so zameraním na podnikateľské prostredie, výskum, vývoj, inovácie a transfer technológií. Po absolvovaní štúdia na Ekonomickej univerzite v Bratislave (EUBA) pôsobil na Fakulte podnikového manažmentu, katedre Podnikovohospodárskej. Tu realizoval výskum v oblasti duševného vlastníctva a ohodnocovania nehmotného majetku. V rámci neho sa orientoval na výšku licenčných poplatkov vo väzbe na ohodnocovanie a transfer duševného vlastníctva. Pôsobil aj ako výskumník na Masarykovej univerzite v Brne a ako prednášajúci a výskumník na Univerzite Komenského na Právnickej fakulte v Bratislave. Svoje vedomosti a kompetencie si zvyšoval na Úrade priemyselného vlastníctva SR v Banskej Bystrici (ÚPV SR) absolvovaním vzdelávacieho programu Duševné vlastníctvo akreditovaného Ministerstvom školstva SR. Na Znaleckom ústave EUBA absolvoval špecializované štúdium znalcov v odbore Ekónómia a manažment (Ekónómia, manažment a ohodnocovanie majetku) a kurz Odborného minima pre súdnych znalcov schválený Ministerstvom spravodlivosti SR. Je držiteľom osvedčenia o absolvovaní odbornej skúšky súdnych znalcov v gescii Ministerstva spravodlivosti SR v odbore Ekónómia a manažment a v odbore Priemyselné vlastníctvo a v troch odvetviach Kontroľing, Financie a Priemyselné vlastníctvo; v uvedených odboroch a odvetviach aktívne pôsobí ako znalec. Ako znalec aktívne pôsobí aj na Ústave súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline (ÚSI ŽU). Získané vedomosti a skúsenosti zúročuje v oblasti valuácie nehmotného majetku, ako akreditovaný lektor Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu prednáša v Inštitúte duševného vlastníctva na ÚPV SR v Banskej Bystrici vo vzdelávacom programe Duševné vlastníctvo v oblasti Stratégie rozvoja duševného vlastníctva v podnikaní. Prednáša aj na ÚSI ŽU, v Slovenskej komore odhadcov hodnoty majetku a znalcov vo vzdelávacom programe Špecifiká posudzovania v ekonomických znaleckých odboroch. Prednáša aj v rámci EIT Food Hub v oblasti duševného vlastníctva start-upov, ich valuácie a transferu duševného vlastníctva. Spolupracuje s univerzitami, výskumnými spoločnosťami, výskumnými centrami, so znaleckými organizáciami a znaleckým ústavom na vypracúvaní znaleckých posudkov. Spolupracoval na veľkých ohodnoteniach duševného vlastníctva v podnikovej sfére, špecializuje sa na ohodnocovanie duševného vlastníctva a nehmotného majetku, stanovenie

primeranej výšky licenčného poplatku, ohodnocovanie podniku a jeho častí. Má skúsenosti s finančným ohodnocovaním a valuáciou značiek, ochranných známok, patentov, úžitkových vzorov, dizajnov, doménových mien, valuácie podnikov, startup-ov a častí podnikov či stanovenia a výpočtu ušlého zisku a spôsobenej škody.

Pravidelne publikuje, recenzuje odborné články na tému duševného vlastníctva a jeho ohodnocovania v časopise Duševné vlastníctvo, vydávanom ÚPV SR. Publikoval aj zahraničnú monografiu na tému Ohodnocovanie a transfer duševného vlastníctva v podmienkach Českej republiky a Slovenskej republiky a je autorom viacerých štúdií v oblasti duševného vlastníctva. Okrem duševného vlastníctva sa venuje aj iným vedným oblastiam, hlavne v oblasti valuácie podnikov, podnikovým financiám, inováciám, vedy a výskumu. Pravidelne sa zúčastňuje na medzinárodných vedeckých konferenciách.

Je spoluriešiteľ výskumného projektu VEGA č. 1/0264/15 „Transfer duševného vlastníctva prostredníctvom licenčných zmlúv a iných transferových inštrumentov“. Bol zapojený v projekte SME Instrument I, následne EIC Accelerator (program European Innovation Council). Spolupracoval pri veľkých výskumných projektoch, pri tvorbe veľkých výskumných konzorcií, prepájaní a spolupráci univerzít s malými a strednými podnikmi, manažmente výskumu, pri návrhu výskumno-vývojových zámernov, stanovení stavu techniky vo väzbe na výskum, a návrhu výskumno-vývojových stratégií, RIS3 SK.

Ján Havier is Chief Regional Coordinator of the National Business Centre project in the Slovak Business Agency, and has implemented several large projects focusing on the business environment, research, development, innovation and technology transfer. After graduating from the University of Economics in Bratislava (EUBA), he worked at the Faculty of Business Management, at the Department of Business Economy, where he carried out research in intellectual property (IP) and the valuation of intangible assets. He focused on the rates of licence fees in relation to the valuation and transfer of IP. He also worked as a researcher at Masaryk University in Brno and as a lecturer and researcher at Comenius University at the Faculty of Law in Bratislava. He extended his knowledge and competences at the Industrial Property Office of the Slovak Republic in Banská Bystrica (ÚPV SR) by completing the educational programme Intellectual Property accredited by the Ministry of Education of the Slovak Republic. At the EUBA Expert Institute, he completed a specialised study for experts in Economics and Management (Economics, Management and Valuation of Assets) and a course in the Essentials for Forensic Experts approved by the Ministry of Justice of the Slovak Republic. He holds a certificate for completion of an examination of forensic experts under the auspices of the Mi-

nistry of Justice of the Slovak Republic in the area of Economics and Management and in Industrial Property and in three fields: Controlling, Finance, and Industrial Property. He also works as an expert at the Institute of Forensic Engineering of the University of Žilina in Žilina. He deploys his acquired knowledge and experience in the field of intangible asset valuation; as an accredited lecturer of the Ministry of Education, Science, Research and Sports, he lectures at the Institute of Intellectual Property at IPO SR in Banská Bystrica, in the educational programme Intellectual Property, in the field of Business Intellectual Property Development Strategy. He also lectures at the Institute of Forensic Engineering of the University of Žilina, in the Slovak Chamber of Property Evaluators and Experts in the educational programme Specific Features of Assessment in Economic Expert Fields, and at the EIT Food Hub on IP start-ups, their valuation and IP transfer. He cooperates with universities, research companies, research centres, expert organisations and the expert institute in the preparation of expert opinions. He has collaborated on extensive valuations of IP in the corporate sphere, specialising in the valuation of IP and intangible assets, the calculation of appropriate licence fees, valuing the company and its parts. He has experience in financial valuation and the valuation of brands, trademarks, patents, utility models, designs, domain names, valuation of companies, start-ups and parts of companies or in determining and calculating lost profits and damage caused. He regularly publishes and reviews specialist articles on intellectual property and its evaluation in the journal Intellectual Property, published by the Industrial Property Office of the Slovak Republic. He has also published a foreign monograph on Valuation and the Transfer of Intellectual Property in the Czech Republic and Slovak Republic and has also authored several studies in IP. In addition to IP, he is involved in other scientific areas, mainly in corporate valuation, corporate finance, innovation, research and development. He regularly participates in international scientific conferences. He is a co-investigator of the VEGA research project no. 1/0264/15 "Transfer of intellectual property through licensing agreements and other transfer instruments". He was involved in the SME Instrument I project, and subsequently the EIC Accelerator (European Innovation Council programme). He has collaborated on large research projects, in the creation of large research consortia, networking and cooperation of universities with small- and medium-sized enterprises, research management, in the design of research and development plans, in determination of the state of technology in relation to research, and design of research and development strategies, RIS3 SK.

HÍVEŠ JÁN

Riaditeľ, Ústav anorganickej chémie, technológie a materiálov, Fakulta chemickej a potravinárskej technológie, Slovenská technická univerzita v Bratislave

Director, Institute of Inorganic Chemistry, Technology and Materials, Faculty of Chemical and Food Technology, Slovak University of Technology in Bratislava

Profesor Ján Híveš je absolventom Chemickotechnologickej fakulty Slovenskej vysokej školy technickej v Bratislave. Doktorandské štúdium na Vysokéjškole chemicko-technologickej v Prahe úspešne ukončil v roku 1991 a v roku 2010 sa stal profesorom v odbore Anorganická technológia a materiály. V súčasnosti je riaditeľom Ústavu anorganickej chémie, technológie a materiálov na Fakulte chemickej a potravinárskej technológie, Slovenská technická univerzita v Bratislave. Výskumne a pedagogicky sa venuje chemickým technológiám, hlavne v oblasti technickej elektrochémie. V poslednom čase sa venuje špeciálnym technológiám súvisiacim s ochranu životného prostredia na spracovanie nebezpečných materiálov a odpadov. Je úspešným riešiteľom mnohých výskumno-vývojových projektov pre domáce a zahraničné spoločnosti. V roku 2014 získal ocenenie Profesor roka STU za dlhodobé vynikajúce vedecké i pedagogické výsledky v oblasti elektrochémie. V roku 2019 sa stal Vedcom roka v kategórii Inovátor roka za výskum a vývoj technológie výroby silného „zeleného“ oxidovadla – železanu – schopného ekologicky likvidovať široké spektrum mikropolutantov v životnom prostredí.

Professor Ján Híveš is a graduate of the Faculty of Chemical Technology of the Slovak University of Technology (STU) in Bratislava. He successfully completed his doctoral studies at the University of Chemical Technology in Prague in 1991 and in 2010 was appointed a professor in Inorganic Technology and Materials. At present, he is director of the Institute of Inorganic Chemistry, Technology and Materials at Faculty of Chemical and Food Technology STU in Bratislava. He is engaged in research and teaching in chemical technologies, especially in technical electrochemistry. Recently, he has been working on special technologies related to environmental protection for the treatment of hazardous materials and wastes. He is a successful investigator involved in a number of research and development projects for domestic and foreign companies. For his long-term outstanding scientific results and teaching in electrochemistry, he received the Professor of the Year award from STU in 2014. In 2019, he was awarded the Scientist of the Year prize in the category of Innovator of the Year for research and development of technology for the production of a strong iron-based „green“ oxidant capable of ecologically eliminating a wide range of micropollutants in the environment.

CHLOUPEK VOJTĚCH

Partner, Bird & Bird a člen Riadiacej rady Licensing Executives Society (LES) Česká republika a Slovensko

Bird & Bird partner, and a member of Managing Board of Licensing Executives Society (LES) Czech Republic and Slovakia

Vojtěch Chloupek je partnerom medzinárodnej advokátskej kancelárie Bird & Bird. Vede skupinu práva duševného vlastníctva, technológií & komunikácií a ochrany osobných údajov pre Českú republiku a Slovensko. Pravidelne sa umiestňuje na popredných priečkach najlepších právnych poradcov vo svojom odbore v Českej republike. Okrem opakovaného ocenenia (International Law Office) ILO Client Choice Award, bol taktiež zaradený medzi „Managing IP Stars“ a „World IP Leaders“. Je aktívnym členom Licensing Executives Society (LES) Česká republika a Slovensko, kde štyri roky pôsobil ako predseda riadiacej rady a v súčasnosti je jej členom.

Vojtěch Chloupek is a partner in Bird & Bird, an international law firm. He heads the group dealing with intellectual property rights, technology & communications and personal data protection covering the Czech Republic and Slovakia. Vojtěch Chloupek is regularly appraised in the Czech Republic as one of the best legal advisers in his field. In addition to being repeatedly awarded the (International Law Office) ILO Client Choice Award, he is included in the „Managing IP Stars“ ranking scheme and „World IP Leaders“. He is an active member of the Licensing Executives Society Czech Republic and Slovakia, where he served as Chairman of the Managing Board for four years and at present as a Board member.

CHOVANEC ONDREJ

*Spoluzakladateľ a prevádzkový riaditeľ, Specter Sports a.s., Bratislava
Co-founder and Chief Operating Officer, Specter Sports a.s., Bratislava*

Ondrej Chovanec je spoluzakladateľ a prevádzkový riaditeľ v spoločnosti SPECTER SPORTS a.s. Bratislava, ktorá vyvíja a pod značkou REZZTEK® komercializuje nové materiály zvyšujúce výkonnosť v športe. Má ekonomické a právne vzdelanie vrátane titulu Master of Business Administration (MBA) z Viedenskej ekonomickej a obchodnej univerzity a z Technickej univerzity vo Viedni aj so zameraním na podnikanie a inovácie. V rámci značky Rezztek® zastrešuje aj agendu ochrany duševného vlastníctva, ktorá pozostáva z podávania a manažovania patentov, ochranných znáмок ako aj dizajnov po celom svete. Má za sebou úspešné udelenie patentov napríklad aj v Kanade alebo Číne.

Ondrej Chovanec is a co-founder and Chief Operating Officer in SPECTER SPORTS a.s. Bratislava, which develops and commercialises new materials under the REZZTEK® brand that increase performance in sports. He has a degree in economics and law, including a Master of Business Administration from both Vienna University of Technology and Vienna University of Economics and Business, with a focus on entrepreneurship and innovation. His activities also include an agenda of intellectual property protection, which comprises filing and managing patents, trademarks and designs worldwide. His inventions were granted patent protection in Canada and China, for example.

JAKAB FRANTIŠEK

Riaditeľ univerzitného vedeckého parku, Technická univerzita v Košiciach

Director of Technicom University Science Park, Technical University in Košice

František Jakab je riaditeľom univerzitného vedeckého parku TECHNICOM (www.uvptechnicom.sk) na Technickej univerzite v Košiciach. Koordinoval a bol zapojený ako riešiteľ do viac ako 30 grantových projektov a projektov spolupráce s priemyslom, ako napr. národný projekt Modernizácia vzdelávacieho procesu na ZŠ a SŠ v SR, projekt IT AKADÉMIA – vzdelávanie pre 21. storočie, experimentálne priekopnícke riešenia videokonferenčnej komunikácie na báze ATM technológie (1998) – prvý experimentálny prenos živého TV vysielania v strednej Európe, pilotná implementácia VoIP – ENUM (pilotný projekt roka). Podieľal sa na koordinácii budovania Národnej teleprezentačnej infraštruktúry v SR – <http://www.nti.sk>. Je iniciátorom a projektovým manažérom úspešného projektu testovania IT zručnosti v SR – IT FITNESS TEST (www.itfitness.sk), stojí za úspechom globálnej vzdelávacej iniciatívy Sieťových akadémií Cisco v SR (www.netacad.sk) – koordinoval vybudovanie siete viac ako 70 stredných a vysokých škôl. Od roku 2008 zastáva pozíciu vedúceho výboru pre spoluprácu akademickej sféry s priemyslom pri Americkej obchodnej komore v SR. Je vedúcim Aplikačnej sekcie Fóra pre komunikačné technológie v SR a od roku 2014 je predsedom Sektorovej rady „Informačné technológie a telekomunikácie“ v SR. Podieľal sa na založení združenia Košice IT Valley, kde aktívne pôsobí ako zakladajúci člen správnej rady. Má významné aktivity v oblasti inovácií a technologického transferu, aj v oblasti zakladania start-upov a podpory začínajúcich podnikateľských aktivít: zriadenie a koordinácia činnosti Start-up centra a Inkubátora TUKE (www.startupcentrum.sk). Podieľal sa na založení a koordinácii organizácie úspešnej súťaže start-upov Maš nápad? Je absolventom Petrohradského elektrotechnického inštitútu v odbore Systémové inžinierstvo (Ruská federácia). Absolvoval niekoľko zahraničných pobytov študijného charakteru (Petrohrad, Londýn, Birmingham). Je autorom viac ako 200 odborných publikácií, knižných publikácií a skrípt. V roku 2006 získal významné ocenenie „IT osobnosť roka“ v SR a v roku 2010 výročnú cenu Americkej obchodnej komory v SR za rozvoj spolupráce medzi akademickou a priemyselnou sférou v SR.

František Jakab is director of the TECHNICOM University Science Park (www.uvptechnicom.sk) at the Technical University of Košice. He has coordinated and been involved as a research scientist in more than 30 grants and cooperation projects with

industry, for example, the national project *Modernisation of the Educational Process in Primary and Secondary Schools in the Slovak Republic*, the project *IT ACADEMY – Education for the 21st century*, experimental pioneering solutions of videoconference communication based on ATM technology (1998) – first experimental transmission of live TV broadcast in Central Europe, pilot implementation VoIP – ENUM (pilot project of the year). He was involved in coordinating the introduction of the *National Telepresentation Infrastructure in the Slovak Republic* – <http://www.nti.sk>. He is the initiator and project manager of a successful project for testing IT skills in the Slovak Republic – *IT FITNESS TEST* (www.itfitness.sk); he is behind the success of the global educational initiative *Cisco Networking Academies in the Slovak Republic* (www.netacad.sk), where he coordinated the setting up of a network of more than 70 secondary schools and universities. Since 2008, he has held the leading position on the committee for cooperation between the academic and industrial sectors of the *American Chamber of Commerce in the Slovak Republic*. He heads the *Application Section of the Forum for Communication Technologies in the Slovak Republic* and since 2014 he has been *Chairman of the Sector Council “Information Technologies and Telecommunications”* in the Slovak Republic. He is one of the founding members of the *Košice IT Valley* association, at present active on the board of directors. His broad range of significant activities also includes innovation and technology transfer, setting up start-ups and supporting start-up business activities: the establishment and coordination of the activities of the *Start-up Centre* and the *TUKE Incubator* (www.startupcentrum.sk). He took part in the establishment and coordination of the organisation of a successful start-up competition: *Maš nápad?/Do you have an idea?* He is a graduate of the *St Petersburg Institute of Electrical Engineering* specialising in *Systems Engineering* (Russian Federation). He completed several study stays abroad (St. Petersburg, London, Birmingham) and is author of more than 200 publications, books and textbooks. In 2006, he received the significant award *“IT Personality of the Year”* in the Slovak Republic and in 2010 the annual award of the *American Chamber of Commerce in the Slovak Republic* for the development of cooperation between academia and industry in the Slovak Republic.

KARDOŠ MICHAL

Výkonný riaditeľ, Slovenská aliancia pre inovatívnu ekonomiku (SAPIE), Bratislava

Chief Executive Officer, Slovak Alliance for Innovation Economy (SAPIE), Bratislava

Michal Kardoš má viac ako 10-ročné skúsenosti s prácou pre súkromný sektor, verejnú správu, mimovládne organizácie, ale aj s vlastným podnikaním. Dlhodobo sa venoval podpore slovenských firiem v exportných aktivitách, napr. do USA a Izraela ako šéf exportu v Slovenskej agentúre pre rozvoj investícií a obchodu (SARIO). Pracoval na pozícii experta pre vládne a medziinštitucionálne vzťahy v Americkej obchodnej komore, kde v rámci tém ako digitálna agenda, energetika a ďalších sa spolupodieľal na zlepšovaní podnikateľského prostredia prostredníctvom legislatívnych návrhov a projektov v SR ale aj na európskej úrovni. Bol súčasťou kolektívov a spoluorganizátorom mnohých konferencií, workshopov a iných podujatí ako napríklad Globsec a Start-up Awards. Dlhodobo sa venuje podpore start-upov a oblasti inovácií a je autorom a spoluautorom viacerých analýz a mediálnych príspevkov ako napríklad The Titans of Tomorrow, prvej štúdie na Slovensku o rýchlorastúcich firmách. Mojm hlavným cieľom a poslaním v pozícii výkonného riaditeľa v Slovenská aliancii pre inovatívnu ekonomiku je prispievať k formovaniu a podpore inovačného ekosystému na Slovensku, vytvárať prepojenia a nové príležitosti pre členov organizácie, podporovať vytvorenie silného prepojenia a hľadanie synergií medzi súkromným a verejným sektorom, informovanie a aktívne zapájanie inovatívnych firiem do aktuálneho diania a tém, ako sú nové legislatívne návrhy, ktoré priamo ovplyvňujú inovatívny a digitálny ekosystém. Študoval medzinárodné vzťahy na Ekonomickej univerzite v Bratislave, ekonómiu na Univerzite v Oxforde a absolvoval študijné pobyty na Islande a vo Francúzsku.

Michal Kardoš has more than ten years' experience of working for the private sector, public administration, non-governmental organisations, but also with a business of his own. For a long time he was involved in supporting Slovak companies in export activities, e.g. to the USA and Israel as head of exports at the Slovak Investment and Trade Development Agency (SARIO). He worked as an expert for government and inter-institutional relations at the American Chamber of Commerce, where he was engaged in digital agenda, energy and other to improve the business environment through legislative proposals and projects in the Slovak Republic and on the European level. He was in teams and co-organiser of many conferences, workshops and other events such as Globsec and Start-up Awards. He has long been involved in support for start-ups and innovations. He

is also the author and co-author of several analytical reports and articles, such as The Titans of Tomorrow, the first scale-up study in Slovakia. My prime goal and mission as Chief Executive Officer of the Slovak Alliance for Innovative Economics is to contribute to the formation and support for the innovative ecosystem in Slovakia, create networks and new opportunities for members of SAPIE, support strong connections and synergies between private and public sectors, provide information and actively engage innovative companies in current events and new legislative proposals that directly affect the innovative and digital ecosystem. Michal Kardoš studied international relations at the University of Economics in Bratislava, economics at the University of Oxford and completed study stays in Iceland and France.

KAŽÍK PETER

Konzultant a manažér pre informačné technológie
Consultant and Manager for Information Technologies

Peter Kažík je člen odbornej pracovnej skupiny, odborný poradca a manažér pre informačné technológie. Ako manažér má bohaté skúsenosti v oblasti implementácie a riadenia informačných technológií a informačných systémov najmä vo verejnom sektore. Má dlhoročné skúsenosti na riadiacich pozíciách pri implementácií a zavádzaní významných informačných systémov, ako napríklad eKolky alebo eZdravie, do prevádzky. Aktuálne pôsobí ako projektový manažér a odborný poradca pre rozvoj informačných systémov eGovernmentu.

Peter Kažík is a member of a working group, a consultant and an information technologies manager. As a manager he has extensive experience of the implementation and management of information technology and information systems, especially in the public sector. Over the years he has acquired experience in management positions in the implementation and putting into operation of major information systems such as eKolky or eHealth. At present, he acts as a project manager and expert advisor for the development of eGovernment information systems.

KLEMPA BORIS

Vedúci vedecký pracovník, Virologický ústav, Biomedicínske centrum Slovenskej akadémie vied, Bratislava

Lead Research Scientist, Institute of Virology, Biomedical Centre, Slovak Academy of Sciences, Bratislava

Boris Klempa pôsobí ako vedúci vedecký pracovník vo Virologickom ústave Biomedicínskeho centra Slovenskej akadémie vied (BMC SAV). Je tiež predsedom Vedeckej rady BMC SAV a členom Vedeckej rady Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského (UK). Je medzinárodne rešpektovaným odborníkom v oblasti ekológie a molekulárnej epidemiológie zoonotických vírusov prenosných na človeka najmä z hlodavcov, iných drobných cicavcov a z kliešťov. Študoval biológiu na Prírodovedeckej fakulte UK. Titul PhD získal na Humboldtovej univerzite v Berlíne, kde na univerzitnej klinike Charité pôsobil 18 rokov. Počas pandémie COVID-19 sa so svojím kolektívom z BMC SAV rôznymi spôsobmi aktívne zapojil do boja s pandemiou, od rutinného testovania, cez vývoj RT-PCR testov, validáciu nových foriem odberov vzoriek, až po genetickú charakterizáciu nových variantov vírusu. Okrem toho sa aktívne zapojil aj do zlepšovania informovanosti verejnosti a do vakcinačnej kampane.

Boris Klempa works as a lead research scientist at the Institute of Virology, Biomedical Centre of the Slovak Academy of Sciences (BMC SAS). He chairs the Scientific Board of the BMC SAS and is a member of the Scientific Board of the Faculty of Natural Sciences, Comenius University in Bratislava. He is an internationally respected expert in ecology and molecular epidemiology of zoonotic viruses transmissible to humans, especially from rodents, other small mammals and ticks. He studied biology at the Faculty of Natural Sciences, Comenius University in Bratislava. He received his PhD from Humboldt University in Berlin, where he worked at the Charité University Clinic for eighteen years. During the COVID-19 pandemic, he and his team at the Biomedical Centre have actively participated in the fight against the pandemic in a variety of ways, from routine testing, through the development of RT-PCR tests, validation of new forms of sampling, to the genetic characterisation of new virus variants. In addition, he has been actively involved in raising public awareness and in the vaccination campaign.

KLINKA TOMÁŠ

Patentový zástupca a senior právnik, advokátska kancelária
Bukovinský & Chlipala, Bratislava a Banská Bystrica

*Patent Attorney and Senior Lawyer, Bukovinský & Chlipala solicitor's
office, Bratislava and Banská Bystrica*

Tomáš Klinka v súčasnosti pôsobí v advokátskej kancelárii Bukovinský & Chlipala ako patentový zástupca a senior právnik so zameraním na právo duševného vlastníctva a právo informačných technológií. V rámci advokátskej kancelárie je zodpovedný za agendu a rozvoj práva duševného vlastníctva a vedie tiež pobočku kancelárie v Banskej Bystrici. Vo svojej profesionálnej praxi sa zameriava na efektívnu ochranu duševného vlastníctva, strategickú litigáciu, manažment inovácií a transfer technológií. Ako expert pri Arbitrážnom centre European Information Society Institute (EISI) rozhodoval viaceré doménové spory: vogue.sk, lincolnelectric.sk, petralskenoviny.sk, ryanair.sk, rennie.sk a converse.sk. Bol opakovane zaradený do prestížneho medzinárodného rebríčka profesionálov v oblasti duševného vlastníctva World Trademark Review WTR1000 2019-2021 a tiež IP STAR 2020-2021. Je členom redakčnej rady časopisu Transfér Technologii bulletin (TTb) a časopisu Duševné vlastníctvo. Často publikuje v časopise Duševné vlastníctvo a na blogu www.lexforum.sk. Pravidelne prednáša na vedeckých konferenciách a odborných seminároch. Tomáš Klinka vyštudoval právo na Právnickej fakulte Trnavskej univerzity v Trnave, dlhší čas pracoval na Úrade priemyselného vlastníctva SR, kde ako riaditeľ legislatívno-právneho odboru v rokoch 2015-2017 inicioval a v úzkej spolupráci s odbornou verejnosťou aj viedol práce na zásadnej revízii práva priemyselného vlastníctva. Zastupoval Slovenskú republiku na vrcholných medzinárodných podujatiach v oblasti duševného vlastníctva, ako aj na viacerých diplomatických konferenciách.

Tomáš Klinka is currently active in advocacy (Bukovinský & Chlipala solicitor's) as a patent attorney and senior lawyer focusing on intellectual property rights and information technology rights. Tomáš Klinka is responsible for an agenda and development of intellectual property rights and he heads the Bukovinský & Chlipala solicitor's office in Banská Bystrica. In his professional practice, Tomáš Klinka focuses on the effective protection of intellectual property, strategic litigation, innovations management, and technology transfer. As an expert at the Arbitration Centre of the European Information Society Institute (EISI), oz, he ruled in several cases: vogue.sk, lincolnelectric.sk, petralskenoviny.sk, ryanair.sk, rennie.sk, and converse.sk. He has repeatedly (2019-2021) been ranked in the World Trademark Review 1000, as one of the World's Leading Trademark Professionals and included in the "Managing IP

Stars” ranking scheme in 2020 and 2021. Tomáš Klinka is on the editorial boards of the Transfer Technológií bulletin (TTb) and Duševné vlastníctvo (Intellectual Property) journals. He frequently publishes in the latter journal and on the blog www.lexforum.sk. He regularly lectures at scientific conferences and seminars. Tomáš Klinka graduated from the Law Faculty of Trnava University in Trnava, worked for a long time at the Industrial Property Office of the Slovak Republic where he, as director of the legislative and legal department, initiated and in close cooperation with the professional public also led works on a fundamental revision of industrial property law. He has represented the Slovak Republic at many prestigious international events in intellectual property as well as at several diplomatic conferences.

KOBÁK KORNEL

Architekt, urbanista, majiteľ architektonickej kancelárie FORFORM s.r.o. a spoluzakladateľ ateliéru AVK ARCHITECTS

Architect, Urban Planner, Owner of FORFORM s.r.o. company, Bratislava and Co-founder of AVK ARCHITECTS studio

Kornel Kobák je architekt, urbanista, majiteľ architektonickej kancelárie FORFORM s.r.o. Bratislava a spoluzakladateľ ateliéru AVK ARCHITECTS v Bratislave. Absolvoval Fakultu architektúry Slovenskej vysokej školy technickej v Bratislave. V jeho portfóliu sú zastúpené projekty v celom rozsahu architektonickej tvorby, od dizajnu po územné plánovanie a jeho diela boli ocenené v súťažiach CE.ZA.AR a Stavba roka, nominované na Cenu ARCH a Cenu Dušana Jurkoviča. Ako 1. podpredseda Slovenskej komory architektov (SKA) sa venuje teoretickým otázkam vykonávania architektonickej profesie a oblastiam autorského a zmluvného práva. Je delegátom SKA v Architektonickej rade Európy, zástupcom v Platforme pre kreatívny a kultúrny priemysel Ministertstva kultúry SR a odborným spolupracovníkom národného projektu Podpora rozvoja kreatívneho priemyslu na Slovensku pre odvetvie architektúry.

Kornel Kobák is an architect, urban planner, owner of FORFORM s.r.o. Bratislava and a co-founder of the AVK ARCHITECTS studio in Bratislava. He graduated from the Faculty of Architecture of the Slovak University of Technology in Bratislava. His portfolio includes projects across the entire range of creative activities in architecture, from design to land-use planning. His works have received awards in the CE.ZA.AR and Construction of the Year competitions, been nominated for the ARCH Award and the Dušan Jurkovič Award. As the 1st Vice-Chairman of the Slovak Chamber of Architects he deals with theoretical issues of the practice of professional architects, copyright and contract law. He is a delegate of the Slovak Chamber of Architects in the Architects' Council of Europe, he is a representative in the Platform for Creative and Cultural Industry of the Ministry of Culture of the Slovak Republic and an expert investigator of the national project Support for Creative Industry Development in Slovakia.

KOLEVSKÁ PETRONELA

Projektová manažérka, národného projektu Podpora rozvoja kreatívneho priemyslu na Slovensku, Slovenská inovačná a energetická agentúra, Bratislava

Project Manager of Support for Development of Creative Industry in Slovakia national project, Slovak Innovation and Energy Agency, Bratislava

Petronela Kolevská je v súčasnosti hlavnou projektovou manažérkou národného projektu Podpora rozvoja kreatívneho priemyslu na Slovensku (Slovenská inovačná a energetická agentúra) s dlhoročnými skúsenosťami v oblasti poskytovania finančnej podpory z verejných zdrojov. Okrem iného je zakladajúca členka Rady Audiovizuálneho fondu (2009 – 2015) a bola Predsedníčkou Rady audiovizuálneho fondu (2011 – 2013). Od roku 1996 podniká v oblasti kreatívneho a kultúrneho priemyslu ako nezávislá producentka audiovizuálnych obsahov.

Petronela Kolevská is currently the lead project manager of the national project Support for the Development of the Creative Industry in Slovakia (Slovak Innovation and Energy Agency), with long-term experience of providing financial support from public funds. She is, among others, a founding member of the Slovak Audiovisual Fund (2009 – 2015) and acted as Chairwoman on the Board of the Audiovisual Fund (2011 – 2013). Since 1996, she has been an independent producer of audiovisual content in the creative and cultural industries.

KOTRADYOVÁ VERONIKA

Pedagogička, výskumníčka a projektová manažérka, Fakulta architektúry a dizajnu, Slovenská technická univerzita v Bratislave

Teacher, Researcher and Project Manager, Faculty of Architecture and Design, Slovak University of Technology in Bratislava

Profesorka Veronika Kotradyová pôsobí od roku 2002 na Fakulte architektúry a dizajnu Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, na Ústave interiéru a výstavníctva ako pedagogička, výskumníčka a projektová manažérka so špecializáciou na dizajn s ohľadom na človeka a životné prostredie. V súčasnosti je jedným z garantov študijného programu Dizajn. Prostredníctvom interdisciplinárnych vedeckých štúdií dlhodobo skúma pohodlie človeka vo vzťahu k prostrediu. Touto oblasťou sa začala zaoberať v roku 2006 ako poberateľka Fulbrightovho štipendia na Kalifornskej univerzite v Berkeley v USA a neskôr ju prehlbovala na stážach v Rakúsku, Nemecku a na Novom Zélande. Je zakladateľkou výskumno-vývojového laboratória Body Conscious Design Laboratory (BCDlab), autorkou desiatok odborných článkov, umeleckých výstupov, učebníc a monografií a praktizujúcou dizajnérkou.

Professor Veronika Kotradyová has worked at the Faculty of Architecture and Design, Slovak University of Technology in Bratislava, at the Institute of Interior and Exhibition Design since 2002 as a teacher, researcher and project manager. She specialises in design from the perspective of both humans and the environment. She is currently one of the guarantors of the study programme Design. She has long been conducting research in the field of the wellbeing of humans and its relationship with the environment through interdisciplinary scientific studies. She began working in this field as a Fulbright scholar at the University of California, Berkeley in the USA in 2006 and later extended her interest in this area via study stays in Austria, Germany and New Zealand. She is founder of the Body Conscious Design Laboratory (BCDlab), a research and development laboratory, the author of dozens of articles, artistic outputs, textbooks and monographs, and a practising designer.

KRŠKOVÁ MICHAELA

Manažérka pre inovácie, Úrad vlády Slovenskej republiky, Bratislava
Chief Innovation Officer, Office of the Government of the Slovak Republic, Bratislava

Michaela Kršková je v start-upovom prostredí veľmi známa. Pôsobí ako členka medzinárodnej poroty investičného nástroja, ktorý riadi Európska komisia. Ide o 10-miliardový fond, ktorý je určený európskym start-upom s vysokou pridanou hodnotou a vysokým rizikovým profilom. Navštevovala prestížnu Princetonskú univerzitu v USA, jej portfólio zo sveta start-upov dopĺňa aj pôsobenie na Oxfordskej univerzite a práca v kapitálovom fonde Neulogy Ventures. Je zakladateľkou podujatia Start-up Awards, ktoré sa koná od roku 2011.

Michaela Kršková is a well-known figure in the start-up environment. She is a member of the international jury of the investment tools managed by the European Commission. It is a ten-billion euro fund which is intended for European start-ups with high added value and a high risk profile. She attended the prestigious Princeton University, and her portfolio of start-ups is complemented by her work at Oxford University and in the Neulogy Ventures Capital Fund. She founded the Start-up Awards, which have been held since 2011.

LACO MICHAL

Pridružený partner, Civitta Slovakia, a.s. Bratislava

Associate Partner, Civitta Slovakia, a.s. Bratislava

Michal Laco je pridružený partner v konzultačnej firme CIVITTA, ktorá sa zameriava na podporu inovácii, technologických firiem a podnikania. Michal má na starosti programy a tréningy zamerané na podporu začínajúcich firiem a ich prepájanie s investormi a partnermi. Momentálne zastrešuje akceleračný program CHALLENGER, ktorý podporuje start-upy a inovatívne firmy v oblasti cleantech, mobility a obehového hospodárstva. V minulosti pôsobil tiež ako analytik inovačnej politiky na Ministerstve financií a Ministerstve hospodárstva SR. Vyštudoval ekonómiu a ekonomický rozvoj na London School of Economics a Univerzite v St Andrews v Škótsku.

Michal Laco is an Associate Partner in the consulting company Civitta Slovakia, a.s. Bratislava, which focuses on supporting innovation, technology companies and entrepreneurship. He is in charge of programmes and training courses aimed at supporting start-ups and matching them with investors and partners. He is currently responsible for the CHALLENGER acceleration programme that supports start-ups and innovative companies in cleantech, mobility and the circular economy. Formerly, he worked as an innovation policy analyst at the Ministry of Finance and the Ministry of the Economy of the Slovak Republic. Michal Laco studied economics and economic development at the London School of Economics and the University of St Andrews in Scotland.

LUKA PAVEL

Prevádzkový riaditeľ, ESET, spol. s r.o., Bratislava

Chief Operating Officer, ESET, spol. s r.o., Bratislava

Pavel Luka vyštudoval odbor softvérové inžinierstvo na Fakulte elektrotechniky a informatiky Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. V spoločnosti ESET pôsobil ešte ako študent. Pracoval ako programátor na druhej generácii 16-bitového antivírusového systému NOD pre MS DOS predávaného pod názvom NOD iCE. V roku 2008 sa stal súčasťou vrcholového manažmentu firmy ako riaditeľ pre informačné technológie. Na tejto pozícii dohliadal na rozvoj infraštruktúry a na vývoj interných systémov, napríklad systému na aktualizovanie vírusových databáz u sto miliónov užívateľov po celom svete. Od roku 2011 pôsobil ako technologický riaditeľ a zodpovedal za vývoj, výskum a kvalitu produktov a služieb. Od januára 2017 je prevádzkovým riaditeľom spoločnosti, okrem riadenia sa venuje aj strategickým investíciám. Je jedným zo spolutvorcov myšlienky Výskumného centra ESET, ktoré bolo v roku 2015 otvorené v spolupráci s Univerzitou Komenského v Bratislave a Slovenskou technickou univerzitou v Bratislave. Centrum sa venuje informačnej bezpečnosti. Pavel Luka je členom správnej rady Nadácie ESET, angažuje sa hlavne v projektoch zameraných na vzdelávanie a tiež vo vlajkovej lodi nadácie – projektu ESET Science Award, ktorý podporuje slovenskú vedu. Dohliada aj na projekt ESET Campus, v rámci ktorého chce ESET vybudovať v Bratislave centrum technologických inovácií. Je taktiež zaniietený a dlhoročný fotograf. S fotoaparátom v ruke precestoval USA, Kanadu, Namíbiu, Island, Čile, Argentínu, Bolíviu, Nový Zéland a Filipíny. Fotografie pravidelne vystavuje na celom Slovensku. Nafotil tiež niekoľko kuchárskych kníh.

Pavel Luka graduated from the Department of Software Engineering at the Faculty of Electrical Engineering and Information Technologies of the Slovak University of Technology in Bratislava. He worked at ESET while still a student, being involved in programming the second generation of the 16-bit NOD antivirus system for MS DOS known as NOD iCE. In 2008, he joined the company's top management as an IT Director. In this position, he oversaw the development of infrastructure and the development of internal systems, such as the system for updating virus databases of one hundred million users worldwide. Since 2011 he has been Technology Director and responsible for the development, research and quality of products and services. Since January 2017, he has been the company's Chief Operating Officer and he is also involved in strategic investments as well as management. He is one of the co-creators of the idea of the ESET Research Centre which was opened in 2015 in cooperation with

Comenius University in Bratislava and the Slovak University of Technology in Bratislava. The centre is dedicated to information cybersecurity. He is a Board member of the ESET Foundation, he is largely involved in educational projects and also in the ESET Foundation's flagship project, the ESET Science Award which supports Slovak science. He also oversees the ESET Campus project, in which ESET intends to build a technology innovation centre in Bratislava. He is an avid and longtime photographer. With a camera in his hand, he has travelled to the USA, Canada, Namibia, Iceland, Chile, Argentina, Bolivia, New Zealand and the Philippines. He regularly exhibits photographs all over Slovakia and has also provided the illustrations to several cookery books.

MACHALA ZDENKO

Vedúci Katedry astronómie, fyziky zeme a meteorológie, Fakulta matematiky, fyziky a informatiky, Univerzita Komenského v Bratislave
Head of Department of Astronomy, Physics of the Earth and Meteorology, Faculty of Mathematics, Physics and Informatics, Comenius University in Bratislava

Zdenko Machala vyštudoval fyziku na Fakulte matematiky, fyziky a informatiky (FMFI) Univerzity Komenského v Bratislave (1997) a následne získal duálne titul PhD. vo fyzike plynov a plazmy na Univerzite Paris XI vo Francúzsku (2000) a vo fyzike plazmy Univerzite Komenského v Bratislave (2001). Po skúsenosti výskumného pracovníka na Výskumnom ústave zväračskom v Bratislave (2001) bol postdoktorandom na Stanfordskej univerzite, USA (2002 – 2004). Od 2004 sa vrátil na svoju Alma Mater, FMFI Univerzity Komenského v Bratislave, kde založil novú výskumnú skupinu zameranú na biomedicínske i environmentálne aplikácie studenej plazmy. Na FMFI UK sa habilitoval (2008) a získal vedeckú hodnosť DrSc. (2021). Bol a je hlavným riešiteľom mnohých domácich i medzinárodných vedeckých projektov. Je autorom 73 vedeckých článkov a viacerých kapitol v monografiách a má významný citačný ohlas (Hirschov index, $h=25$). V súčasnosti je vedúcim Katedry astronómie, fyziky Zeme a meteorológie FMFI UK. V rámci kariéry bol tiež hosťujúcim výskumným profesorom na Ecole Centrale Paris (2011) a na Kalifornskej univerzite v Berkeley (2013 – 2014) a etabloval množstvo medzinárodných spoluprác s partnermi po celom svete. Pôsobil ako prezident v Medzinárodnej spoločnosti pre plazmovú medicínu International Society for Plasma Medicine (2017 – 2018), predsedal medzinárodnej konferencii o Plazmovej medicíne (2016) a je členom rôznych medzinárodných vedeckých rád. Získal viacero prestížnych ocenení za vedecké úspechy, napr. finalista prestížnej ceny ESET Science Award (2019), cena M. R. Štefánika za najlepšiu bilaterálnu slovensko-francúzsku vedecko-technickú spoluprácu (2013), cenu podpredsedu vlády a ministra školstva Slovenskej republiky Osobnosť vedy a techniky do 35 rokov (2009) a ďalšie. V roku 2020 bol ako zástupca Centra vedecko-technických informácií SR promótorom transferu technológií na FMFI UK. Jeho výskum je zameraný na základné procesy, diagnostiku i využitie elektrických výbojov a plazmových procesov v biomedicínskych, poľnohospodárskych a environmentálnych aplikáciách. Ide o komplexné interdisciplinárne štúdium mechanizmov interakcií plazma – kvapalina – živé organizmy. Niektoré príklady použitia zahŕňajú dekontamináciu a dezinfekciu vody, ovzdušia a povrchov, hojenie rán, selektívne ničenie nádorových buniek využiteľné pri liečbe rakoviny a podporu rastu poľnohospodárskych rastlín.

Zdenko Machala studied physics at the Faculty of Mathematics, Physics and Informatics (FMFI) of Comenius University in Bratislava (1997) and subsequently obtained a dual PhD in gas and plasma physics at the University of Paris XI in France (2000) and in plasma physics at Comenius University in Bratislava (2001). After gaining experience as a researcher at the Welding Research Institute in Bratislava (2001), he was a postdoctoral student at Stanford University, USA (2002 – 2004). In 2004, he returned to his Alma Mater, FMFI Comenius University in Bratislava. Here he established a new research group focused on biomedical and environmental applications of cold plasma. He received his habilitation at FMFI UK (2008) and obtained the scientific degree of DrSc (2021). He has been the principal investigator in many domestic and international scientific projects, is the author of 73 scientific articles and several chapters in monographs and has a significant citation impact (Hirsch index, $h = 25$). He is currently Head of the Department of Astronomy, Earth Physics and Meteorology at FMFI UK. He has also been a visiting research professor at Ecole Centrale Paris (2011) and the University of California, Berkeley (2013 – 2014) and has established a number of international collaborations with partners around the world. He served as President of the International Society for Plasma Medicine (2017–2018), chaired the International Conference on Plasma Medicine (2016) and is a member of various international scientific boards. He has won several prestigious awards for scientific achievements, e.g. he was finalist of the prestigious ESET Science Award (2019), M.R. Štefánik award for the best bilateral Slovak-French scientific and technical cooperation (2013), the award of the Deputy Prime Minister and Minister of Education of the Slovak Republic Personality of Science and Technology under 35 (2009), and others. In 2020, as a representative of the Slovak Centre of Scientific and Technical Information, he was the promoter of technology transfer at FMFI UK. His research is focused on fundamental processes, diagnostics and the use of electric discharges and plasma processes in biomedical, agricultural and environmental applications; this is a comprehensive interdisciplinary research into the mechanisms of plasma – liquid – living organisms. Examples of use include decontamination and disinfection of water, air and surfaces, wound healing, selective destruction of tumour cells in cancer treatment, and promotion of growth of agricultural plants.

MAZÚROVÁ BARBORA

Predsedníčka akademického senátu, Ekonomická fakulta, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

President of the Academic Senate, Faculty of Economics, Matej Bel University in Banská Bystrica

Barbora Mazúrová pôsobí ako pedagogička, vedeckovýskumná pracovníčka a koordinátorka pre vnútorný systém kvality na Ekonomickej fakulte Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Vo svojej dizertačnej práci sa venovala otázke ochrany a využívania duševného vlastníctva na vysokých školách. V rokoch 2009 až 2011 absolvovala akreditovaný vzdelávací program „Duševné vlastníctvo“ na Úrade priemyselného vlastníctva SR. Problematike ochrany duševného vlastníctva sa venuje aj v rámci pedagogickej a projektovej činnosti. Na bakalárskom stupni štúdia vedie prednášky a semináre v rámci výberového predmetu Ochrana duševného vlastníctva organizácie.

Barbora Mazúrová is a university teacher, research scientist and coordinator for the internal quality system at the Faculty of Economics of Matej Bel University in Banská Bystrica. In her dissertation she addressed the issue of the protection and use of intellectual property at universities. From 2009 to 2011 she attended and completed the accredited educational programme Intellectual Property at the Industrial Property Office of the Slovak Republic in Banská Bystrica. She also deals with the issue of intellectual property protection in her university teaching and project activities. At the bachelor's degree level, she lectures and gives seminars in the optional subject Protection of Intellectual Property of an Organisation.

MORAVČÍKOVÁ DANKA

Riaditeľka kancelárie projektových a transferových činností, Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre

Director of The Office for Projects and Technology and Knowledge Transfer, Slovak University of Agriculture in Nitra

Danka Moravčíková vyštudovala Chemickotechnologickú fakultu Slovenskej vysokej školy technickej v Bratislave, odbor kvasná chémia a bioinžinierstvo v roku 1986. Po trojročnom pôsobení v biotechnologickom laboratóriu vo výskumnom ústave nastúpila na Slovenskú poľnohospodársku univerzitu v Nitre (SPU) ako výskumná pracovníčka. Neskôr sa odborne preorientovala na spoločenské vedy, doktorandské štúdium absolvovala na Ústave etnológie Slovenskej akadémie vied v Bratislave, docentkou v odbore etnológia je po habilitácii na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre. Od roku 2014 začala na SPU v Nitre budovať transferové centrum v rámci implementácie projektu EÚ podporujúceho vybudovanie výskumného centra AgroBioTech. V súčasnosti pôsobí ako riaditeľka celouniverzitného pracoviska zabezpečujúceho projektové a transferové aktivity a spolupracuje na projekte podporujúcom študentské start-upy.

Danka Moravčíková, graduated in 1986 from the Faculty of Chemical Technology of the Slovak University of Technology in Bratislava, specialising in biotechnologies and bioengineering. After conducting research in a biotechnology laboratory for three years, she joined the Slovak University of Agriculture (SUA) in Nitra as a researcher. Later, she directed her attention toward social sciences and completed her doctoral studies at the Institute of Ethnology of the Slovak Academy of Sciences in Bratislava. She holds the position of senior lecturer in ethnology at the University of Constantine the Philosopher in Nitra. Since 2014, she has been building the Transfer Centre at SUA in Nitra as part of the implementation of the EU project funded from the structural funds to support the establishment of the AgroBioTech Research Centre. She currently heads the university-wide Department for Projects and Technology and Knowledge Transfer and she is involved in the project aimed at supporting student start-ups.

MRVA MILOŠ

Odborný asistent, Katedra stratégie a podnikania, Fakulta managementu, Univerzita Komenského v Bratislave

University Lecturer, Department of Strategy and Entrepreneurship, Faculty of Management, Comenius University in Bratislava

Miloš Mrva už viac ako 15 rokov pôsobí na Fakulte managementu Univerzity Komenského v Bratislave. Vyučuje predmety, ktoré súvisia s podnikaním. V rámci svojho akademického pôsobenia sa snaží predovšetkým o úzke prepojenie teórie a praxe v oblasti podnikania. Sám podniká od roku 2009 v oblasti predaja softvérových riešení pre strojárstvo a architektúru.

Miloš Mrva has worked at the Faculty of Management of Comenius University in Bratislava for more than fifteen years, lecturing on business-related subjects. As part of his academic work he primarily strives to make a close relationship between theory and practice in the field of business. As an entrepreneur, he has been trading in software solutions for mechanical engineering and architecture since 2009.

MÚHL MICHAL

projektový manažér, Slovenská inovačná a energetická agentúra,
Bratislava

Project Manager, Slovak Innovation Energy Agency, Bratislava

Michal Múhl je projektový manažér Slovenskej inovačnej a energetickej agentúry (SIEA). V rámci projektu inovujme.sk pracuje na príprave analytických dokumentov a zbere kvalitatívnych dát. Pôsobí tiež ako lektor inovačných workshopov pre študentov a firmy.

Michal Múhl is a Slovak Innovation Energy Agency (SIEA) project manager. As part of the inovujme.sk project, he is working on the preparation of analytical documents and the collection of qualitative data. He also lectures at innovative workshops for students and companies.

NOSKOVIČ JAROSLAV

Vedúci oddelenia ochrany a komercializácie duševného vlastníctva, odbor transferu technológií, Centrum vedecko-technických informácií SR, Bratislava

Head of Department for Protection and Commercialisation of Intellectual Property, Technology Transfer Division, Slovak Centre of Scientific and Technical Information, Bratislava

Jaroslav Noskovič študoval na Fakulte matematiky, fyziky a informatiky Univerzity Komenského v Bratislave, kde získal titul PhD. v odbore Fyzika kondenzovaných látok. Následne začal pôsobiť v Centre vedecko-technických informácií SR v Odbore transferu technológií a od roku 2014 vedie Oddelenie ochrany a komercializácie duševného vlastníctva. Zodpovedá za poskytovanie expertných podporných služieb v procese zabezpečovania ochrany vynálezov, technických riešení, dizajnov a iného priemyselného vlastníctva. Je autorom viacerých odborných článkov, v rokoch 2016/2017 vyučoval na Obchodnej fakulte Ekonomickej univerzity v Bratislave predmet „Ochrana duševného vlastníctva v medzinárodnom obchode“, je lektorom v študijnom programe Úradu priemyselného vlastníctva SR a pravidelne prednáša na vedeckých a odborných podujatiach.

Jaroslav Noskovič studied at the Faculty of Mathematics, Physics and Informatics of Comenius University in Bratislava, where he obtained his PhD degree in Condensed Matter Physics. Subsequently, he started work at the Centre of Scientific and Technical Information of the Slovak Republic in the Technology Transfer Division. He is responsible for providing expert support services in the process of the legal protection of inventions and industrial property, in 2014 he was appointed head of the Department of Intellectual Property Protection and Commercialisation. He is the author of several specialist articles; from the 2016/2017 academic year he has been teaching intellectual property protection in international trade at the Faculty of Business of the University of Economics in Bratislava. He lectures in the study programme of the Industrial Property Office of the Slovak Republic and regularly presents at various scientific and specialist events.

PÁLKOVÁ JANKA

Vedúca oddelenia Catching-up Regions, Banskobystrický samosprávny kraj
Head, Department of Catching-up Regions, Banská Bystrica Self-governing Region

Janka Pálková vyštudovala psychológiu, francúzsky jazyk a európske kultúrne štúdiá na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici, kde sa následne v rámci prednáškovej, publikačnej a medzinárodnej projektovej činnosti venovala témam ako cudzie jazyky, kultúrne prejavy a európske identity. Paralelne pôsobila v Európskej komisii (generálne riaditeľstvo Výskum a inovácia) ako hodnotiaci expertka pre projektové zámery 7. rámcového programu. Vytvorila a spoluautorsky založila úspešný projekt Centrum včasnej intervencie v Banskej Bystrici. Neskôr pôsobila ako vedúca odboru výchovy, vzdelávania a osvetu v Slovenskej agentúre životného prostredia, odkiaľ prešla do súkromného sektora na manažérsku pozíciu so zodpovednosťou za rozvoj medzinárodného podnikania. Od roku 2019 pracuje pre Banskobystrický samosprávny kraj ako hlavná projektová manažérka iniciatívy Catching-Up.

Janka Pálková studied psychology, the French language and European cultural studies at Matej Bel University in Banská Bystrica. Here, within the framework of her lectures, publications and international project activities, she lectured on such topics as foreign languages, cultural manifestations and European identities. At the same time she worked at the European Commission (Directorate General Research and Innovation) as an expert evaluator of project proposals within the seventh framework programme. She created and co-authored the successful project Early Intervention Centre in Banská Bystrica. Later, she headed the Department of Education at the Slovak Environmental Agency. Then she moved to the private sector to a managerial position with responsibility for the development of international business. Since 2019 she has worked for the Banská Bystrica Self-governing Region as the lead project manager of the Catching-Up initiative.

PAVLANSKÝ LADISLAV

Štatutárny zástupca spoločnosti ROŠERO – P, s.r.o., Spišská Nová Ves
Statutory representative ROŠERO – P, s.r.o., Spišská Nová Ves

Ladislav Pavlanský študoval na Fakulte práva Janka Jesenského na Vysokej škole Danubius v Sládkovičove. Pôsobí ako štatutárny zástupca spoločnosti ROŠERO – P, s.r.o., ktorá sa zaoberá výrobou autobusov stredného segmentu. Minibusy a midibusy sú vhodné na mestskú, medzimestskú, školskú, ale aj diaľkovú prepravu osôb. Spoločnosť pôsobí na slovenskom trhu od roku 1995. Od septembra 2013 do augusta 2015 sa spoločnosť zapojila do dvoch projektov spolufinancovaných Európskou úniou. Ich cieľom bolo zvýšiť konkurencieschopnosť spoločnosti na medzinárodných trhoch a zvýšenie efektivity výrobných procesov a zníženie energetickej náročnosti výrobných priestorov. Zatiaľ poslednou aktivitou bol projekt EÚ z rokov 2018-2019, zameraný na výskum a zavedenie moderných inovatívnych a efektívnejších technológií vrátane využitia (bezemisných) elektrickej energie a vodíka v doprave s následným dopadom na zamestnanosť.

Ladislav Pavlanský studied at the Janko Jesenský Faculty of Law of Danubius University in Sládkovičovo. At present, he is the statutory representative of ROŠERO Group based in Spišská Nová Ves. The company operates in medium-bus segment. Minibuses and midibuses are suitable for city, inter-city, school but also long-distance passenger transport. The company has been operating on the Slovak market since 1995. Over the period from September 2013 to August 2015 the company participated in two EU-funded projects aimed to increase its competitive potential on international markets and to render the production environment more efficient and less energy demanding. Its latest engagement in a EU project from 2018 – 2019 was aimed at research and introduction of modern, innovative and more efficient technologies including zero-emission in transportation with a prospect of increasing a new job in the company.

PLEVA PAVOL

Vedúci odboru vodíkovej stratégie, Slovenská inovačná a energetická agenúra, Bratislava

Head, Section for Hydrogen Strategy, Slovak Innovation and Energy Agency, Bratislava

Pavol Pleva intenzívne pracuje v oblasti vodíka a pôsobí ako vedúci projektu v Slovenskej inovačnej a energetickej agenúre, odbor vodíkovej stratégie. Aktívne sa podieľal na slovenskej vodíkovej stratégii, koordinoval niekoľko vodíkových projektov vrátane vystavených prototypov – vodíkový automobil a vodíkový autobus. Okrem toho aktívne viedol na Slovensku ďalšie verejné projekty zamerané na informačné technológie.

Pavol Pleva is heavily engaged in the field of hydrogen and acts as a project leader in the Slovak Innovation and Energy Agency, in the Section for Hydrogen Strategy. He has played an active part in the Slovak hydrogen strategy and coordinated several hydrogen projects, including the prototypes displayed – a hydrogen car and a hydrogen bus. In addition, he has actively led other public projects in Slovakia directed at information technology.

RYBANSKÁ LUCIA

Manažérka transferu technológií a duševného vlastníctva, Slovenská technická univerzita v Bratislave

Technology Transfer Manager, Slovak University of Technology in Bratislava

Lucia Rybanská sa profesionálne právu duševného vlastníctva venuje 14 rokov, z toho takmer osem rokov v oblasti ochrany priemyselného vlastníctva na Slovenskej technickej univerzite v Bratislave (STU). Predtým pôsobila ako právnička a neskôr ako vedúca právneho odboru v Slovenskom ochrannom zväze autorskom pre práva k hudobným dielam. Na STU je súčasťou Kancelárie spolupráce s praxou (Know-how centrum STU). Okrem nadobudnutého právnického vzdelania úspešne ukončila v roku 2016 kompletný akreditovaný vzdelávací program Duševné vlastníctvo organizovaný Inštitútom duševného vlastníctva Úradu priemyselného vlastníctva SR. Od založenia Národného centra transferu technológií SR v roku 2015 zastupuje STU v Bratislave v Komisii pre koncepčné aktivity a spoluprácu a v Komisii pre správu Patentového fondu a podporu v procese transferu technológií. Taktiež je členkou medzinárodnej organizácie LES (Licensing Executives Society Czech Republic & Slovakia), ktorá je súčasťou LESI (Licensing Executives Society International) a členkou Association of European Science and Technology Transfer Professionals – ASTP. Je zapojená do viacerých projektov STU a aktívne pôsobí aj v národnom projekte Centra vedecko-technických informácií Národná infraštruktúra pre podporu transferu technológií na Slovensku II – NITT SK II.

Lucia Rybanská has been engaged in intellectual property rights at a professional level for more than fourteen years, for almost eight of which she has been active in industrial property rights protection at the Slovak University of Technology (STU) in Bratislava. Prior to this, she practised as a lawyer and later as head of the legal section in the Slovak Association for the Musical Works Rights Protection. At STU she is part of the team in the Office for Collaboration with Practice (Know-how Centre of STU). In 2016, she extended her education in law by successfully completing all the modules of the accredited educational programme Intellectual Property organised by the Institute for Industrial Property at the Industrial Property Office of the Slovak Republic. Since the National Technology Transfer Centre of the SR, an association of the Slovak universities most active in technology transfer, was established in 2015, she has represented the STU on the Committee for Conceptual Activities and Cooperation, and also on the Committee for Management of Patent Fund and Support for Technology Transfer at the Slovak National

Technology Transfer Centre. She is a member of an international organisation Licensing Executives Society Czech Republic & Slovakia (LES CRS) which is a part of the Licensing Executives Society International (LESI) and a member of the Association of European Science and Technology Transfer Professionals (ASTP). She is involved in the National Infrastructure for Supporting Technology Transfer in Slovakia II – NITT SK II, a national project implemented by the Slovak Centre of Scientific and Technical Information.

RYBOVIČ ANDREJ

Projektový manažér, Slovenská inovačná a energetická agentúra (SIEA), Bratislava

Project Manager, Slovak Innovation and Energy Agency (SIEA), Bratislava

Andrej Rybovič je zanietým podporovateľom inovácií a start-upov. Pôsobil ako konzultant vo Vedecko-technologickom parku, ktorý podporoval začínajúcich podnikateľov a start-upy v Žilinskom regióne. Mal na starosti prípravu inkubačných a akceleračných programov pre inovatívne firmy. So start-upom MindBox absolvoval trojmesačný akceleračný program Startup Yard v Prahe. Absolvoval študijné cesty po inkubátoroch a akceleračoch v Európe (Yes! Delft, Holandsko; Stardust-DTU, Dánsko) a Izraeli (The Time, Tel Aviv). Pôsobil ako externý konzultant pre nemeckú poradenskú spoločnosť Founderscope, kde využíval inovatívnu metodiku Gamified Start-up pre podporu inovácii vo firmách. Od roku 2019 pôsobí na národnom projekte Inovujme.sk ako projektový manažér, ktorý v rámci Ministerstva hospodárstva SR zvyšuje inovačný potenciál Slovenska.

Andrej Rybovič is passionate about innovation and start-ups. He worked as a consultant in the Science and Technology Park, which supported early-stage entrepreneurs and start-ups in the Žilina region. He was responsible for preparing incubation and acceleration programmes for innovative companies and completed a three-month acceleration programme Startup Yard in Prague with the MindBox start-up. He completed study tours to incubators and accelerators in Europe (Yes! Delft, the Netherlands; Stardust-DTU, Denmark) and Israel (TheTime, Tel Aviv). He worked as an external consultant for the Founderscope, a German consulting company, where he used the innovative Gamified Startup Toolkit to support innovation in companies. Since 2019, he has been a project manager on the inovujme.sk national project which, by way of the Ministry of the Economy of the Slovak Republic, increases the innovation potential of Slovakia.

SAMOŘ MAREK

Podpredseda, Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky,
Banská Bystrica

*Vice-President, Industrial Property Office of the Slovak Republic,
Banská Bystrica*

Marek Samoř vyštudoval právo na Univerzite Komenského v Bratislave. Počas štúdia pracoval v slovenskej pobočke medzinárodnej advokátskej kancelárie White & Case. Po štúdiu pracoval ako advokátsky koncipient a neskôr vykonával samostatne advokáciu. Počas štúdia, ako aj praxe, sa zameriaval na viaceré oblasti práva a najmä na ich prepojenie s podnikateľským prostredím. Okrem iného sa venoval aj právu duševného vlastníctva. Momentálne pôsobí ako podpredseda Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky v Banskej Bystrici.

Marek Samoř studied law at Comenius University in Bratislava. In the course of his studies, he worked in the Slovak branch of the international law firm White & Case. After graduating, he worked as a trainee lawyer and later he practised law independently. During his studies, as well as during his time in articles, he focused on several areas of law and especially on their relations to business. He also dealt with intellectual property law. He is currently Vice-President of the Industrial Property Office of the Slovak Republic in Banská Bystrica.

SIMANČÍK FRANTIŠEK

Manažér pre vedu a výskum, Ústav materiálov a mechaniky strojov, Slovenská akadémia vied, Bratislava

Manager for Research and Development, Institute of Materials and Machine Mechanics, Slovak Academy of Sciences, Bratislava

František Simančík je odborník na neželezné kovy, kompozity a technológie ich výroby a spracovania. Ako hlavný koordinátor viedol množstvo výskumných projektov, vrátane 2 projektov rámcových programov EÚ, projektu MNT Eranet, ESA, 2 štátnych objednávok, 5 projektov grantovej agentúry APVV, z ktorých viaceré skončili ako úspešné príklady v danom programe. V úlohe koordinátora pôsobil aj v 7 projektoch zo štrukturálnych fondov EÚ, výsledkom ktorých je založenie Centra excelentnosti pre výskum kompozitov pre strojársku, stavebnú a medicínsku aplikáciu v Bratislave (CEKOMAT) a Inovačné centrum pre ľahké kovy a kompozity (Inoval) v Žiari nad Hronom, ktoré doteraz vedie. Vychoval 8 doktorandov, z ktorých všetci ostali aktívne pracovať vo výskume, je spoluautorom viac ako 360 odborných publikácií, vrátane 70 pozvaných prednášok na významné vedecké podujatia a spoluautor viac ako 30 udelených patentov. Získal viacero ocenení vrátane Krištáľového krídla v kategórii medicína a veda v roku 2011, ceny Technológ roka SR 1998, resp. Osobnosť vedy a techniky SR 2011. V súčasnosti sa ako vedúci aplikačného centra Ústavu materiálov a mechaniky strojov SAV venuje problematike ľahkých konštrukčných materiálov a efektívneho využívania energie. Je členom Predsedníctva SAV, kde zodpovedá za problematiku transferu vedeckých poznatkov do aplikačnej praxe.

František Simančík is an expert in non-ferrous metals, composites and technologies for their production and processing. As the main coordinator, he has led a number of research projects which included two EU Framework Programmes projects, the MNT Eranet project, ESA, two government projects, five APVV projects, some of which are regarded as success stories in the programme. He also acted as a coordinator in 7 EU structural funds projects which resulted in the establishment of the Centre of Excellence for Composites Research for Engineering, Construction and Medical Applications in Bratislava (CEKOMAT) and the Innovation Centre for Light Metals and Composites (Inoval) in Žiar nad Hronom, where he continues as its leader. He has supervised eight PhD students, all of whom are active in research, co-authored more than 360 publications, including seventy invited lectures at major scientific events. More than thirty of the inventions he has participated in have been granted patent protection. He has won several awards. In 2011, he received Crystal Wing in the category of medicine and science, in

1998, it was the Technologist of the Year in the Slovak Republic, resp. Outstanding Figure in Science and Technology of the Slovak Republic 2011. At present, as the head of the application centre of the Institute of Materials and Machine Mechanics of the Slovak Academy of Sciences, he is involved in the issue of light construction materials and efficient use of energy. As a member of the Slovak Academy of Sciences Presidium he is responsible for the transfer of scientific knowledge into practice.

SZEPEOVÁ BARBORA

Projektová manažérka pre podporu výskumu a transfer technológií,
Odbor regionálnych kancelárií, Slovenská agentúra pre rozvoj investícií
a obchodu, Bratislava

*Project Manager, Section of Regional Offices, Slovak Investment and
Trade Development Agency, Bratislava*

Barbora Szepeová pôsobí na Odbore regionálnych kancelárií (ORK) v Slovenskej agentúre pre rozvoj investícií a obchodu (SARIO) od roku 2019. Primárnou úlohou odboru je komunikácia so samosprávami, miestnymi inštitúciami a majiteľmi nehnuteľností. V apríli 2019 v odbore ORK spustili pilotný ročník projektu Prax pre univerzity, riešenia pre firmy, ktorého cieľom je vytváranie ekosystému pre transfer technológií a výsledky výskumu z akademickej sféry do praxe, stimulácia inovácií v slovenských firmách a zlepšovanie praktických zručností absolventov tak, aby reflektovali požiadavky trhu. Počas rokov 2020 a 2021 sa vďaka ORK projekt naďalej úspešne rozvíjal a aj napriek pandemií boli zrealizované ďalšie dva ročníky. V oboch ročníkoch bolo zapojených šesť fakúlt z rôznych oblastí naprieč Slovenskom, ktoré nadviazali množstvo spoluprác so slovenskými a zahraničnými spoločnosťami. Aktuálne ORK pracuje na štvrtom ročníku projektu Prax pre univerzity, riešenia pre firmy. Od júna 2021 sa Barbora Szepeová stala koordinátorkou projektu, ktorý má významné postavenie v rámci prepájania akademického sektora so súkromným. Osobne je presvedčená o kľúčovej úlohe agentúry SARIO, ktorú zohráva pri facilitácii vyššie uvedeného projektu.

Barbora Szepeová has worked in the Section of Regional Offices (ORK) in the Slovak Investment and Trade Development Agency (SARIO) since 2019. The primary role of the ORK is communication with local self-governing authorities, local institutions and property owners. In April 2019, the ORK Section launched a pilot project, the Practice for Universities, Solutions for Business, which aims to create an ecosystem for technology and research transfer from academia to practice, stimulate innovation in Slovak companies and improve graduates' practical skills to reflect market requirements. Thanks to the ORK, the project continued successfully in 2020 and 2021, despite the pandemic. Altogether six faculties from various fields across Slovakia were involved, and established cooperation with companies from Slovakia and abroad. The ORK staff is currently working on the fourth year of the project Practice for Universities, Solutions for Business. Since June 2021, Barbora Szepeová has been coordinator of the project, which is a significant factor in connecting the academic sector with the private one. She is convinced of the key role SARIO plays in facilitating the above project.

ŠÁLKA JAROSLAV

Prorektor pre vedeckovýskumnú činnosť, Technická univerzita vo Zvolene

Vice-chancellor for Research, Technical University in Zvolen

Profesor Jaroslav Šálka študoval lesníctvo so zameraním na spoločenské vedy na Technickej univerzite vo Zvolene a Univerzite Georga Augusta v Göttingene. V pedagogickej a vedeckovýskumnej oblasti sa zameriava na lesníctvo a environmentálnu politiku a inovácie v lesnícko-drevárskom komplexe. V rámci medzinárodných projektov riešil problematiku inovačného potenciálu, inovačného správania lesných podnikov a inovačných systémov podpory inovácií v lesníctve. V súčasnosti rieši projekty pre prax súvisiace s optimalizáciou využívania lesa, vyplývajúcich zo záujmov rôznych skupín v spoločnosti a zaoberá sa výskumom prenosu poznatkov do praxe v lesníckej politike na základe analýzy rozhraní medzi politikmi a univerzitami. Ako prorektor pre vedeckovýskumnú činnosť riadi novozriadený referát transferu technológií na Technickej univerzite vo Zvolene. Referát poskytuje komplexné služby pri transfere technológií na Technickej univerzite vo Zvolene, od uplatňovania práv priemyselného vlastníctva, cez zmluvný výskum až po sieťovanie s firmami a inkubáciu nových podnikov.

Professor Jaroslav Šálka studied forestry, specialising in social aspects at the Technical University in Zvolen and the Georg-August University in Göttingen. In his teaching and scientific research, he focuses on forestry and environmental policy and innovations in the forestry and wood-processing complex. As an investigator involved in international projects, he addressed the issue of innovation potential, innovative behaviour of forest enterprises, and innovative systems for supporting innovation in forestry. He is currently engaged in projects aimed at practical aspects, such as the optimisation of forest use considering the interests of various stakeholders. He conducts research into knowledge transfer in forestry policy based on analysis of the interface between politicians and universities. As Vice-Chancellor for Research, he manages the newly established Technology Transfer Office at the Technical University of Zvolen. The Office provides comprehensive technology transfer services at the Technical University in Zvolen, including exercising industrial property rights, contract research, networking and business incubation.

ŠTEMBERKOVÁ RŮŽENA

Podpredsedníčka české národní platformy TRANSFERA.CZ

Vice-President, Transfera.Cz Czech national platform

Růžena Štemberková svoje postgraduálne štúdium zamerala na oblasť práva priemyselného vlastníctva a zavŕšila ho v roku 2019 obhájením titulu PhD. v oblasti medzinárodného patentového práva na Univerzite Hradec Králové. Súbežne s týmto štúdiom od roku 2012 pracuje na Jihočeskej univerzite v Českých Budejoviciach, najskôr krátko ako manažérka ochrany duševného vlastníctva, neskôr ako vedúca Kancelárie transferu technológií. Vďaka svojmu aktívnemu pôsobeniu na tomto pracovisku bola zvolená v roku 2014 za členku predsedníctva českej národnej platformy Transfera.cz. Tento post zastávala do roku 2019, kedy bola vymenovaná za podpredsedníčku Transfery.cz. Růžena Štemberková je aj členkou novovzniknutého výboru EPO PATLIB pre krajiny Vyšehradskej štvorky, ďalej je členkou európskeho predsedníctva European Presidency of National Associations Advisory Committee in the European Science and Technology Professionals (ASTP PROTON – NAAC), členkou medzinárodnej siete International Technology Transfer Network (ITTN) a členkou Licensing Executives Society Czech Republic and Slovakia. Je autorkou mnohých publikácií venovaných oblasti duševného vlastníctva a transferu technológií.

Růžena Štemberková focused her postgraduate studies on industrial property law, which she completed in 2019 by receiving her PhD degree in international patent law at the University of Hradec Králové. Since 2012, she has worked at the University of South Bohemia in České Budějovice, initially as an intellectual property protection manager and later as head of the Technology Transfer Office. Thanks to her proactive approach to work, she was elected as a board member of the Czech national platform Transfera.cz in 2014. She held this position until 2019, when she was appointed Vice-President of Transfera.cz. Růžena Štemberková is a member of the newly established EPO PATLIB Committee for the Visegrad countries, she is also a member of the European Presidency of National Associations Advisory Committee in the European Science and Technology Professionals (ASTP PROTON – NAAC), a member of the International Technology Transfer Network (ITTN) and a member of Licensing Executives Society Czech Republic and Slovakia. She is author of a number of publications on intellectual property and technology transfer.

ŠTURMANKIN ARTUR

Odborný koordinátor, Slovenská inovačná a energetická agentúra (SIEA), Bratislava

Specialist Coordinator, Slovak Innovation and Energy Agency (SIEA), Bratislava

Po štúdiu masmediálnej komunikácie, kde získal titul Mgr., Artur Šturmankin pracoval ako hovorca v Slovenskom národnom múzeu, v najväčšej svetovej poisťovni a neskôr v súkromnej banke. Päť rokov pôsobil ako moderátor v rozhlasovom vysielaní Rozhlasu a televízie Slovenska, v súkromnom rádiu a súkromnej televízii. V Slovenskej inovačnej a energetickej agentúre pracuje od roku 2017. Aktuálne vedie oddelenie podujatí a komunikácie národného projektu inovujme.sk.

After completing his study in mass media communication with a magister degree, Artur Šturmankin worked as a spokesman at the Slovak National Museum, in the world's largest insurance company, and later in a private bank. For five years he worked as a presenter in Slovak public RTVS radio broadcasting, private radio and private television. He has been working for the Slovak Innovation and Energy Agency (SIEA) since 2017. He currently heads the Events and Communications Department of the inovujme.sk national project.

ŠVECOVÁ BARBORA

Konzultantka, Odbor investičných projektov, Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu (SARIO), Bratislava

Consultant, Section of Investment Projects, Slovak Investment and Trade Development (SARIO), Bratislava

Barbora Švecová pracuje od roku 2019 ako konzultantka Odboru investičných projektov Slovenskej agentúry pre rozvoj investícií a obchodu (SARIO). V rámci svojej práce poskytuje spolu s kolegami konzultačné služby pre investorov v oblasti investičnej pomoci, vedy a výskumu, superodpočtu, daňového odpočtu formou patent boxu, konzultácie k situácii na trhu práce, pomoc pri vyhľadávaní vhodnej lokality, lokálnych dodávateľov či pomoc pri napojení na inovačný potenciál ústavov Slovenskej akadémie vied a univerzít, ako aj nadviazanie spolupráce so strednými školami a pod. Študovala hospodársku diplomáciu na Ekonomickej univerzite v Bratislave. Hovorí plynule anglicky, portugalsky a španielsky. SARIO je štátnou organizáciou pôsobiacou pod Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky. Je financovaná zo štátneho rozpočtu. Poslaním agentúry je prilákať na Slovensko investície s vysokou pridanou hodnotou a prispievať k regionálnemu rozvoju krajiny. SARIO taktiež podporuje slovenské firmy a pomáha im prenikáť na svetové trhy. Víziou agentúry je pomôcť transformovať Slovensko na technologicky sofistikovanú, inovatívnu krajinu a stať sa silným partnerom pre spoločnosti zvažujúce investíciu v strednej Európe. Všetky služby agentúry SARIO sú bezplatné.

Barbora Švecová has been a consultant in the Section of Investment Projects at the Slovak Investment and Trade Development Agency (SARIO) since 2019. She and her colleagues provide investors with consultancy services in such areas as investment aid, research and development, superdeduction, patent box tax deduction, consultations on the situation in the labour market, assistance in finding a suitable location, local suppliers or assistance in connecting to the innovation potential of the Slovak Academy of Sciences, universities, as well as establishing cooperation with secondary schools, etc. Barbora Švecová studied economic diplomacy at the University of Economics in Bratislava. She is fluent in the English, Portuguese and Spanish languages. SARIO is a state organisation operating under the Ministry of the Economy of the Slovak Republic funded from the state budget. The agency's mission is to attract high-value-added investments to Slovakia and contribute to the regional development of the country. SARIO also supports Slovak companies and helps them penetrate global markets. The agency's vision is to help transform Slovakia into a technologically sophisticated, innovative country and to become a strong partner for companies considering investment in Central Europe. All SARIO services are provided for free.

TRNKA RASTISLAV

Predseda Košického samosprávneho kraja, Košice

President Košice Self-governing Region, Košice

Rastislav Trnka vyštudoval Ekonomickú univerzitu v Bratislave, Podnikovohospodársku fakultu so sídlom v Košiciach. Po skončení školy podnikal, neskôr pracoval ako projektový manažér na Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Od roku 2010 pôsobí vo verejnej správe. Bol zástupcom starostu v mestskej časti Košice – Staré Mesto. Neskôr sa stal poslancom Košického samosprávneho kraja, kde bol jedným z najaktívnejších volených predstaviteľov kraja. Od roku 2017 je predsedom Košického samosprávneho kraja, vo voľbách zvíťazil ako nezávislý kandidát. Angažuje sa aj v zahraničnej politike. V roku 2018 sa stal členom Európskeho výboru regiónov, Komisie pre politiku územnej súdržnosti a rozpočet EÚ (COTER) a tiež Komisie pre životné prostredie, klimatické zmeny a energetiku (ENVE). Od roku 2020 je v Európskom výbore regiónov v Bruseli podpredsedom komisie ENVE.

Rastislav Trnka graduated from the University of Economics in Bratislava, Faculty of Business Administration based in Košice. After graduating, he was involved in business and later he worked as a project manager at Pavol Jozef Šafárik University in Košice. He has worked in public administration since 2010. He was deputy mayor of Košice - Old Town district. He later became a member of the Košice Self-governing Region, where he was one of the most active elected representatives of the region. He has been President of the Košice Self-governing Region since 2017, winning the election as an independent candidate. He is also involved in foreign policy. In 2018, he became a member of the European Committee of the Regions, the Commission for Territorial Cohesion Policy and EU Budget (COTER) and also the Commission for the Environment, Climate Change and Energy (ENVE). Since 2020, he has been Vice-President of the ENVE Commission at the European Committee of the Regions in Brussels.

UHRÍNOVÁ ANDREA

Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie
Slovenskej republiky, Bratislava

*Ministry of Investments, Regional Development and Informatisation of
the Slovak Republic, Bratislava*

Andrea Uhrínová sa dlhodobo venuje európskym politikám v oblasti výskumu, vývoja a inovácií a ich financovaniu z rôznych fondov. Zúčastnila sa na príprave a revíziách operačných programov ako aj na nastavovaní nových schém financovania výskumných projektov v podmienkach Slovenskej republiky. Aktuálne pôsobí na Ministerstve investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, kde sa venuje koordinovaniu prípravy Stratégie výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu SR na roky 2021-2027.

Andrea Uhrínová has long been involved in European research, development and innovation policies and their funding from various funds. She took part in the preparation and revisions of operational programmes as well as in setting up new funding schemes for research projects in the Slovak Republic. She currently works at the Ministry of Investments, Regional Development and Informatisation of the Slovak Republic, where she coordinates preparation of the Research and Innovation Strategy for Smart Specialisation of the Slovak Republic for 2021 – 2027.

VARADÍNEK TOMÁŠ

Riaditeľ, Odbor zvýšenia inovačnej výkonnosti slovenskej ekonomiky
Slovenská inovačná a energetická agentúra (SIEA), Bratislava

*Director, Section for Slovak Economic Performance Enhancement,
Slovak Innovation and Energy Agency (SIEA), Bratislava*

Tomáš Varadínek vyštudoval Ekonomickú univerzitu v Bratislave. Od roku 2017 pôsobí na národnom projekte Inovujme.sk, ktorý v rámci Ministerstva hospodárstva SR zvyšuje inovačný potenciál Slovenska. V rámci projektu prešiel viacerými pozíciami. Venoval sa školeniu na stredných a vysokých školách, organizácii podujatí a tvorbe publikácií. V súčasnosti je vedúcim oddelenia, ktoré má za úlohu zvýšiť povedomie o význame inovácií medzi slovenskými podnikmi a pomôcť slovenským podnikateľom inovovať.

Tomáš Varadínek graduated from the University of Economics in Bratislava. Since 2017, he has been working on the Inovujme.sk national project aimed at increasing the innovation potential of Slovakia, holding several positions within the project. He was involved in training at secondary schools and universities, in organising events and publishing. At present, he heads the Section for Slovak Economy Enhancement, the task of which is raising awareness of the importance of innovation among Slovak companies and helping Slovak entrepreneurs to innovate.

VARGOVÁ EVA

Riaditeľka, Junior Achievement Slovensko, n.o. Bratislava

Director, Junior Achievement Slovakia, npo Bratislava

Eva Vargová pôsobí na pozícii riaditeľky vzdelávacej organizácie Junior Achievement Slovensko (JA Slovensko). Má 15 rokov skúseností v oblasti vzdelávania na Slovensku i v zahraničí. Pôsobila vo vedúcich pozíciách v oblasti vzdelávania v rôznych slovenských a medzinárodných organizáciách, vrátane Cambridge University, Johns Hopkins University a Berlitz. Žila v USA, Veľkej Británii a na Novom Zélande. Je držiteľkou titulu Master of Business Administration (MBA) v odbore finančný manažment. Venuje sa rozvoju osobnostných kompetencií, tvorivosti, podnikavosti a potenciálu mladých ľudí. Verí, že investícia do kvalitného vzdelávania v mladosti je to najlepšie, čo môžeme pre seba a Slovensko urobiť. Junior Achievement Slovensko je vzdelávacia nezisková organizácia, ktorá pomáha učiteľom rozvíjať v žiakoch základných a stredných škôl podnikavosť, ekonomické myslenie, finančnú gramotnosť a zručnosti potrebné na uplatnenie sa na pracovnom trhu, vrátane digitálnych zručností. Vzdelávacie programy JA Slovensko podporujú podnikateľské a ekonomické myslenie a ponúkajú preventívne riešenia zamestnanosti mládeže. Do programov je ročne zapojených viac ako 25 000 študentov z celého Slovenska. Organizácia za obdobie 30 rokov svojho pôsobenia na Slovensku registruje viac ako 400 000 absolventov.

Eva Vargová is the director of Junior Achievement Slovakia. She has fifteen years' experience in education in Slovakia and abroad. She has held senior education positions in various Slovak and international organisations, including Cambridge University, Johns Hopkins University and Berlitz. She lived in the USA, UK and New Zealand and holds an MBA in financial management. She focuses on the development of personal competences, creativity, entrepreneurship and the potential of young people. She believes that investing in quality education at an early age is the best thing we can do for ourselves and Slovakia. Junior Achievement Slovakia is a non-profit educational organisation that helps teachers develop in primary and secondary school students the entrepreneurial and economic thinking, financial literacy and skills including digital skills needed to enter the labour market. JA Slovakia's educational programmes support business and economic thinking and offer preventative solutions for youth employment. More than 25,000 students from all over Slovakia take part in the programmes each year. Over its 30 years of operation in Slovakia, the organisation has recorded more than 400,000 graduates.

WEISS JINDŘICH

Vedúci tímu podpory podnikateľov, Jihomoravské inovační centrum, Brno, Česká republika

Team Leader, Entrepreneurs Support, South-Moravian Innovation Centre, Brno, Czech Republic

Jindřich Weiss od roku 2008 pracuje v Jihomoravském inovačním centre (JIC), kde v súčasnosti vedie skupinu pre podporu podnikateľov. Bol spoluautorom niekoľkých úspešných podporných programov JIC, ako sú inovačné a kreatívne poukážky, 120 sekúnd pre inovatívne spoločnosti, schéma regionálneho koučovania pre malé a stredné podniky JIC Platinn, komunita JIC+ alebo medziregionálna platforma popredných českých inovačných agentúr s názvom Ynovate. Je aktívny v rámci spoločností Enterprise Europe Network, European Business and Innovation Centre Network (EBN), smE-MPOWER, Africa-Europe Innovation Partnership a iných medzinárodných sietí. Svoje skúsenosti v oblasti zakladania a vedenia regionálnych inovačných agentúr poskytuje podobným organizáciám a regiónom, najmä zo zahraničia a to pri zakladaní ich vlastných inovačných agentúr alebo rozvíjaní programov na podporu inovácií.

Jindřich Weiss has worked at the South Moravian Innovation Centre (JIC) since 2008, where he currently leads the Entrepreneurs Support Team. He has co-created several successful JIC support programmes, such as innovation and creative vouchers, 120 seconds for innovative companies, the JIC Platinn regional coaching scheme for small- and medium-sized enterprises, the JIC+ community or Ynovate, the interregional platform of leading Czech innovation agencies. He is active in the Enterprise Europe Network, European Business and Innovation Centre Network (EBN), smE-MPOWER, Africa-Europe Innovation Partnership and other international networks. He shares his experience in setting up and operating regional innovation agencies or developing innovation support programmes in similar organisations and regions, especially from abroad.

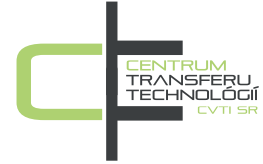
ŽILKA NORBERT

Vedecký riaditeľ, AXON Neuroscience R&D Services SE, Bratislava
Chief Science Officer, AXON Neuroscience R&D Services SE, Bratislava

Norbert Žilka je vedeckým riaditeľom biotechnologickej firmy AXON Neuroscience a riaditeľom Neuroimunologického ústavu Slovenskej akadémie vied. V oblasti výskumu Alzheimerovej choroby (ACH) pôsobí 22 rokov. Podieľal sa na vývoji prvej vakcíny proti Alzheimerovej chorobe a diagnostického testu pre ACH. Je zakladateľom prvej slovenskej mozgovej banky a autorom Národného programu – Slovensko proti demencii. Publikuje v špičkových medzinárodných vedeckých časopisoch a venuje sa aj populárno-vedeckým aktivitám.

Norbert Žilka is scientific director in the biotechnology company AXON Neuroscience and director of the Institute of Neuroimmunology of the Slovak Academy of Sciences. He has conducted research into Alzheimer's disease (AD) for 22 years, and was involved in the development of the first vaccine for Alzheimer's disease and a diagnostic test for AD. He is founder of the first Slovak brain bank and author of the National Programme - Slovakia against Dementia. He publishes in renowned international scientific journals and he is also engaged in popular science activities.

ORGANIZÁTORI

SPOLUORGANIZÁTORI

HLAVNÍ PARTNERI

PARTNERI

MEDIÁLNI PARTNERI

